

**UNIVERZITET U TUZLI
EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKI FAKULTET**

ŠKOLSKA 2009/2010 GODINA

**PRIJEDLOG
NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA II CIKLUSA
STUDIJA (POSTDIPLOMSKI STUDIJ) EDUKACIJSKO-
REHABILITACIJSKOG FAKULTETA ZA ŠKOLSKU
2009/2010**

Tuzla, 2009.

I - UVOD

Edukacijsko–rehabilitacijski fakultet u Tuzli organizuje jednogodišnji postdiplomski studij za naučno usavršavanje iz oblasti društvenih nauka za školsku 2009/2010. godinu.

S obzirom na specifičnosti Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta postdiplomski studij će biti organiziran u šest užih naučnih oblasti (područja): Logopedija, Surdoaudiologija, Mentalna retardacija, Motorički poremećaji i hronične bolesti, Oštećenje vida i Socijalna pedagogija.

Cilj i zadatak postdiplomskog studija je obrazovanje i osposobljavanje stručnjaka za naučno-istraživački rad u polju navedenih edukacijsko-rehabilitacijskih područja.

II – ORGANIZACIJA II CIKLUSA STUDIJA

1. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Nastavnim planom i programom utvrđuje se organizacija postdiplomskog studija na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Univerziteta u Tuzli. Postdiplomski studij izvodi se kroz nastavu i naučno-istraživački rad, po ECTS bodovnom sistemu.

Član 2.

Student po okončanju postdiplomskog studija, odbranom magistarskog rada ostvaruje ukupno 300 ECTS bodova, od čega 240 ECTS bodova na dodiplomskom studiju i 60 ECTS bodova na postdiplomskom studiju. Na taj način student ispunjava uslov i stiče pravo za redovni doktorski studij.

Član 3.

Nastava na postdiplomskom studiju izvodi se na jednom od zvaničnih jezika u Bosni i Hercegovini.

Nastava se izvodi prema usvojenom Nastavnom planu i programu, u obliku predavanja, konsultacija, zadaća i projekata.

Član 4.

Nastavni plan i program usvaja Senat Univerziteta na prijedlog Naučno-nastavnog vijeća Fakulteta.

Član 5.

U izvođenju nastave na postdiplomskom studiju učestvuju nastavnici prema usvojenom Planu pokrivenosti nastave, koji je sastavni dio ovog Nastavnog plana i programa.

2. UPIS NA POSTDIPLOMSKI STUDIJ

Član 6.

Odluku za upis kandidata na postdiplomski studij donosi Senat Univerziteta na prijedlog Naučno-nastavnog vijeća Fakulteta.

Član 7.

Na postdiplomski studij može se upisati kandidat koji je završio dodiplomski studij u trajanju od četiri godine na Edukacijsko-rehabilitacijskom fakultetu Univerziteta u Tuzli ili na nekom od istih ili srodnih fakulteta na drugim Univerzitetima, Filozofskom fakultetu, Pedagoškoj akademiji (nastavnički fakulteti), Medicinskom fakultetu, Fakultetu za socijalni rad, Pravnom fakultetu, Teološkom fakultetu, Fakultetu islamskih nauka i Fakultetu za kriminalistiku.

Student može izabrati određeno područje na Postdiplomskom studiju bez obzira na Odsjek koji je pohađao na dodiplomskom studiju.

Član 8.

Kandidat može upisati postdiplomski studij na Fakultetu samo pod uslovom da je u toku dodiplomskog studija stekao 240 ECTS bodova (četverogodišnji studij).

Za sticanje naučnog stepena Magistra društvenih nauka iz područja: logopedije, surdoaudiologije, mentalne retardacije, motoričkih poremećaja i hroničnih bolesti, oštećenja vida i socijalne pedagogije potrebno je ostvariti na postdiplomskom studiju 60 ECTS bodova. Odluku o upisu kandidata koji su okončali dodiplomski studij, koji nije bio zasnovan na ECTS bodovnom sistemu, donosi Naučno-nastavno vijeće Fakulteta uz ekvivalenciju studija.

Član 9.

Nakon okončanog Konkursa Naučno-nastavno vijeće Fakulteta, na prijedlog dekana, donosi odluku o početku postdiplomskog studija.

Član 10.

Postdiplomski studij se organizira iz slijedećih šest užih naučnih oblasti: Logopedija, Surdoaudiologija, Mentalna retardacija, Motorički poremećaji i hronične bolesti, Oštećenja vida i Socijalna pedagogija.

Član 11.

U cilju organizovanja i rukovođenja radom postdiplomskog studija, dekan Fakulteta imenuje voditelja postdiplomskog studija, iz reda nastavnika koji učestvuju u izvođenju nastave za upisanu generaciju. Voditelj postdiplomskog studija se imenuje na period od početka do okončanja studija upisane generacije studenata.

3. NASTAVA I NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD

Član 12.

Prilikom upisa na postdiplomski studij Fakulteta, ovisno o oblasti interesovanja, student bira naučnu oblast. Postdiplomski studij na određenom području bit će pokrenut ukoliko se prijavi najmanje pet (5) kandidata.

Član 13.

Postdiplomski studij će trajati jednu godinu tokom koje studenti postdiplomci slušaju nastavu u prvom i drugom semestru i za odslušanu nastavu i položene ispite trebaju skupiti 40 ECTS bodova. Nastavni program postdiplomskog studija će se realizirati u dva semestra sa 420 sati predavanja i vježbi (40 ECTS bodova). U drugom semestru studenti postdiplomci rade magistarski rad, čijom odbranom stiču još 20 ECTS bodova. Samo iz jedne uže naučne oblasti (područja) kandidat prijavljuje i radi magistarski rad. U toku postdiplomskog studija postdiplomci trebaju skupiti ukupno 60 ECTS bodova.

Član 16.

ECTS bodove u nastavi student ostvaruje dobijanjem prolazne ocjene na ispitu i iz naučno-istraživačkih aktivnosti ukoliko nastavnik kod kojeg se radi seminarski rad te aktivnosti ocijeni kao "zadovoljno".

Član 17.

U okviru postdiplomskog studija u prvom semestru student sluša sve obavezne predmete i bira 1 predmet sa liste izbornih predmeta izabrane naučne oblasti. U drugom semestru predviđena je nastava iz jednog obaveznog predmeta.

Član 18.

U dodatku glavne liste predmeta obavezno je za svaki predmet naznačen detaljan program, broj ECTS bodova, način izvođenja nastave, način polaganja ispita i literatura za uspješno praćenje nastave.

Član 19.

Naučno-nastavno vijeće utvrđuje termine za upis svakog semestra.

Član 20

Nastava na izbornom predmetu za dati semestar izvodi se samo ukoliko predmet izabere najmanje pet studenata.

Član 21.

Odluku o organizovanju nastave na naučnoj oblasti, predmetu i načinu izvođenja nastave utvrđuje i donosi Naučno-nastavno vijeće nakon prijave kandidata, odnosno okončanja Konkursa.

Član 22.

Najviše dva nepoložena ispita na postdiplomskom studiju mogućavaju kandidatu dodjelu teme za izradu magistarskog rada uz sve položene opšte predmete.

Član 23.

Temu magistarskog rada, na prijedlog izabranog mentora, usvaja Naučno-nastavno vijeće. Obaveze mentora regulirane su Pravilima Univerziteta.

Član 24.

Magistarski rad student može predati Naučno-nastavnom vijeću na ocjenu kada položi sve predviđene ispite i seminarske radove, odnosno stekne 40 ECTS bodova i kada mentor da saglasnost da se rad može predati na ocjenu.

Član 25.

Kandidat je dužan predati magistarski rad na ocjenu u roku od 2 godine računajući od dana odobrenja teme magistarskog rada.

Član 26.

Postdiplomski studij se završava izradom i odbranom magistarskog rada.

4. NAUČNI NAZIV KOJI SE STIČE PO ZAVRŠETKU POSTDIPLOMSKOG STUDIJA

Član 27.

Završetkom postdiplomskog studija i uspješnom odbranom magistarskog rada iz područja:

- Logopedije, kandidat stiče pravo na naučni stepen Magistra društvenih nauka iz područja Logopedije;
- Surdoaudiologije, kandidat stiče pravo na naučni stepen Magistra društvenih nauka iz područja Surdoaudiologije;
- Mentalne retardacije, kandidat stiče pravo na naučni stepen Magistra društvenih nauka iz područja Mentalne retardacije;
- Motorički poremećaji i hronične bolesti, kandidat stiče pravo na naučni stepen Magistra društvenih nauka iz područja Motoričkih poremećaja i hroničnih bolesti;
- Oštećenja vida, kandidat stiče pravo na naučni stepen Magistra društvenih nauka iz područja Oštećenja vida;
- Socijalna pedagogija, kandidat stiče pravo na naučni stepen Magistra društvenih nauka iz područja Socijalne pedagogije.

5. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 28.

Za sve što nije regulisano odredbama ovog dokumenta važi odredba Pravila Univerziteta u Tuzli i Pravilnik o organizovanju dodiplomskog, postdiplomskog studija i postupku za sticanje doktorata nauka u JU Univerzitetu u Tuzli.

III – PROFESORI KOJI PREDAJU NA POSTDIPLOMSKOM STUDIJU

1. dr. sci. Behlul Brestovci, redovni profesor
2. dr. sci. Miroslav Prstačić, redovni profesor
3. dr. sci. Mira-Oberman-Babić, redovni profesor
4. dr. sci. Osman Sinanović, redovni profesor
5. dr. sci. Rifet Terzić, redovni profesor
6. dr. sci. Dragan Rapaić, redovni profesor
7. dr. sci. Slavica Golubović, redovni profesor
8. dr. sci. Dejana Bouillet, docent
9. dr. sci. Stevan Stević, redovni profesor
10. dr. sci. Dževdet Sarajlić, redovni profesor
11. dr. sci. Nada Mladina, vanredni profesor
12. dr. sci. Sadeta Zečić, vanredni profesor
13. dr. sci. Fuad Brkić, vanredni profesor
14. dr. sci. Behija Čišić, vanredni profesor
15. dr. sci. Suada Kapidžić-Duraković, vanredni profesor
16. dr. sci. Nevzeta Salihović, vanredni profesor
17. dr. sci. Jasmina Kovačević, redovni profesor
18. dr. sci. Zora Jakova, redovni profesor
19. dr. sci. Nadežda Dimić, redovni profesor
20. dr. sci. Fata Ibralić, vanredni profesor
21. dr. sci. Zoran Ilić, vanredni profesor
22. dr. sci. Irena Cajner-Mraović, vanredni profesor
23. dr. sci. Nenad Glumbić, vanredni profesor
24. dr. sci. Danijela Bratković, vanredni profesor
25. dr. sci. Borislav Petrović, vanredni profesor
26. dr. sci. Branka Eškirević, vanredni profesor
27. dr. sci. Draženka Blaži, vanredni profesor
28. dr. sci. Snežana Nikolić, vanredni profesor
29. dr. sci. Nedima Kapidžić - Bašić, vanredni profesor
30. dr. sci. Branimir Mikić, redovni profesor
31. dr. sci. Samir Mačković, docent
32. dr. sci. Ifet Mahmutović, docent
33. dr. sci. Nurka Pranjić, vanredni profesor
34. dr. sci. Dženita Ljuca, vanredni profesor
35. dr. sci. Miodrag Stošljević, redovni profesor
36. dr. sci. Vesna Žunić-Pavlović, docent
37. dr. sci. Vesna Vučinić, docent
38. dr. sci. Gordana Odović, docent
39. dr. sci. Branka Jablan, docent
40. dr. sci. Senad Fazlović, docent

41. dr. sci. Ruža Tomić, docent
42. dr. sci. Hariz Šarić, docent
43. dr. sci. Nijaz Karić, docent
44. dr. sci. Mirela Duranović, docent
45. dr. sci. Husnija Hasanbegović, docent
46. dr. sci. Ranko Kovačević, docent
47. dr. sci. Medina Vantić-Tanjić, docent
48. dr. sci. Marica Iličković, docent
49. dr. sci. Majda Končar, docent
50. dr. sci. Amela Ibrahimagić, docent
51. dr. sci. Lejla Junuzović-Žunić, docent
52. dr. sci. Ševala Tulumović, docent
53. dr. Sci. Edina Šarić, docent
54. dr. sci. Zamir Mrkonjić, docent
55. dr. Sci. Amela Teskeredžić, docent

IV – NASTAVNI PLAN

1. UŽA NAUČNA OBLAST LOGOPEDIJA

I SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDL1) Metodologija naučnog istraživanja	2		1	1	60	6
(PDL2) Statistika u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji	2		1	1	60	6
(PDL3) Afaziologija III	2	1		1	60	6
(PDL4) Specifične teškoće učenja	2	1		1	60	6
(PDL5) Mucanje i drugi poremećaji tečnosti govora	2	1		1	60	6

IZBORNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDL6) Rana dijagnostika za djecu s govorno-jezičkim poremećajima	2	1		1	60	5
(PDL7) Rana intervencija za djecu s govorno-jezičkim poremećajima	2	1		1	60	5

II SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDL8) Poremećaji glasa i gutanja	2	1		1	60	5
IZRADA MAGISTARSKOG RADA						20

2. UŽA NAUČNA OBLAST SURDOAUDIOLOGIJA

I SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDS1) Metodologija naučnog istraživanja	2		1	1	60	6
(PDS2) Statistika u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji	2		1	1	60	6
(PDS3) Jezički razvoj gluhih i nagluhих	2	1		1	60	7
(PDS4) Nove tehnologije u rehabilitaciji gluhih i nagluhих	2	1		1	60	7

IZBORNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDS6) Istraživanja u području edukacije i komunikacije gluhih i nagluhих	2	1		1	60	7
(PDS7) Uvod u znakovni jezik II	2	1		1	60	7

II SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDS5) Kulturološke karakteristike osoba oštećena sluha	2	1		1	60	7
IZRADA MAGISTARSKOG RADA						20

3. UŽA NAUČNA OBLAST MENTALNA RETARDACIJA

I SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDMR1) Metodologija naučnog istraživanja	2		1	1	60	6
(PDMR2) Statistika u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji	2		1	1	60	6
(PDMR3) Inkluzija djece s teškoćama u učenju	2	1		1	60	7
(PDMR4) Intervencija u ranom djetinjstvu	2	1		1	60	7

IZBORNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDMR6) Autizam	2	1		1	60	7
(PDMR7) Podrška osobama s intelektualnim teškoćama	2	1		1	60	7

II SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDMR5) Individualizirani edukativni programi	2	1		1	60	7
IZRADA MAGISTARSKOG RADA						20

4. UŽA NAUČNA OBLAST MOTORIČKI POREMEĆAJI I HRONIČNE BOLESTI

I SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDMP1) Metodologija naučnog istraživanja	2		1	1	60	6
(PDMP2) Statistika u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji	2		1	1	60	6
(PDMP3) Sport i osobe s onesposobljenjem	2	1		1	60	7
(PDMP4) Psihosocijalna onkologija	2	1		1	60	7

IZBORNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDMP5) Klinička sofrologija i somatoterapije	2	1		1	60	7
(PDMP6) Fizijatrija i rehabilitacija	2	1		1	60	7

II SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDMP7) Edukacija i rehabilitacija osoba treće životne dobi	2	1		1	60	7
IZRADA MAGISTARSKOG RADA						20

UŽA NAUČNA OBLAST OŠTEĆENJE VIDA

I SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDOV1) Metodologija naučnog istraživanja	2		1	1	60	6
(PDOV2) Statistika u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji	2		1	1	60	6
(PDOV3) Razvijanje socijalnih i svakodnevnih vještina kod osoba oštećenog vida	2	1		1	60	7
(PDOV4) Osobe oštećena vida treće životne dobi	2	1		1	60	7

IZBORNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDOV5) Rehabilitacija osoba oštećena vida	2	1		1	60	7
(PDOV6) Osposobljavanje osoba oštećena vida za samopomoć	2	1		1	60	7

II SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDOV7) Uspješnost odgojno-obrazovne integracije osoba oštećena vida	2	1		1	60	7
IZRADA MAGISTARSKOG RADA						20

6. UŽA NAUČNA OBLAST SOCIJALNA PEDAGOGIJA

I SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDR1) Metodologija naučnog istraživanja	2		1	1	60	6
(PDR2) Statistika u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji	2		1	1	60	6
(PDR3) Programi u resocijalizaciji	2	1		1	60	7
(PDR4) Socijalna politika	2	1		1	60	7

IZBORNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDR5) Prevencija maloljetničke delinkvencije u lokalnoj zajednici	2	1		1	60	7
(PDR6) Fenomenologija socio-patoloških pojava	2	1		1	60	7

II SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDR7) Programski aspekti tretmana	2	1		1	60	7
IZRADA MAGISTARSKOG RADA						20

V - NASTAVNI PROGRAMI ZA POJEDINE UŽE NAUČNE OBLASTI (PODRUČJA)

1. UŽA NAUČNA OBLAST LOGOPEDIJA

I SEMESTAR

I SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDL1) Metodologija naučnog istraživanja	2		1	1	60	6
(PDL2) Statistika u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji	2		1	1	60	6
(PDL3) Afaziologija III	2	1		1	60	6
(PDL4) Specifične teškoće učenja	2	1		1	60	6
(PDL5) Mucanje i drugi poremećaji tečnosti govora	2	1		1	60	6

IZBORNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDL6) Rana dijagnostika za djecu s govorno-jezičkim poremećajima	2	1		1	60	5
(PDL7) Rana intervencija za djecu s govorno-jezičkim poremećajima	2	1		1	60	5

II SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDL8) Poremećaji glasa i gutanja	2	1		1	60	5
IZRADA MAGISTARSKOG RADA						20

I SEMESTAR

Predmet: METODOLOGIJA NAUČNOG ISTRAŽIVANJA

Nositelj predmeta: dr. sci. Osman Sinanović, redovni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji predavanja:

Dr. sci. Osman Sinanović, redovni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli, (53 sata); dr. sci. Husnija Hasانبegović, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (7 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Opća obilježja znanstvenog pristupa u edukaciji i rehabilitaciji /Cilj znanstvenog istraživanja; Projekat znanstvenog istraživanja	Common trait of science approach in education and rehabilitation / Aim of scientific research; project of scientific research	2+1+1
Metode znanstvenog istraživanja: Eksperiment kao znanstvena metoda; Sustavno opažanje kao znanstvena metoda	Methods of scientific research: Experiment as scientific methods; Systematic perception as scientific method	2+1+1
Faze znanstvenog istraživanja; Opis i definisanje problema znanstvenog istraživanja	Phases of scientific research; Description and definition of scientific research problems	2+1+1
Vrste, izbor i veličina uzorka ispitanika znanstvenog istraživanja; Izbor uzorka varijabli znanstvenog istraživanja	Type, selection and size of sample in scientific research; Selection of variable sample in scientific research	2+1+1
Prikupljanje i sređivanje podataka; Grupisanje podataka u statističke serije; Tabeliranje dobijenih serija; Grafičko prikazivanje podataka iz tabela; Zaključivanje	Collection and arranging of data; Data classifying in statistical series; Charting of statistical series; Graphic applying of table data; Concluding	2+1+1
Pripreme prije započinjanja istraživanja i pisanja	Preparation before starting research and writing	2+1+1
Pisanje stručnog i znanstvenog rada: Struktura rada, priprema za objavljivanje	Writing of expert and scientific work: Work structure, preparing for publishing	2+1+1
Pisanje naslova; Pisanje apstrakta; Pisanje Uvoda; Pisanje poglavlja	Writing title; Writing of abstract; Writing of Introduction; Writing of chapters;	2+1+1

Pisanje rezultata; Pisanje diskusije; Pisanje zaključka	Writing of results; Writing of discussion; Writing of conclusions	2+1+1
Mjerni instrumenti; Postupak mjerenja u znanosti; Vrste mjerenja i mjerne skale; Karakteristike mjernih instrumenata (pouzdanost, valjanost, objektivnost, osjetljivost); Baždarenje mjernog instrumenta	Measures instruments; Measuring procedure in science; Type of measuring and measuring scales; Characteristic of measuring instruments (reliability, validity, objectivity, sensitivity); Checking of measure instruments	2+1+1
Procjenjivanje parametara: aritmetičke sredine populacije; proporcije populacije; standardne devijacije populacije; koeficijenta korelacije; Parametrijske/neparametrijske procjene	Assessing of parameters: population arithmetic mean; population proportion; population standard deviation; correlation coefficient; Parametric/Nonparametric assessment	2+1+1
Vrste publikacija; Primarne i sekundarne publikacije; Članci u časopisu	Type of publication; Primary and secondary publication; Journal Article	4+2+2
Struktura znanstvenog članka; magistarskog rada i doktorske disertacije	Structure of scientific article; M.A. degree and doctorate dissertation	2+1+1
Način citiranja i pisanje referenci	Way of cite and writing of reference	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Osposobiti studenta postdiplomca da se upozna sa metodama i fazama znanstvenog istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji i stekne znanje za pisanje različitih publikacija.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti postiplomci će praktično primjeniti znanje stečeno tokom predavanja.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Bakovljević M (1997) Osnovi metodologije pedagoških istraživanja. Beograd: Naučna knjiga.

Bakovljević M (1995) Statistika u pedagoškim istraživanjima. Beograd: Naučna knjiga CURO.

Mejovšek M (2003) Uvod u metodologiju znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima. Zagreb: Naklada Slap.

Merušić M, Petrovečki M, Petrak J, Marušić A (2000) Uvod u znanstveni rad u medicini. Zagreb: Medicinska naklada.

Silobrić V (2003) Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo. Zagreb: Medicinska Naklada.

Zaječaranović G (1974) Osnovi metodologije nauke. Beograd: Institut za političke studije fakulteta političkih nauka.

Predmet: STATISTIKA U SPECIJALNOJ EDUKACIJI I REHABILITACIJI

Nositelj predmeta: dr sci. Senad Fazlović, docent, Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji nastave:

dr sci. Senad Fazlović, vanredni profesor na predmetu «Statistika», Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli (47 sati); dr sci. Stevan Stević, redovni profesor na predmetu «Statistika», Ekonomski fakultet Brčko, Univerzitet u Istočnom Sarajevu (13 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures Program	Broj sati
Pojam i predmet proučavanja statistike. Etape istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji. Uloga računara u provođenju statističkog istraživanja. Teškoće u primjeni statističkih metoda. Pouzdanost i validnost podataka, izvori i vrste grešaka u statističkom radu.	Term and subject of statistic research. Computer role in conducting statistical research. Difficulties in applying statistical methods. Data reliability and validity, sources and types of errors.	2+1+1
Mjere centralne tendencije. Mjere disperzije (apsolutne i relativne). Primjeri i rad sa jednim od standardnih programa za statističku obradu i analizu podataka (Statistika, Excel, SPSS).	Measures of central tendency. Measures of dispersion (absolute and relative). Examples and work in one standard statistical program for statistical data analyses. (Statistica, Exel, SPSS).	2+1+1
Mjere asimetrije, mjere zaobljenosti i mjere koncentracije. Slučajevi iz prakse i rad sa jednim od standardnih programa za statističku obradu i analizu podataka.	Asymmetries measures, curve measures and concentration measures. Case studies and work in one standard statistical program for data analyses.	2+1+1
Zakon velikih brojeva. Karakteristike prekidnih i neprekidnih teorijskih distribucija. Značaj normalne distribucije u statističkoj teoriji i praksi. Standardizovana normalna distribucija.	Law of large numbers. Features of interruptive and non-interruptive theoretical distributions. Significance of normal distribution in statistical theory and practice. Standardized normal distribution.	2+1+1
Značaj primjene uzoraka za istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji. Prednosti i nedostaci metode uzoraka. Plan uzorkovanja. Metode izbora uzorka. Veličina uzorka. Problemi primjene i izbora vrste uzorka.	Significance of sample use for the research in education and rehabilitation. Preferment and limitation of sampling method. Sample size. Problems of application and selection of the sample type.	2+1+1
Procjena parametara osnovnog skupa u istraživanjima u edukaciji i rehabilitaciji.	Assessment of parameters of basic set in researches in education and	2+1+1

Sampling distribucija aritmetičkih sredina.	rehabilitation. Sampling distribution of means.	
Problemi pri izboru metoda za procjenu parametara populacije. Procjena aritmetičke sredine, proporcije, totala i standardne devijacije osnovnog skupa. Slučajevi iz prakse.	Problems in choosing methods for population parameter assessment. Assessment of mean, proportion, total and standard deviation of the basic set. Case studies.	2+1+1
Testiranje statističkih hipoteza. Provođenje testiranja u zavisnosti od ispunjenosti polaznih pretpostavki. Empirijski nivo značajnosti (p-vrijednost). Parametarski testovi. Primjeri i rad sa jednim od statističkih programa za obradu i analizu podataka.	Testing the statistical hypothesis. Test conduction in relation with the fulfillment of basic assumptions. Empirical level of significance (p-value). Parametric tests. Examples and work in one statistical program for data analyses.	2+1+1
Parametarski testovi (z-test, t-test): jednosmjerno i dvosmjerno testiranje hipoteza. Primjeri i rad sa jednim od statističkih programa za obradu i analizu podataka. Izračunavanje greške II vrste i snaga testa.	Parametric tests (z-test, t-test) one sided and two sided testing of hypothesis. Examples and work in one statistical program for data analyses. Error calculations, two sorts and test output.	2+1+1
Testiranje hipoteze o razlici između parametara dvaju osnovnih skupova. Testiranje hipoteze o jednakosti aritmetičke sredine (proporcije) dva osnovna skupa.	Testing the hypothesis about the difference between the two basis sets. Testing the hypothesis about the equality of mean (proportion) of two basic sets.	2+1+1
Upoređivanje tri grupe podataka, ANOVA- interpretacija rezultata dobijenih primjenom programa za statističku obradu podataka.	Comparison of three data groups, ANOVA-interpretation of the results gained by application of programs for statistical data analysis.	2+1+1
Neparametarski testovi (hi-kvadrat test, Sign test, Wilcoxonov test ranga sa predznakom i dr.). Značaj ovih testova za istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji s obzirom na čestu kvantitativnu nemjerljivost pojava.	Nonparametric test (hi-square, Sign test, Wilcoxonov rank test...) Significance of these tests for the research in the education and rehabilitation in regards to frequent impossibility of quantitative measurement of phenomena.	2+1+1
Jednostavna linearna regresiona i korelaciona analiza. Funkcionalna i statistička povezanost pojava. Dijagram raspršenosti. Regresione vrijednosti, rezidualna odstupanja, standardna greška regresije, koeficijent detreminacije. Testiranje značajnosti regresione (korelacione) veze.	Simple linear regression and correlation analyses. Functional and statistical phenomena correlation. Scatter diagram. Regression values, residual divergence, standard error of regression, determination coefficient. Testing the significance of regression (correlation) relation.	2+1+1
Koeficijent korelacije ranga Spearmana i Kendalov koeficijent W. Koeficijenti asocijacije. Slučajevi iz prakse i rad sa jednim od standardnih programa za	Coefficient of Spearman rank and Kendal coefficient W. Association coefficients. Case studies and work in one standard statistical program for data	2+1+1

statističku obradu i analizu podataka.	analyses.	
Višestruka regresiona i korelaciona analiza. Interpretacija rezultata konkretnih primjera dobijenih primjenom programa za statističku obradu podataka.	Multiple regression and correlation analyses. Results interpretation and examples gained by the use of the program for the statistical data analyses.	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Educirati studente za provođenje različitih etapa istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji, kao i sa ulogom računara u provođenju statističkog istraživanja.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe na računarima i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi na računarima studenti će se obučiti za korištenje statističkih aplikativnih programa (STATISTICA, SPSS, EXCEL) koji se koriste za obradu podataka i statističku analizu.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, primjenu adekvatnih statističkih metoda za obradu i analizu, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita. Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni (seminarski rad) i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja masovnih pojava i statističkih pokazatelja - rezultata istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta sa osvrtom na primjenu statističkih metoda u edukaciji i rehabilitaciji).

Literatura:

Berk KN, Carey P (2000) Data Analysis with Microsoft Excel Updated for Office 2000. Duxbury, USA: Thomson Learning.

Fazlović S (2006) Statistika - deskriptivna i inferencijalna analiza. Tuzla: Denfas.

Fazlović S (2007) Pregled formula i tablica iz statistike. Tuzla: Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli.

Lovrić M, Komić J, Stević S (2006) Statistička analiza - metodi i primjena. Banja Luka: Ekonomski fakultet Banja Luka.

Petz B (2004) Osnovne statističke metode za nematematičare. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Zahirović S (2005) Multivarijaciona analiza. Tuzla: Infograf.

Predmet: AFAZIOLOGIJA III

Nositelj predmeta: dr sci. Sadeta Zečić, vanredni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji predavanja: dr sci. Sadeta Zečić, vanredni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (40 sati); dr sci. Osman Sinanović, redovni profesor, Medicinski fakultet i Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (8 sati); dr.sci Zamir Mrkonjić, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (12 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Dijagnosticiranje afazije – neuroimaging metode; Strukturalni neuroimaging: cerebralna angiografija, kompjuterizovana tomografijam (CT), magnetna rezonanca (MRI), ultrazvučna pretraga; Funkcionalni neuroimaging: elektroencefalografija (EEG), pozitronska emisiona tomografija (PET), funkcionalna magnetna rezonanca (fMRI)	Diagnosing aphasia – neuroimaging methods; Structural neuroimaging: cerebral angiography, computerized tomography (CT), magnetic resonance imaging (MRI), ultrasound scanning; Functional neuroimaging: electroencephalography (EEG), positron emission tomography (PET), functional magnetic resonance imaging (fMRI)	4+2+2
Dijagnostika afazija u logopediji	Diagnosis of aphasia in speech and language pathology	2+1+1
Dimenzije jezičke disfunkcije kod afazije: fluentnost, fonologija, poremećaji prisjećanja riječi u afaziji, semantički sistem, gramatika i agramatizam	Dimensions of language dysfunction in aphasia: fluency, phonology, disorders of word retrieval in aphasia, the semantic system, grammar and agrammatism	2+1+1
Pragmatika, diskurs i funkcionalna komunikacija osoba sa afazijom	Pragmatic, discourse and functional communication in persons with aphasia	2+1+1
Afazija i bilingvizam	Aphasia and bilingualism	2+1+1
Neverbalna komunikacija osoba sa afazijom; Alternativni sistemi komunikacije	Nonverbal communication in persons with aphasia; Alternative systems of communications	2+1+1
Stečena aleksija: poremećaji čitanja udruženi sa afazijom; Stečena agrafija: teškoće pisanjem i afazija	Acquired alexia: reading disorders associated with aphasia; Acquired agraphia: writing disabilities and aphasia	2+1+1
Afazija i udruženi neurološki problemi i problemi ponašanja, komunikacijski poremećaji u starenju i demencija,	Aphasia and associated neurologic and behavioral problems, communication disorders in aging and dementia,	2+1+1

psihijatrijski aspekti afazije	psychiatrics aspects of aphasia	
Poremećaji usljed oštećenja desne hemisfere mozga	Right hemisphere disorders	2+1+1
Oporavak i prognoza kod afazija, principi jezičke restauracije	Recovery and prognosis in aphasia, principles of language restoration	2+1+1
Menadžment u afaziologiji; Multidisciplinarni pristupi u terapiji afazija	Management in aphasiology; A multidisciplinary approach in aphasia therapy	2+1+1
Tretman afazija: svjetske perspektive	Aphasia treatment: World perspectives	2+1+1
Naučno-istraživački rad u afaziološkoj teoriji i praksi	Scientific research in theory and practice of aphasiology	4+2+2

Cilj izučavanja predmeta:

Osposobiti studenta, postdiplomca za dijagnosticiranje afazija u logopediji, diferencijalnu dijagnostiku, te sa naučno-istraživačkim radom u afaziološkoj teoriji i praksi.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti će proširiti svoje znanje o logopedskim dijagnostičkim metodama afazija, te će biti informirani o određenim medicinskim dijagnostičkim metodama ovog poremećaja. Studenti će se obučiti za provođenje logopedskog tretmana osoba sa afazijom koji je usmjeren na funkcionalnu komunikaciju. Upoznat će se sa upotrebom kompjuterskih softvera koji se koriste u tretmanu afazija, te sa načelima grupne terapije i neophodne podrške porodice osobama sa afazijom. Educirat će se za procjenu neverbalne komunikacije osoba sa afazijom, te sa alternativnim sistemima komunikacije ovih osoba. Obučit će se za primjenu testova za procjenu kvalitete života osoba sa afazijom, te za usmjeravanje logopedskog tretmana u cilju poboljšanja opšte kvalitete života ovih osoba. Također će se upoznati sa karakteristikama traumatskih afazija, te proširiti znanja o pratećim poremećajima afazija.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz

oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Benson DF i Ardila A. Aphasia: a clinical perspective. New York: Oxford University press., 1996.

Davis GA. Aphasiology: Disorders and Clinical Practice, 2nd ed, Boston: 2000 Pearson Education, Inc. And Allyn and Bacon, 2007.

LaPointe LL. Aphasia and Related Neurogenic Language Disorders. 3rd ed. New York: Thieme Medical Publishers, Inc., 2005.

Nadeau SE, Gonzalez Rothi LJ and Crosson B. (eds.) Aphasia and language: theory to practice. New York: A division of Guilford publications, Inc., 2000.

Papathanasiou and Bleser RD. (eds.) The sciences of aphasia: from therapy to theory. Oxford: Elsevier science Ltd., 2003.

Sarno MT. Acquired Aphasia. San Diego: Academic Press, Inc., 1991.

Predmet: SPECIFIČNE TEŠKOĆE UČENJA

Nositelj predmeta: dr sci. Mirela Duranović, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelj predavanja: dr sci. Mirela Duranović, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli (31 sat); dr sci. Amela Ibrahimagić, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (29 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Definicija i dijagnosticiranje specifičnih teškoća učenja	Definition and diagnosis of specific learning disabilities	2+1+1
Jezik darovite djece	Language and gifted children	2+1+1
Jezička razvijenost u djece sa specifičnim teškoćama učenja	Language development in children with specific learning disabilities	2+1+1
Disleksija kao specifična teškoća učenja	Dyslexia like specific learning disability	2+1+1
Jezik djece sa vizualnim oštećenjima	Language and children with visual impairment	2+1+1
Jezik i augmentativna i alternativna komunikacija	Language and augmentative and alternative communication	2+1+1
Vještine učenja u rehabilitaciji djece sa teškoćama učenja	Learning skills in rehabilitation of children with learning disabilities	2+1+1
Funkcionalna jezička intervencija u učionici	Classroom functional language intervention	2+1+1
Kognitivne mape	Cognitiv maps	2+1+1
Vrste diskalkulije	Types of dyscalculia	2+1+1
Sekundarne teškoće u učenju matematike	Secondary difficulties in mathematics learning	2+1+1
Uloga jezika u rješavanju matematičkim problemskim zadacima	Role of language in solving mathematics problem task	2+1+1
Dijagnosticiranje razvojne diskalkulije	Diagnosis of development dyscalculia	2+1+1
Logopedski tretman razvojne diskalkulije	Logopedic treatment of development dyscalculia	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Osposobiti studenta, postdiplomca za dijagnosticiranje i rehabilitaciju osoba sa specifičnim teškoćama učenja, te upoznavanje sa jezičkim i spoznajnim teškoćama osoba sa navedenim

teškoćama. Također će se osposobiti za dijagnosticiranje različitih vrsta diskalkulije i uklanjanje teškoća koje imaju djeca sa diskalkulijom.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti će se obučiti za provođenje Davisovog programa Orijehtacijskog savjetovanja (Davis & Braun, 2001), praktičnu primjenu programa Brain Gym (Dennison & Dennison, 1989), dijagnosticiranje i terapiju razvojne diskalkulije uz primjenu testova i postupaka terapije koje navodi Sharma (2001).

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Davis RD, Braun EM (2001) Dar disleksije Zašto neki od najpametnijih ljudi ne znaju čitati i kako mogu naučiti. Zagreb: Alinea.

Dennison PE, Dennison GE (1989) Brain Gym Teacher's Edition Revised. Ventura, California: Edu-Kinesthetics, Inc.

Galić-Jušić I (2004) Djeca s teškoćama u učenju Rad na spoznajnom razvoju, vještinama učenja, emocijama i motivaciji. Lekenik: Ostvarenje.

Sharma MC (2001) Matematika bez suza Kako pomoći djetetu s teškoćama u učenju matematike. Lekenik: Ostvarenje.

Siegel LS (1999) Issues in the Definition and Diagnosis of Learning Disabilities: A Perspective on Guckenberger. Boston University. Journal of Learning Disabilities 32: 304-319.

Predmet: MUCANJE I DRUGI POREMEĆAJI TEČNOSTI GOVORA

Nositelj predmeta: dr sci. Nevzeta Salihović, vanredni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelj predavanja: dr sci. Nevzeta Salihović, vanredni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (31 sat); dr sci. Lejla Junuzović-Žunić, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (29 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Značaj rane dijagnostike i intervencije kod djece s poremećajima tečnosti govora	Importance of early diagnosis and intervention in children with fluency disorders	2+1+1
Uticaj sredine i razvojnih faktora na pojavu mucanja	Influence of environment and developmental factors on stuttering incidence	2+1+1
Teorija zahtjeva i kapaciteta	Capacities and demands theory	2+1+1
Unutrašnji zahtjevi djeteta, zahtjevi sredine	Internal child's demands, Environmental demands	2+1+1
Govorni i jezički razvoj djeteta u periodu nastanka mucanja	Speech and language development of the child during the period of stuttering onset	2+1+1
Identifikacija i razlikovanje pojedinih vrsta mucanja	Identification and differentiation of specific stuttering types	2+1+1
Mucanje i drugi govorno-jezički poremećaji	Stuttering and other speech and language disorders	2+1+1
Diferencijalna dijagnoza između mucanja i drugih poremećaja tečnosti govora	Differential diagnosis between stuttering and other speech fluency disorders	2+1+1
Razlikovanje mucanja i brzopletosti Dijagnosticiranje brzopletosti	Differentiation between stuttering and cluttering. Diagnosis of cluttering.	2+1+1
Logopedski tretman brzopletosti	Logopedic treatment of cluttering	2+1+1
Logopedski tretman mucanja lakšeg oblika mucanja	Logopedic treatment of mild degree of stuttering	2+1+1
Logopedski tretman mucanja srednjeg oblika mucanja	Logopedic treatment of moderate degree of stuttering	2+1+1
Logopedski tretman mucanja teškog oblika mucanja	Logopedic treatment of severe degree of stuttering	2+1+1
Logopedski tretman drugih poremećaja tečnosti	Logopedic treatment of other fluency disorders	2+1+1

Klinički pristupi, procedure i kontraverze u tretmanu pojedinačnih slučajeva djece sa poremećajima tečnosti govora će se razmatrati i diskutovati kroz prezentacije slučajeva, pregled članaka i istraživačke prezentacije	The clinical approaches, procedures and controversials in treatment of individual cases of children with speech fluency disorders will be considered and discussed through the case presentations, articles review and research presentation	2+1+1
--	--	-------

Cilj izučavanja predmeta:

Osposobiti studenta, postdiplomca da ovlada metodologijom istraživanja na području mucanja i drugih poremećaja tečnosti govora uz primjenu odgovarajućih testova i izradu anketa za dobivanje podataka od klijenata koji mučaju, njihovih porodica i drugih. Student treba usvojiti principe koji podrazumijevaju kliničko odlučivanje kod preporuka za tretman i razvoj planova za tretman kod djece i odraslih sagledano iz raznovrsnosti različitih perspektiva o prirodi mucanja i drugih poremećaja tečnosti govora

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti će se obučiti za provođenje različitih dijagnostičkih procedura koje se koriste u području rane dijagnostike i intervencije djece koja mučaju i osoba sa drugim poremećajima tečnosti govora.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Junuzović L, Salihović N, Skaločić I, Kovačević R (2003) Stavovi roditelja i nastavnika prema djeci koja mucaju. Defektologija 8: 67-72.

Kovačević R, Mrkonjić Z, Ibrahimagić A, Junuzović L, Salihović N (2004) Brzina govora kod osoba koje mucaju. Defektologija 9/10: 179-181.

Reed V (2005) An introduction to children with language disorders. Boston: Allyn and Bacon.

Salihović N, Junuzović L, Džinić S, Kovačević R (2003) Povezanost verbalnih i neverbalnih manifestacija u djece koja mucaju. Zbornik 1. Slovenski kongres logopedov z mednarodno udeležbo: Logopedija za vsa življenska obdobja, Bled.

Salihović N (2005) Poremećaji tečnosti govora. Tuzla: Univerzitet u Tuzli.

Salihović N, Junuzović-Žunić L, Ibrahimagić A (2006) Poremećaji glasa, govora i jezika. Harfograf: Tuzla.

IZBORNI PREDMETI

Predmet: RANA DIJAGNOSTIKA ZA DJECU S GOVORNO-JEZIČKIM POREMEĆAJIMA

Nositelj predmeta: dr sci. Lejla Junuzović-Žunić, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelj predavanja: dr sci. Lejla Junuzović-Žunić, docent, Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli (8 sati); dr sci. Zamir Mrkonjić, docent, Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli (12 sati); dr sci. Fuad Brkić, vanredni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli (4 sata); dr sci. Amela Ibrahimagić, docent, Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli (8 sati); dr sci. Mirela Duranović, docent, Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli (8 sati); dr.sci. Slavica Golubović, redovni profesor, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu (8 sati); dr.sci. Draženka Blaži, vanredni profesor, Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, (12 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Rana dijagnostika kod djece sa artikulacijskim poremećajima	Early diagnosis in children with articulation disorders	2+1+1
Rana dijagnostika kod djece sa fonološkim poremećajima	Early diagnosis in children with phonological disorders	2+1+1
Fonološki poremećaji i faktori vezani za fonološke poremećaje (kognitivno-lingvistički, psihosocijalni, akademske performanse)	Phonological disorders and factors related to phonological disorders (cognitive linguistic, psychosocial, academic performance)	2+1+1
Rana dijagnostika kod djece sa poremećajima tečnosti govora	Early evaluation in children with fluency disorders	2+1+1
Genetski sindromi i poremećaji glasa, govora i jezika	Genetic syndromes and disorders of voice, speech, and language	2+1+1
Rana procjena na polju jezičke patologije kod djece sa motornim govornim poremećajima	Early evaluation in the field of speech pathology in children with motor speech disorders	2+1+1
Rana logopedska dijagnostika oralnih miofunkcionalnih poremećaja	Early speech and language evaluation of oral myofunctional disorders	2+1+1
Funkcionalni jezički pristup	A functional language approach	2+1+1
Poremećaji jezika (mentalna retardacija, teškoće u učenju, posebne jezičke	Language impairments (mental retardation, language learning disability,	2+1+1

teškoće, pervazivni razvojni poremećaji, povrede mozga, zanemarivanje i zlostavljanje)	specific language impairments, pervasive developmental disorders, brain injuries, neglect and abuse)	
Komunikacijska procjena	Communication assessment	2+1+1
Procjena djece sa jezičkim različitostima	Assessment of children with language difference	2+1+1
Prikupljanje jezičkog uzorka	Language sampling	2+1+1
Analiza iskaza i komunikacijskog dešavanja	Analysis across utterances and communication event	2+1+1
Analiza jezičkog uzorka na nivou iskaza	Analysis of language sample at the utterance level	2+1+1
Narativna analiza	Narrative analysis	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Educirati studenta, postdiplomca, za metodologiju istraživanja u području rane dijagnostike kongenitalnih, razvojnih i/ili stečenih govorno-jezičkih poremećaja i primjenu različitih kliničkih procedura i metoda procjene pojedinačnih slučajeva sa poremećajima verbalne komunikacije.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti će se obučiti za provođenje različitih dijagnostičkih procedura koje se koriste u području rane dijagnostike kod djece sa govorno-jezičkim poremećajima.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Bernthal JE, Bankson N W (2004) Articulation and Phonological Disorders, Fifth Edition. Boston: Perason Education Inc.

McCauley RJ, Fey ME (2006) Treatment of Language Disorders in Children. Baltimore: Paul H Brookes Publishing Co.

Owens RE (2005) Language Development An Introduction. Boston: Person Education Inc.

Pavličević-Franić D, Kovačević M (2003) Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini. Zagreb: Naklada Slap.

Roth FP, Worthington CK (2005) Treatment resource manual for speech-language pathology. New York: Thomson Delmar Learning.

Salihović N, Junuzović-Žunić L, Ibrahimagić A (2006) Poremećaji glasa, govora i sluha. Harfograf: Tuzla.

Predmet: RANA INTERVENCIJA ZA DJECU S GOVORNO-JEZIČKIM POREMEĆAJIMA

Nositelj predmeta: dr sci. Amela Ibrahimagić, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelj predavanja: dr sci. Lejla Junuzović-Žunić, docent, Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli (8 sati); dr sci. Zamir Mrkonjić, docent, Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli (12 sati); dr sci. Fuad Brkić, vanredni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli (4 sata); dr sci. Amela Ibrahimagić, docent, Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli (8 sati); dr sci. Mirela Duranović, docent, Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli (8 sati); dr.sci. Slavica Golubović, redovni profesor, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu (8 sati); dr.sci. Draženka Blaži, vanredni profesor, Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, (12 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Rana intervencija kod djece sa artikulacijskim poremećajima	Early intervention in children with articulation disorders	2+1+1
Rana intervencija kod djece sa fonološkim poremećajima	Early intervention in children with phonological disorders	2+1+1
Razvijanje fonološke svjesnosti	Development of phonological awareness	2+1+1
Rana intervencija kod djece sa poremećajima tečnosti govora	Early intervention in children with fluency disorders	2+1+1
Govorno-jezička terapija kod djece sa genetskim sindromima	Speech and Language therapy in children with genetic syndromes	2+1+1
Rana intervencija na polju jezičke patologije kod djece sa motornim govornim poremećajima	Early intervention in the field of speech pathology in children with motor speech disorders	2+1+1
Rana logopedska intervencija oralnih miofunkcionalnih poremećaja	Early speech and language intervention of oral myofunctional disorders	2+1+1
Klasifikacija intervencijskih strategija poremećaja jezika	Classification of language disorders intervention strategies	2+1+1
Jezičke intervencijske strategije za djecu uzrasta do dvije godine	Language intervention strategies for children from birth to two years of age	2+1+1
Jezičke intervencijske strategije za djecu uzrasta od dvije do pet godina	Language intervention strategies for children from two to five years of age	2+1+1
Jezičke intervencijske strategije za djecu školskog uzrasta	Language intervention strategies for school-age children	2+1+1
Jezičke intervencijske strategije za	Language intervention strategies for	2+1+1

adolescente	adolescents	
Funkcionalni jezički intervencijski model	A functional intervention model	2+1+1
Specifične intervencijske tehnike na području pragmatike i semantike	Specific intervention techniques at the pragmatic and semantics language components	2+1+1
Specifične intervencijske tehnike na području sintakse i morfologije	Specific intervention techniques at the syntax and morphology language components	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Educirati studenta, postdiplomca, za metodologiju istraživanja u području rane intervencije kongenitalnih, razvojnih i/ili stečenih govorno-jezičkih poremećaja i primjenu različitih kliničkih pristupa i procedura u tretmanu pojedinačnih slučajeva sa poremećajima verbalne komunikacije.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti će se obučiti za provođenje različitih dijagnostičkih procedura koje se koriste u području rane dijagnostike i intervencije djece sa govorno-jezičkim poremećajima.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Bernthal JE, Bankson N W (2004) Articulation and Phonological Disorders, Fifth Edition. Boston: Perason Education Inc.

McCauley RJ, Fey ME (2006) Treatment of Language Disorders in Children. Baltimore: Paul H Brookes Publishing Co.

Owens RE (2005) Language Development An Introduction. Boston: Person Education Inc.

Pavličević-Franić D, Kovačević M (2003) Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini. Zagreb: Naklada Slap.

Roth FP, Worthington CK (2005) Treatment resource manual for speech-language pathology. New York: Thomson Delmar Learning.

Salihović N, Junuzović-Žunić L, Ibrahimagić A (2006) Poremećaji glasa, govora i sluha. Harfograf: Tuzla.

II SEMESTAR

Predmet: POREMEĆAJI GLASA I GUTANJA

Nositelj predmeta: dr sci. Behlul Brestovci, redovni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Izvoditelji predavanja: dr sci. Behlul Brestovci, redovni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, (20 sati); dr sci. Fuad Brkić, vanredni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli, (20 sati); dr sci. Nevzeta Salihović, vanredni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (20 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Razvoj neuroanatomije i neurofiziologije normalnog i abnormalnog gutanja u novorođenčadi, djece i odraslih	Development of neuroanatomy and neurophysiology of normal and abnormal swallowing in newborns, children and adults	2+1+1
Uzroci poremećaja glasa i gutanja	Causes of voice and swallowing disorders	2+1+1
Dijagnosticiranje poremećaja glasa	Diagnosis of voice disorders	2+1+1
Procjena i određivanje normalnog i patološkog glasa	Evaluation and determining of normal and pathological voice	2+1+1
Postupci logopedске procjene poremećaja kvalitete glasa	Procedures of logopedics evaluation for voice quality disorders	2+1+1
Karakteristike glasa novorođene djece	Voice characteristics of newborn children	2+1+1
Glas starih osoba	Voice of the elderly	2+1+1
Management i tretman poremećaja glasa	Management and treatment of voice disorders	2+1+1
Uzroci disfagije	Causes of dysfagia	2+1+1
Varijacije u normalnoj i abnormalnoj orofaringealnoj fiziologiji	Variation in normal and abnormal oropharyngeal physiology	2+1+1
Dijagnosticiranje disfagije	Diagnosis of dysfagia	2+1+1
Tim za poremećaje gutanja, Terapija disfagije	Team for swallowing disorders, Dysfagia therapy	2+1+1
Tehnike terapije poremećaja gutanja	Therapy techniques for swallowing disorders	2+1+1

Logopedski tretman poremećaja gutanja, Direktna modifikacija poremećaja gutanja	Logopedic treatment of swallowing disorders, Direct modification of swallowing disorders	2+1+1
Indirektna modifikacija poremećaja gutanja	Indirect modification of swallowing disorders	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Osposobiti studenta, postdiplomca da identifikuje verbalno i/ili napisano anatomsku strukturu i inervaciju sistema koji učestvuju u procesu stvaranja glasa i u procesu gutanja. Student postdiplomac se također treba osposobiti za istraživanja u području glasa i rezonantnih poremećaja povezanih sa anomalijama larinksa, bolestima u toku i traumama koje utiču na funkciju larinksa te rukovođenju disfonijama povezanim sa organskim i psihogenim uzrokom.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti će se obučiti za provođenje različitih dijagnostičkih procedura koje se koriste u području dijagnostike i intervencije kod pacijenata sa poremećajima glasa i gutanja.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili

individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Brestovci B, Čurčić N, Bolfan-Stošić N, Kovač Đ (1999) Akustička analiza glasa žena s vokalnim nodulima. Zbornik radova: 6. Strokovno srećanje logopedov Slovenije: ustvarjalnost v logopediji. Nova Gorica, 14 - 16. 04. 1999, 190 - 196.

Brestovci B, Bolfan- Stošić N (2000) Acoustical analysis of infant cries. In: Braunschweig T, Hanson J, Schelhom-Neise P, Witte H (eds.) Advances in quantitative laryngology, voice and speech research. Proceedings of 4th International workshop: Jena: Friedrich-Schiller University.

Brestovci B, Salihović N, Vouk M, Džinić S (2003) Akustičke karakteristike glasa starih osoba. Zbornik radova s 1. Znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem, Glas/voice, Opatija, 132 - 137.

Boone DR, McFarlane SC (2000) The Voice and Voice Therapy, Sixth Edition. Boston: Allyn and Bacon.

Logeman J (2000) The diagnosis and treatment of Dysphagia. Texas: Austin.

Salihović N, Akšamić N, Brkić F (2003) Glas i govor osoba s ugrađenom traheozofagealnom protezom. U: G.

Škarić-Varošaneć (ur). Glas/Voice: Zbornik radova. 1. Znanstveni skup s međunarodnim sudjelovanjem. Opatija, Zagreb: Odsjek za fonetiku Filozofskog fakulteta, Hrvatsko filološko društvo, 83-87.

2. UŽA NAUČNA OBLAST SURDOAUDIOLOGIJA

I SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDS1) Metodologija naučnog istraživanja	2		1	1	60	6
(PDS2) Statistika u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji	2		1	1	60	6
(PDS3) Jezički razvoj gluhih i nagluhih	2	1		1	60	7
(PDS4) Nove tehnologije u rehabilitaciji gluhih i nagluhih	2	1		1	60	7

IZBORNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDS6) Istraživanja u području edukacije i komunikacije gluhih i nagluhih	2	1		1	60	7
(PDS7) Uvod u znakovni jezik II	2	1		1	60	7

II SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDS5) Kulturološke karakteristike osoba oštećena sluha	2	1		1	60	7
IZRADA MAGISTARSKOG RADA						20

I SEMESTAR

Predmet: **METODOLOGIJA NAUČNOG ISTRAŽIVANJA**

Nositelj predmeta: dr. sci. Osman Sinanović, redovni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji predavanja:

Dr. sci. Osman Sinanović, redovni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli, (53 sata); dr. sci. Husnija Hasانبegović, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (7 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Opća obilježja znanstvenog pristupa u edukaciji i rehabilitaciji /Cilj znanstvenog istraživanja; Projekat znanstvenog istraživanja	Common trait of science approach in education and rehabilitation / Aim of scientific research; project of scientific research	2+1+1
Metode znanstvenog istraživanja: Eksperiment kao znanstvena metoda; Sustavno opažanje kao znanstvena metoda	Methods of scientific research: Experiment as scientific methods; Systematic perception as scientific method	2+1+1
Faze znanstvenog istraživanja; Opis i definisanje problema znanstvenog istraživanja	Phases of scientific research; Description and definition of scientific research problems	2+1+1
Vrste, izbor i veličina uzorka ispitanika znanstvenog istraživanja; Izbor uzorka varijabli znanstvenog istraživanja	Type, selection and size of sample in scientific research; Selection of variable sample in scientific research	2+1+1
Prikupljanje i sređivanje podataka; Grupisanje podataka u statističke serije; Tabeliranje dobijenih serija; Grafičko prikazivanje podataka iz tabela; Zaključivanje	Collection and arranging of data; Data classifying in statistical series; Charting of statistical series; Graphic applying of table data; Concluding	2+1+1
Pripreme prije započinjanja istraživanja i pisanja	Preparation before starting research and writing	2+1+1
Pisanje stručnog i znanstvenog rada: Struktura rada, priprema za objavljivanje	Writing of expert and scientific work: Work structure, preparing for publishing	2+1+1
Pisanje naslova; Pisanje apstrakta; Pisanje Uvoda; Pisanje poglavlja	Writing title; Writing of abstract; Writing of Introduction; Writing of chapters;	2+1+1

Pisanje rezultata; Pisanje diskusije; Pisanje zaključka	Writing of results; Writing of discussion; Writing of conclusions	2+1+1
Mjerni instrumenti; Postupak mjerenja u znanosti; Vrste mjerenja i mjerne skale; Karakteristike mjernih instrumenata (pouzdanost, valjanost, objektivnost, osjetljivost); Baždarenje mjernog instrumenta	Measures instruments; Measuring procedure in science; Type of measuring and measuring scales; Characteristic of measuring instruments (reliability, validity, objectivity, sensitivity); Checking of measure instruments	2+1+1
Procjenjivanje parametara: aritmetičke sredine populacije; proporcije populacije; standardne devijacije populacije; koeficijenta korelacije; Parametrijske/neparametrijske procjene	Assessing of parameters: population arithmetic mean; population proportion; population standard deviation; correlation coefficient; Parametric/Nonparametric assessment	2+1+1
Vrste publikacija; Primarne i sekundarne publikacije; Članci u časopisu	Type of publication; Primary and secondary publication; Journal Article	4+2+2
Struktura znanstvenog članka; magistarskog rada i doktorske disertacije	Structure of scientific article; M.A. degree and doctorate dissertation	2+1+1
Način citiranja i pisanje referenci	Way of cite and writing of reference	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Osposobiti studenta postdiplomca da se upozna sa metodama i fazama znanstvenog istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji i stekne znanje za pisanje različitih publikacija.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti postiplomci će praktično primjeniti znanje stečeno tokom predavanja.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Bakovljević M (1997) Osnovi metodologije pedagoških istraživanja. Beograd: Naučna knjiga.

Bakovljević M (1995) Statistika u pedagoškim istraživanjima. Beograd: Naučna knjiga CURO.

Mejovšek M (2003) Uvod u metodologiju znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima. Zagreb: Naklada Slap.

Merušić M, Petrovečki M, Petrak J, Marušić A (2000) Uvod u znanstveni rad u medicini. Zagreb: Medicinska naklada.

Silobrić V (2003) Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo. Zagreb: Medicinska Naklada.

Zaječaranović G (1974) Osnovi metodologije nauke. Beograd: Institut za političke studije fakulteta političkih nauka.

Predmet: STATISTIKA U SPECIJALNOJ EDUKACIJI I REHABILITACIJI

Nositelj predmeta: dr sci. Senad Fazlović, docent, Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji nastave:

dr sci. Senad Fazlović, vanredni profesor na predmetu «Statistika», Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli (47 sati); dr sci. Stevan Stević, redovni profesor na predmetu «Statistika», Ekonomski fakultet Brčko, Univerzitet u Istočnom Sarajevu (13 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures Program	Broj sati
Pojam i predmet proučavanja statistike. Etape istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji. Uloga računara u provođenju statističkog istraživanja. Teškoće u primjeni statističkih metoda. Pouzdanost i validnost podataka, izvori i vrste grešaka u statističkom radu.	Term and subject of statistic research. Computer role in conducting statistical research. Difficulties in applying statistical methods. Data reliability and validity, sources and types of errors.	2+1+1
Mjere centralne tendencije. Mjere disperzije (apsolutne i relativne). Primjeri i rad sa jednim od standardnih programa za statističku obradu i analizu podataka (Statistika, Excel, SPSS).	Measures of central tendency. Measures of dispersion (absolute and relative). Examples and work in one standard statistical program for statistical data analyses. (Statistica, Exel, SPSS).	2+1+1
Mjere asimetrije, mjere zaobljenosti i mjere koncentracije. Slučajevi iz prakse i rad sa jednim od standardnih programa za statističku obradu i analizu podataka.	Asymmetries measures, curve measures and concentration measures. Case studies and work in one standard statistical program for data analyses.	2+1+1
Zakon velikih brojeva. Karakteristike prekidnih i neprekidnih teorijskih distribucija. Značaj normalne distribucije u statističkoj teoriji i praksi. Standardizovana normalna distribucija.	Law of large numbers. Features of interruptive and non-interruptive theoretical distributions. Significance of normal distribution in statistical theory and practice. Standardized normal distribution.	2+1+1
Značaj primjene uzoraka za istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji. Prednosti i nedostaci metode uzoraka. Plan uzorkovanja. Metode izbora uzorka. Veličina uzorka. Problemi primjene i izbora vrste uzorka.	Significance of sample use for the research in education and rehabilitation. Preferment and limitation of sampling method. Sample size. Problems of application and selection of the sample type.	2+1+1
Procjena parametara osnovnog skupa u istraživanjima u edukaciji i rehabilitaciji.	Assessment of parameters of basic set in researches in education and	2+1+1

Sampling distribucija aritmetičkih sredina.	rehabilitation. Sampling distribution of means.	
Problemi pri izboru metoda za procjenu parametara populacije. Procjena aritmetičke sredine, proporcije, totala i standardne devijacije osnovnog skupa. Slučajevi iz prakse.	Problems in choosing methods for population parameter assessment. Assessment of mean, proportion, total and standard deviation of the basic set. Case studies.	2+1+1
Testiranje statističkih hipoteza. Provođenje testiranja u zavisnosti od ispunjenosti polaznih pretpostavki. Empirijski nivo značajnosti (p-vrijednost). Parametarski testovi. Primjeri i rad sa jednim od statističkih programa za obradu i analizu podataka.	Testing the statistical hypothesis. Test conduction in relation with the fulfillment of basic assumptions. Empirical level of significance (p-value). Parametric tests. Examples and work in one statistical program for data analyses.	2+1+1
Parametarski testovi (z-test, t-test): jednosmjerno i dvosmjerno testiranje hipoteza. Primjeri i rad sa jednim od statističkih programa za obradu i analizu podataka. Izračunavanje greške II vrste i snaga testa.	Parametric tests (z-test, t-test) one sided and two sided testing of hypothesis. Examples and work in one statistical program for data analyses. Error calculations, two sorts and test output.	2+1+1
Testiranje hipoteze o razlici između parametara dvaju osnovnih skupova. Testiranje hipoteze o jednakosti aritmetičke sredine (proporcije) dva osnovna skupa.	Testing the hypothesis about the difference between the two basis sets. Testing the hypothesis about the equality of mean (proportion) of two basic sets.	2+1+1
Upoređivanje tri grupe podataka, ANOVA- interpretacija rezultata dobijenih primjenom programa za statističku obradu podataka.	Comparison of three data groups, ANOVA-interpretation of the results gained by application of programs for statistical data analysis.	2+1+1
Neparametarski testovi (hi-kvadrat test, Sign test, Wilcoxonov test ranga sa predznakom i dr.). Značaj ovih testova za istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji s obzirom na čestu kvantitativnu nemjerljivost pojava.	Nonparametric test (hi-square, Sign test, Wilcoxonov rank test...) Significance of these tests for the research in the education and rehabilitation in regards to frequent impossibility of quantitative measurement of phenomena.	2+1+1
Jednostavna linearna regresiona i korelaciona analiza. Funkcionalna i statistička povezanost pojava. Dijagram raspršenosti. Regresione vrijednosti, rezidualna odstupanja, standardna greška regresije, koeficijent detreminacije. Testiranje značajnosti regresione (korelacione) veze.	Simple linear regression and correlation analyses. Functional and statistical phenomena correlation. Scatter diagram. Regression values, residual divergence, standard error of regression, determination coefficient. Testing the significance of regression (correlation) relation.	2+1+1
Koeficijent korelacije ranga Spearmana i Kendalov koeficijent W. Koeficijenti asocijacije. Slučajevi iz prakse i rad sa jednim od standardnih programa za	Coefficient of Spearman rank and Kendal coefficient W. Association coefficients. Case studies and work in one standard statistical program for data	2+1+1

statističku obradu i analizu podataka.	analyses.	
Višestruka regresiona i korelaciona analiza. Interpretacija rezultata konkretnih primjera dobijenih primjenom programa za statističku obradu podataka.	Multiple regression and correlation analyses. Results interpretation and examples gained by the use of the program for the statistical data analyses.	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Educirati studente za provođenje različitih etapa istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji, kao i sa ulogom računara u provođenju statističkog istraživanja.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe na računarima i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi na računarima studenti će se obučiti za korištenje statističkih aplikativnih programa (STATISTICA, SPSS, EXCEL) koji se koriste za obradu podataka i statističku analizu.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, primjenu adekvatnih statističkih metoda za obradu i analizu, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita. Studenti su obavezni, u skladu sa uputvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni (seminarski rad) i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja masovnih pojava i statističkih pokazatelja - rezultata istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta sa osvrtom na primjenu statističkih metoda u edukaciji i rehabilitaciji).

Literatura:

Berk KN, Carey P (2000) Data Analysis with Microsoft Excel Updated for Office 2000. Duxbury, USA: Thomson Learning.

Fazlović S (2006) Statistika - deskriptivna i inferencijalna analiza. Tuzla: Denfas.

Fazlović S (2007) Pregled formula i tablica iz statistike. Tuzla: Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli.

Lovrić M, Komić J, Stević S (2006) Statistička analiza - metodi i primjena. Banja Luka: Ekonomski fakultet Banja Luka.

Petz B (2004) Osnovne statističke metode za nematematičare. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Zahirović S (2005) Multivarijaciona analiza. Tuzla: Infograf.

Predmet: JEZIČKI RAZVOJ GLUHIH I NAGLUHIH

Nositelj predmeta: dr sci. Marica Iličković, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli.

Izvoditelji predavanja:

dr sci. Marica Iličković, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli (33 sata); dr sci. Nadežda Dimić, redovni profesor, Fakultet za specijalnu edukaciju Univerziteta u Beogradu (27 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Heterogenost populacije gluhih i nagluhih	Heterogeneity of deaf and hard of hearing	2+1+1
Klasifikacije gluhih i nagluhih	Classifications of deaf and hard of hearing	2+1+1
Prevenција, rano otkrivanje i dijagnostičiranje oštećenja sluha.	Prevention, early detection and diagnosis of impairments	2+1+1
Dijagnostički tim	Diagnostic team	2+1+1
Govor gluhih i nagluhih	Speech of deaf and hard of hearing	2+1+1
Posljedice oštećenja sluha.	Consequences of impairments	2+1+1
Dijagnoze gluhih i nagluhih	Diagnosis of deaf and hard of hearing	2+1+1
Procjena artikulacije kvalitete glasa, poremećaja glasa kod gluhe i nagluhe djece	Evaluation of articulation, voice quality, voice disorders in deaf and hard of hearing children	2+1+1
Govorno-jezički poremećaj kod gluhih i nagluhih	Speech – language disorders in deaf and hard of hearing	2+1+1
Jezička razvijenost kod gluhih i nagluhih	Language development in deaf and hard of hearing	2+1+1
Čitanje govora sa lica i usana	Lip reading and face reading	2+1+1
Verbotonalna rehabilitacija	Verbotonal rehabilitation	2+1+1
Rehabilitacija gluhih i nagluhih	Rehabilitation of deaf and hard of hearing	2+1+1
Prostorno akustički uvjeti i elektroakustička oprema u rehabilitaciji gluhih i nagluhih	Spatial – acoustic conditions and electro-acoustic equipment in rehabilitation of deaf hard of hearing	2+1+1
Savjeti i upute roditeljima gluhe i nagluhe djece	Advices and instructions to parents of deaf and hard of hearing children	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Upoznati studente postdiplomskog studija sa jezičkim razvojem i rehabilitacijskim potupcima u zavisnosti od stupnja jezičke razvijenosti gluhih i naglušnih.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti će se obučiti za izvođenje novih metoda jezičke rehabilitacije gluhih i njenu upotrebu u znanstvenoj analizi.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Dimić D, Dimić N (2003) Funkcija čitanja govora sa usana. Beograd: Društvo defektologa Srbije i Crne Gore.

Gray S (2004) Word learning by preschoolers with specific language impairment: predictors and poor learners. J Med Screen. 11(3): 158-6.

Kovačević V (2000) Oštećenje sluha i leksičko-semantički razvoj. Beograd: Zadužbina Andrejević.

Lurija AR (2000) Jezik i svest. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.

Pozojević-Trivanović M (1979) Analiza izgovora osoba oštećena sluha u procesu verbotonalne rehabilitacije. Simposija Otorhinolaryngologica Jugoslavica 14 (2): 115-120.

Radovančić B (1995) Osnove rehabilitacije slušanja i govora. Zagreb: Fakultet za defektologiju Sveučilišta u Zagrebu, Savez organizacija osoba oštećena sluha Hrvatske.

Predmet: NOVE TEHNOLOGIJE U REHABILITACIJI GLUHIH I NAGLUHIH

Nositelj predmeta: dr sci. Husnija Hasanbegović, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji predavanja:

dr sci. Husnija Hasanbegović, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli (40 sati); dr sci. Fuad Brkić, vanredni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli (13 sati); dr sci. Marica Iličković, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli (7 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Kohlearni implantat	Cochlear implant	2+1+1
Roditelji gluhe djece i kohlearna implantacija	Parents of deaf children and cochlear implanting	2+1+1
Stav zajednice gluhih prema kohlearnom implantatu	Deaf community about cochlear implant	2+1+1
Etika i kohlearna implantacija	Ethics and cochlear implanting	2+1+1
Slušni aparati i njihova funkcija	Hearing devices and their function	2+1+1
Slušno polje i određivanje slušnih aparata	Hearing area and estimation of hearing device	2+1+1
Novi tipovi slušnih aparata	New types of hearing devices	2+1+1
Primjena VTM u rehabilitaciji slušno oštećene djece	Use of VTM in rehabilitation of hearing impaired children	2+1+1
Igre u funkciji razvoja govora u početnoj fazi rehabilitacije	Games in function of speech development in first phase of rehabilitation	2+1+1
Muzičke stimulacije u verbotonalnoj metodi	Musical stimulations in verb tonal method	2+1+1
Rezultati i zapažanja u radu s uređajem Verboton G20, Suvag u razvoju slušanja i govora kod gluhih i nagluhih	Results and observing in work with Verboton G20 device, Suvag at hearing and speech development at deaf and hard of hearing	2+1+1
Kreativnost i rehabilitacija kod gluhih i nagluhih	Creativity and rehabilitation at deaf and hard of hearing	2+1+1
Rezultati i zapažanja u radu sa uređajem CI na razvoj slušanja i govora kod gluhih i nagluhih	Results and observing in work with CI device on hearing and speech development at deaf and hard of hearing	2+1+1

Računarski rehabilitacijski programi na učenju glasa, izgovora i jezika	Computer rehabilitation programs for voice learning, pronouncing and language	2+1+1
Principi usvajanja govora i izbor građe u radu na razvijanju govora, i izbor adekvatne elektroakustičke opreme	Principle of speech learning and choosing the structure in work of speech development chose of adequate electro-acoustic equipment	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Osnovni cilj izučavanja predmeta je upoznavanje studenata sa značajem upotrebe novih tehnologija u edukacijsko-rehabilitacijskoj praksi kod gluhih i nagluhih u vremenu kada je usvajanje znanja temeljeno na sofisticiranim pristupima, uključujući i razvoj slušnih pomagala u poboljšanju komunikacijskih vještina, kako bi ova lica poboljšala svoj saznavni razvoj, a time i društveni položaj.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti će se obučiti za korištenje različitih tehnologija u istraživačkom opusu, kroz određene procese mjerenja i posmatranja.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili

individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura (obvezna):

Bat-Chava Y, Deignan E (2001) Peer relationships of children with cochlear implants. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education* 6 (3): 186-199.

Brkić F i sur. (2001) *Slušna pomagala*. Tuzla: Defektološki fakultet Univerziteta u Tuzli.

Caplan A (1995) *Moral Matters: Ethical Issues in Medicine and the Life Sciences*. New York: Wiley and Sons.

Crouch RA (1997) Letting the deaf be deaf. Reconsidering the use of cochlear implants in prelingually deaf children. *Hastings Center Report* 27(4): 14-21.

Glickman N, Harvey M (1996) *Culturally Affirmative Psychotherapy with Deaf Persons*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Kampfe CM, Harrison M, Ottinger T, Ludington J, McDonald-Bell CI, Pillsbury HC (1993) Parental expectations as a factor in evaluating children for a multichannel cochlear implant. *American Annals of the Deaf* 138 (3): 297-303.

IZBORNI PREDMETI

Predmet: ISTRAŽIVANJE U PODRUČJU EDUKACIJE I KOMUNIKACIJE GLUHIH I NAGLUHIH

Nositelj predmeta: dr sci. Marica Iličković, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet u Tuzli

Izvoditelji predavanja:

dr sci. Jasmina Kovačević, redovni profesor, Fakultet za specijalnu edukaciju Univerziteta u Beogradu (20 sati), dr sci. Husnija Hasanbegović, docent (20 sati), dr sci. Marica Iličković, docent (20 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Temeljna saznanja o ljudskoj komunikaciji. Sistemi govorno-jezičke komunikacije	Foundamental cognitions about human communication. Systems of speech and language communication	2+1+1
Komunikacija i teorija uloga. Interpersonalna komunikacija u različitim kontekstima. Verbalna i neverbalna komunikacija.	Communication and the theory of roles Interpersonal communication in different contexts Verbal and nonverbal communication	2+1+1
Slaganje i konflikt. Uvjeravanje. Konverzacija. Socijalna kognicija i interpersonalna komunikacija	Harmony and conflict. The persuasion. The conversation. Social cognition and the interpersonal communication	2+1+1
Sredstva komunikacije; faktori u usvajanju jezika: nasljeđe, okruženje, učenje	The means of communication, factors of language development inheritance, environment and learning	2+1+1
Prelingvalna komunikacija -dijadička, trijadička, združivanje pažnje: Uloga taktilnog kontakta u dijadičkoj komunikaciji	Prelingual communication – diadic, triadic, attention, association. The role of tactil contact in diadic communication.	2+1+1
Komunikacija u profesionalnom kontekstu.	Communication in professional context..	2+1+1

Rana interakcija. Vokalizacija i brbljanje; Rana jezička (znakovna i govorna) komunikacija	Early interaction. Vocalization and prattle; early language (gesture and speaking) communication	2+1+1
Kritično razdoblje za usvajanje znakovnog jezika; motivacija za razvoj slušanja i govora-nagluha djeca i djeca s umjetnom pužnicom	Critical period for gesture language adoption; Motivation for hearing and speaking development – partial deafness children and children with artificial cochlea	2+1+1
Bilingvizam: Znakovni bilingvizam u širem kontekstu dvojezičnosti. Definicije i razvoj bilingvizma	Bilingualism: Gesture bilingualism in wider context. Definition and development	2+1+1
Model dvojezičnog obrazovanja. Jezici u savladavanju školskog programa. Roditelji i zajednica gluhih osoba	Model of bilingual education. Languages in school programmes repression. Parents and deaf persons community.	2+1+1
Praktični aspekti bilingvalne-bikulturalne edukacije: djeca do 3 godine života. Obitelj. Dijete. Organizacija podrške u institucijama i obitelji. Predškolski i školski timovi za podršku. Uloga odraslih gluhih osoba.	Practical aspect of bilingual – bicultural education: three years old children. Family. Child. Organization of support the institutions and family. Preschool and school teams for support. The role of deaf adult persons.	2+1+1
Opservacija i praćenje napretka djeteta. Uloga odgajatelja i učitelja u stručnom timu za opservaciju – istraživanja u praksi	Child progress observation. The role of educator and teacher in professional team for observation – researches in practice	2+1+1
EKO sistem djece	The ecosystem of children	2+1+1
EKO sistem odraslih gluhih i nagluhih	The ecosystem of deaf and hard of hearing adult	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Osposobiti studente postdiplomce da se upoznaju sa verbalnim i neverbalnim načinom komunikacije gluhih i nagluhih osoba, te ukazati na značaj obitelji, predškolskih i školskih timova, i njihov doprinos u savladavanju školskog programa.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti će se obučiti za provođenje različitih oblika komunikacije koji se koriste u području oštećenja sluha.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Dimić N, Dimić D (2003) Funkcija čitanja govora sa usana. Beograd: Društvo defektologa Srbije i Crne Gore.

Knight P, Swanwick R (2002) Working with deaf pupils. Sign bilingual policy into practice. London: David Fulton Publishers.

Mahshie N (1995) Educating deaf children bilingually. Pre-College programs. Washington: Gallaudet University.

Pickersgill M (1997) Towards a bilingual education for deaf children. Deafness and Education 21 (3): 10-20.

Pribanić LJ (2001) Rana komunikacija i usvajanje jezika u prelingvalno gluhog djeteta. Dijete i društvo 3: 279-291.

Pribanić LJ, Andrijević L (2004) "Primjena komunikacijske razvojne ljestvice (KORALJE) riječi i geste "kod gluhe djece. Zagreb: SUVAG 9 (1): 11-15.

Predmet: UVOD U ZNAKOVNI JEZIK II

Nositelj predmeta: dr. sci. Husnija Hasanbegović, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet u Tuzli

Izvoditelji predavanja: dr. sc. Husnija Hasanbegović, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (13 sati); dr. sc. Zora Jachova, vanredni profesor, Institut za defektologiju Univerzitet u Skoplju, (47 sati)

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Komunikacija gluhih-vidovi komunikacije	Communication of the deaf – types of the communication.	2+1+1
Dosadašnja istraživanja na području znakovnog jezika	Investigations on sign language area	2+1+1
Lingvistika znakovnog jezika	Sign language linguistics	2+1+1
Dvojezično obrazovanje gluhih osoba	Bilingual education of the deaf	2+1+1
Status znakovnog jezika u svijetu-međunarodni dokumenti	Sign language status in the world - international documents	2+1+1
Lingvistički i psiholingvistički korjeni znakovnog jezika	Linguistics and psycholinguistics of the sign language	2+1+1
Obrazovanje na znakovnom jeziku	Education on the sign language	2+1+1
Neverbalna komunikacija i znakovni jezik	Nonverbal communication and sign language	2+1+1
Znakovni jezik i razvoj kognicije	Sign language and cognition development	2+1+1
Znakovni jezik i edukacijski status gluhih-istraživanje	Sign language and educational status of the deaf - investigations	2+1+1
Znakovni jezik i socijalni status gluhih-istraživanje	Sign language and social status of the deaf - investigations	2+1+1
Znakovni jezik u prevazilaženju komunikacijskih barijera	Sign language in communication barriers	2+1+1
Gluhi između oralizma i znakovnog jezika-istraživanje	Deaf people between oral communication and sign language - investigations	2+1+1
Afirmacija bosanskog znakovnog jezika	Afirmation of the Bosnian sign language	2+1+1
Teorijske osnove za formiranje bosanskog znakovnog jezika	Theoretical basis for creating of Bosnian sign language	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Osnovni cilj izučavanja predmeta je upoznavanje studenata sa značajem upotrebe neverbalnog sistema komunikacije u edukacijsko-rehabilitacijskoj praksi kod gluhih i nagluhih učenika koji se naziva znakovni jezik, te upoznavanje sa zakonomjernostima koje vladaju u ovom načinu komuniciranja i postavljanje temelja za njegovu nacionalizaciju i standardizaciju.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra korišće se sljedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti će se obučiti za analizu praktičnih elemenata znakovlja, kao baze za izgradnju jezičkih elemenata znakovnog jezika.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Bradarić-Jončić S (2001) Znakovni jezik i kultura gluhih. Dijete i društvo 3: 385-389.

Pribanić LJ (2001) Rana komunikacija i usvajanje jezika u prelingvalno gluhoj djeteta. *Dijete i društvo* 3: 272-292.

Sachs O (1991) *Seeing voices: a journey into the world of deaf*. London: Picador.

Zimmermann A (1986) Uvodni seminar o komunikaciji s osobama oštećena sluha, Fakultet za defektologiju, Zagreb.

II SEMESTAR

Predmet: KULTUROLOŠKE KARAKTERISTIKE OSOBA OŠTEĆENOG SLUHA

Nositelj predmeta: dr sci. Jasmina Kovačević, redovni profesor, Fakultet za specijalnu edukaciju, Univerzitet u Beogradu.

Izvoditelji predavanja:

dr sci. Jasmina Kovačević, redovni profesor, Fakultet za specijalnu edukaciju, Univerzitet u Beogradu (40 sati); dr sci. Husnija Hasanbegović, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (20 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Definicija kulture i njene komponente	Definition of culture and it's components	2+1+1
Kultura kao djelatnost i kulturne promjene	Culture as activity and cultural changes	2+1+1
Kultura gluhih	Culture of deaf	2+1+1
Svjetske i evropske asocijacije gluhih	World and European associations of deaf	2+1+1
Lokalne asocijacije i udruge gluhih, lokalno djelovanje	Local association of deaf, local performing	2+1+1
Socio-kulturološka deprivacija gluhih	Socio-cultural deprivation of deaf	2+1+1
Kulturološko-sociološke aktivnosti gluhih	Socio-cultural activities of deaf	2+1+1
Komunikacija gluhih	Communication of deaf	2+1+1
Jezik gluhih-znakovni jezik	Language of deaf - signal language	2+1+1
Povezanost gluhih unutar populacije	Relation between deaf in population	2+1+1
Kulturološko-porodični milje gluhih	Family - cultural look of deaf	2+1+1
Odnos društva prema gluhim	Relation between society and deaf	2+1+1
Edukativna nastojanja, prava na informacije, tumači za gluhe	Education targets, right for information, interpreters for deaf	2+1+1
Mišljenja gluhih o edukaciji, rehabilitaciji i socijalizaciji	Opinion of deaf about education, rehabilitation and socialization	2+1+1
Integrativne aktivnosti gluhih, Odnos prema kulturološkim navikama	Integrative activities of deaf, Relation to cultural habits	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Osnovni cilj izučavanja predmeta je upoznavanje studenata sa kulturološkim činionicima kod gluhih i nagluhih osoba, koje zbog svog specifičnog načina komuniciranja i saznavanja

objektivne stvarnosti, razvijaju svojevrsnu kulturu koja se znatno razlikuje od kultura pojedinih naroda i populacija.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti će se obučiti za induktivnu i deduktivnu analizu socioloških i kulturoloških karakteristika gluhe populacije.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Furth HG (1966) Thinking Without Language, Psychological implications of Deafness. New York: The Free Press.

Ivanović P (1995) Šta gluvi kažu o svom: školovanju, profesionalnom osposobljavanju, zapošljavanju, radnom i socijalnom statusu. Beograd: Defektološki fakultet Univerziteta u Beogradu.

Maderbrink R (1976) Da li je integracija gluhih nužna, Integracija osoba oštećena sluha u društvo (prevod Žic A)
Zagreb: Savez osoba oštećena sluha SR Hrvatske.

Stančić V (1977) Intelektualni razvoj osoba oštećena sluha- skripta. Zagreb: Fakultet za defektologiju.

Savić LJ (1965) Posledice gluvoće. Beograd: Savez gluvih i nagluvih Jugoslavije.

Vigotski L (1983) Osnovi defektologije. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.

3. UŽA NAUČNA OBLAST MENTALNA RETARDACIJA

I SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDMR1) Metodologija naučnog istraživanja	2		1	1	60	6
(PDMR2) Statistika u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji	2		1	1	60	6
(PDMR3) Inkluzija djece s teškoćama u učenju	2	1		1	60	7
(PDMR4) Intervencija u ranom djetinjstvu	2	1		1	60	7

IZBORNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDMR6) Autizam	2	1		1	60	7
(PDMR7) Podrška osobama s intelektualnim teškoćama	2	1		1	60	7

II SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDMR5) Individualizirani edukativni programi	2	1		1	60	7
IZRADA MAGISTARSKOG RADA						20

I SEMESTAR

Predmet: **METODOLOGIJA NAUČNOG ISTRAŽIVANJA**

Nositelj predmeta: dr. sci. Osman Sinanović, redovni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji predavanja:

Dr. sci. Osman Sinanović, redovni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli, (53 sata); dr. sci. Husnija Hasانبegović, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (7 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Opća obilježja znanstvenog pristupa u edukaciji i rehabilitaciji /Cilj znanstvenog istraživanja; Projekat znanstvenog istraživanja	Common trait of science approach in education and rehabilitation / Aim of scientific research; project of scientific research	2+1+1
Metode znanstvenog istraživanja: Eksperiment kao znanstvena metoda; Sustavno opažanje kao znanstvena metoda	Methods of scientific research: Experiment as scientific methods; Systematic perception as scientific method	2+1+1
Faze znanstvenog istraživanja; Opis i definisanje problema znanstvenog istraživanja	Phases of scientific research; Description and definition of scientific research problems	2+1+1
Vrste, izbor i veličina uzorka ispitanika znanstvenog istraživanja; Izbor uzorka varijabli znanstvenog istraživanja	Type, selection and size of sample in scientific research; Selection of variable sample in scientific research	2+1+1
Prikupljanje i sređivanje podataka; Grupisanje podataka u statističke serije; Tabeliranje dobijenih serija; Grafičko prikazivanje podataka iz tabela; Zaključivanje	Collection and arranging of data; Data classifying in statistical series; Charting of statistical series; Graphic applying of table data; Concluding	2+1+1
Pripreme prije započinjanja istraživanja i pisanja	Preparation before starting research and writing	2+1+1
Pisanje stručnog i znanstvenog rada: Struktura rada, priprema za objavljivanje	Writing of expert and scientific work: Work structure, preparing for publishing	2+1+1
Pisanje naslova; Pisanje apstrakta; Pisanje Uvoda; Pisanje poglavlja	Writing title; Writing of abstract; Writing of Introduction; Writing of chapters;	2+1+1

Pisanje rezultata; Pisanje diskusije; Pisanje zaključka	Writing of results; Writing of discussion; Writing of conclusions	2+1+1
Mjerni instrumenti; Postupak mjerenja u znanosti; Vrste mjerenja i mjerne skale; Karakteristike mjernih instrumenata (pouzdanost, valjanost, objektivnost, osjetljivost); Baždarenje mjernog instrumenta	Measures instruments; Measuring procedure in science; Type of measuring and measuring scales; Characteristic of measuring instruments (reliability, validity, objectivity, sensitivity); Checking of measure instruments	2+1+1
Procjenjivanje parametara: aritmetičke sredine populacije; proporcije populacije; standardne devijacije populacije; koeficijenta korelacije; Parametrijske/neparametrijske procjene	Assessing of parameters: population arithmetic mean; population proportion; population standard deviation; correlation coefficient; Parametric/Nonparametric assessment	2+1+1
Vrste publikacija; Primarne i sekundarne publikacije; Članci u časopisu	Type of publication; Primary and secondary publication; Journal Article	4+2+2
Struktura znanstvenog članka; magistarskog rada i doktorske disertacije	Structure of scientific article; M.A. degree and doctorate dissertation	2+1+1
Način citiranja i pisanje referenci	Way of cite and writing of reference	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Osposobiti studenta postdiplomca da se upozna sa metodama i fazama znanstvenog istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji i stekne znanje za pisanje različitih publikacija.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti postiplomci će praktično primjeniti znanje stečeno tokom predavanja.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Bakovljević M (1997) Osnovi metodologije pedagoških istraživanja. Beograd: Naučna knjiga.

Bakovljević M (1995) Statistika u pedagoškim istraživanjima. Beograd: Naučna knjiga CURO.

Mejovšek M (2003) Uvod u metodologiju znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima. Zagreb: Naklada Slap.

Merušić M, Petrovečki M, Petrak J, Marušić A (2000) Uvod u znanstveni rad u medicini. Zagreb: Medicinska naklada.

Silobrić V (2003) Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo. Zagreb: Medicinska Naklada.

Zaječaranović G (1974) Osnovi metodologije nauke. Beograd: Institut za političke studije fakulteta političkih nauka.

Predmet: STATISTIKA U SPECIJALNOJ EDUKACIJI I REHABILITACIJI

Nositelj predmeta: dr sci. Senad Fazlović, docent, Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji nastave:

dr sci. Senad Fazlović, vanredni profesor na predmetu «Statistika», Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli (47 sati); dr sci. Stevan Stević, redovni profesor na predmetu «Statistika», Ekonomski fakultet Brčko, Univerzitet u Istočnom Sarajevu (13 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures Program	Broj sati
Pojam i predmet proučavanja statistike. Etape istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji. Uloga računara u provođenju statističkog istraživanja. Teškoće u primjeni statističkih metoda. Pouzdanost i validnost podataka, izvori i vrste grešaka u statističkom radu.	Term and subject of statistic research. Computer role in conducting statistical research. Difficulties in applying statistical methods. Data reliability and validity, sources and types of errors.	2+1+1
Mjere centralne tendencije. Mjere disperzije (apsolutne i relativne). Primjeri i rad sa jednim od standardnih programa za statističku obradu i analizu podataka (Statistika, Excel, SPSS).	Measures of central tendency. Measures of dispersion (absolute and relative). Examples and work in one standard statistical program for statistical data analyses. (Statistica, Exel, SPSS).	2+1+1
Mjere asimetrije, mjere zaobljenosti i mjere koncentracije. Slučajevi iz prakse i rad sa jednim od standardnih programa za statističku obradu i analizu podataka.	Asymmetries measures, curve measures and concentration measures. Case studies and work in one standard statistical program for data analyses.	2+1+1
Zakon velikih brojeva. Karakteristike prekidnih i neprekidnih teorijskih distribucija. Značaj normalne distribucije u statističkoj teoriji i praksi. Standardizovana normalna distribucija.	Law of large numbers. Features of interruptive and non-interruptive theoretical distributions. Significance of normal distribution in statistical theory and practice. Standardized normal distribution.	2+1+1
Značaj primjene uzoraka za istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji. Prednosti i nedostaci metode uzoraka. Plan uzorkovanja. Metode izbora uzorka. Veličina uzorka. Problemi primjene i izbora vrste uzorka.	Significance of sample use for the research in education and rehabilitation. Preferment and limitation of sampling method. Sample size. Problems of application and selection of the sample type.	2+1+1
Procjena parametara osnovnog skupa u istraživanjima u edukaciji i rehabilitaciji.	Assessment of parameters of basic set in researches in education and	2+1+1

Sampling distribucija aritmetičkih sredina.	rehabilitation. Sampling distribution of means.	
Problemi pri izboru metoda za procjenu parametara populacije. Procjena aritmetičke sredine, proporcije, totala i standardne devijacije osnovnog skupa. Slučajevi iz prakse.	Problems in choosing methods for population parameter assessment. Assessment of mean, proportion, total and standard deviation of the basic set. Case studies.	2+1+1
Testiranje statističkih hipoteza. Provođenje testiranja u zavisnosti od ispunjenosti polaznih pretpostavki. Empirijski nivo značajnosti (p-vrijednost). Parametarski testovi. Primjeri i rad sa jednim od statističkih programa za obradu i analizu podataka.	Testing the statistical hypothesis. Test conduction in relation with the fulfillment of basic assumptions. Empirical level of significance (p-value). Parametric tests. Examples and work in one statistical program for data analyses.	2+1+1
Parametarski testovi (z-test, t-test): jednosmjerno i dvosmjerno testiranje hipoteza. Primjeri i rad sa jednim od statističkih programa za obradu i analizu podataka. Izračunavanje greške II vrste i snaga testa.	Parametric tests (z-test, t-test) one sided and two sided testing of hypothesis. Examples and work in one statistical program for data analyses. Error calculations, two sorts and test output.	2+1+1
Testiranje hipoteze o razlici između parametara dvaju osnovnih skupova. Testiranje hipoteze o jednakosti aritmetičke sredine (proporcije) dva osnovna skupa.	Testing the hypothesis about the difference between the two basis sets. Testing the hypothesis about the equality of mean (proportion) of two basic sets.	2+1+1
Upoređivanje tri grupe podataka, ANOVA- interpretacija rezultata dobijenih primjenom programa za statističku obradu podataka.	Comparison of three data groups, ANOVA-interpretation of the results gained by application of programs for statistical data analysis.	2+1+1
Neparametarski testovi (hi-kvadrat test, Sign test, Wilcoxonov test ranga sa predznakom i dr.). Značaj ovih testova za istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji s obzirom na čestu kvantitativnu nemjerljivost pojava.	Nonparametric test (hi-square, Sign test, Wilcoxonov rank test...) Significance of these tests for the research in the education and rehabilitation in regards to frequent impossibility of quantitative measurement of phenomena.	2+1+1
Jednostavna linearna regresiona i korelaciona analiza. Funkcionalna i statistička povezanost pojava. Dijagram raspršenosti. Regresione vrijednosti, rezidualna odstupanja, standardna greška regresije, koeficijent detreminacije. Testiranje značajnosti regresione (korelacione) veze.	Simple linear regression and correlation analyses. Functional and statistical phenomena correlation. Scatter diagram. Regression values, residual divergence, standard error of regression, determination coefficient. Testing the significance of regression (correlation) relation.	2+1+1
Koeficijent korelacije ranga Spearmana i Kendalov koeficijent W. Koeficijenti asocijacije. Slučajevi iz prakse i rad sa jednim od standardnih programa za	Coefficient of Spearman rank and Kendal coefficient W. Association coefficients. Case studies and work in one standard statistical program for data	2+1+1

statističku obradu i analizu podataka.	analyses.	
Višestruka regresiona i korelaciona analiza. Interpretacija rezultata konkretnih primjera dobijenih primjenom programa za statističku obradu podataka.	Multiple regression and correlation analyses. Results interpretation and examples gained by the use of the program for the statistical data analyses.	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Educirati studente za provođenje različitih etapa istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji, kao i sa ulogom računara u provođenju statističkog istraživanja.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe na računarima i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi na računarima studenti će se obučiti za korištenje statističkih aplikativnih programa (STATISTICA, SPSS, EXCEL) koji se koriste za obradu podataka i statističku analizu.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, primjenu adekvatnih statističkih metoda za obradu i analizu, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita. Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni (seminarski rad) i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja masovnih pojava i statističkih pokazatelja - rezultata istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta sa osvrtom na primjenu statističkih metoda u edukaciji i rehabilitaciji).

Literatura:

Berk KN, Carey P (2000) Data Analysis with Microsoft Excel Updated for Office 2000. Duxbury, USA: Thomson Learning.

Fazlović S (2006) Statistika - deskriptivna i inferencijalna analiza. Tuzla: Denfas.

Fazlović S (2007) Pregled formula i tablica iz statistike. Tuzla: Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli.

Lovrić M, Komić J, Stević S (2006) Statistička analiza - metodi i primjena. Banja Luka: Ekonomski fakultet Banja Luka.

Petz B (2004) Osnovne statističke metode za nematematičare. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Zahirović S (2005) Multivarijaciona analiza. Tuzla: Infograf.

Predmet: INKLUZIJA DJECE S TEŠKOĆAMA U UČENJU

Nositelj predmeta: dr sci. Medina Vantić-Tanjić, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji predavanja: dr sci. Medina Vantić-Tanjić, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (40 sati), dr sci. Fata Ibralić, vanredni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli (20 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Inkluzija i praksa usmjerena na dijete; Otvoreni i zatvoreni sistemi obrazovanja; Sredina prilagođena za učenje	Inclusion and practice directed to child; Open and close system of education; Adapted environment for learning	2+1+1
Principi, metode i oblici rada u inkluzivnom pristupu; Modeli učenja u inkluzivnom pristupu	Principles, methods and forms of work in inclusive approach; Models of learning in inclusive approach	2+1+1
Uloga nastavnika i edukatora-rehabilitatora u inkluzivnom vaspitanju i obrazovanju djece s teškoćama u učenju; Partnerski odnos nastavnik - edukator rehabilitator	Role of teachers and educators-rehabilitators in inclusive education of children with learning disabilities; Partner relationship of teacher and educators-rehabilitators.	2+1+1
Emocionalni stavovi i rad u razredu; Ekologija razreda-interakcije i komunikacija u razredu	Emotional attitudes and work in class; Ecology of class-interaction and communication in class	2+1+1
Indeks inkluzije i njegova primjena	Index of inclusion and his application	2+1+1
Teškoće u učenju: pojam, klasifikacija, prevalencija, etiologija i zakonska regulativa;	Learning disabilities: concept, classification, prevalence, etiology and laws regulatives.	2+1+1
Spoznajna djece sa teškoćama u učenju i spoznajne teškoće; Emocionalni i motivacijski razvoj djece s teškoćama u učenju	Cognition of children with learning disabilities and cognition disabilities; Emotional and motivation development of children with learning disabilities.	2+1+1
Učenje; Poremećaji učenja; Strategije učenja; Tehnike učenja; Stilovi učenja	Learning; Learning disabilities; Strategies of learning; Techniques of learning; Sails of learning	2+1+1
Slabo podučavanje; Motivacija za učenje	Weak teaching; Motivation for learning	2+1+1
Specifičnosti učenja i poučavanja djece s teškoćama u učenju	Specificities of learning and teaching of children with learning disabilities	2+1+1

Faktori školskog neuspjeha – psihofizički, socioekonomski; Mjesto učenika s teškoćama u učenju u inkluzivnom razredu	Factors of schools failer – psychophysical, socioeconomic; Placement of pupils with learning disabilities in inclusive classroom	2+1+1
Djeca sa graničnim intelektualnim sposobnostima i teškoće u učenju; Mentalna retardacija i teškoće u učenju; Socioekonomski uvjeti života i teškoće u učenju	Children with border intellectual abilities and learning disabilities; Mental retardation and learning disabilities; Socioeconomic conditions of life and learning disabilities	2+1+1
ADHD i teškoće u učenju	Attention Deficit Hyperactivity Disorder and learning disabilities	2+1+1
Kooperativno učenje za djecu s teškoćama u učenju	Cooperative learning for children with learning disabilities	2+1+1
Kako pomoći djeci s teškoćama u učenju	How to help children with learning disabilities	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Upoznavanje studenata sa pojmom teškoće u učenju; ulogom edukatora-rehabilitatora u inkluzivnom razredu, principima, metodama i oblicima rada; poremećajima učenja, strategijama, tehnikama i stilovima učenja, motivacijom za učenje.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe:

U okviru laboratorijski vježbi studenti će se obučiti za primjenu adekvatnih principa, metoda, oblika rada i modela učenja u inkluzivnoj nastavi; za provođenje i praktičnu primjenu indeksa za inkluziju; ovladaće tehnikama, strategijama i stilovima učenja, kao i specifičnostima učenja i poučavanja djece s teškoćama u učenju.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Hallahan DP, Kaffman MJ (1991) Exceptional Children: Introduction to Special Education. Massachusetts: Allyn and Bacon.

Jurić-Šimunčić A (1981) Djeca s teškoćama u učenju i vladanju. Zagreb: Školska knjiga.

Kirk AS, Gallagher JJ (1972) Educating Exceptional Children. Boston: Houghton Mifflin Company.

Lerner WJ (1971) Children with Learning Disabilities: Theories, Diagnosis, Teaching strategies. Second edition. Boston: Houghton Mifflin Company

Nisbet J, Shucksmith J (1986) Learning strategies. London and New York: Routledge

Wolfendal S, Bryans T (1978) Identification of Learning Disabilities: A Model for Intervention.

Predmet: INTERVENCIJA U RANOM DJETINJSTVU

Nositelj predmeta: dr sci. Fata Ibralić, vanredni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji predavanja: dr sci. Fata Ibralić, vanredni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (40 sati); dr sci. Nada Mladina, vanredni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli, (13 sati), dr sci. Majda Končar, docent, Pedagoški fakultet Univerzitet u Ljubljani, (7 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Bazična znanja o ranoj intervenciji	Basic knowledge of early intervention	2+1+1
Intervencija u ranom djetinjstvu: konceptualni okvir	Early childhood intervention: concept's frame	2+1+1
Ekološki sistemski pristup: holistički, dinamični, transakcijski i individualni	Ecological systematic approach: holistic, dynamic, transaction and individual	2+1+1
Karakteristike uspješnog programa intervencije u ranom djetinjstvu	Characteristics of successful program of intervention in early childhood	2+1+1
Njegovanje kućne posjete u intervenciji u ranom djetinjstvu	Maintaining of house visits in intervention during the early childhood	2+1+1
Unapređenje inkluzije odojčadi i male djece sa onesposobljenjem i njihovih porodica: teoretska i programska analiza	Evolution of inclusion of infants and little children with disabilities and their families: theoretic program's analyses	2+1+1
Prognostički značaj faktora rizika, rezultata neonatalnih analiza	Prognostic importance of risk factors and results neonate's analyses	2+1+1
Ciljevi ranog učenja	Goals of early learning	2+1+1
Posebne potrebe – teškoće i izazovi za stručnjake i roditelje	Special needs-difficulties and challenges for experts and parents	2+1+1
Senzomotorna integracija – Brain gym	Senzomotoric integration – Brain Gym	2+1+1
Planiranje usmjereno na dijete s intelektualnim teškoćama	Planning directed on child with intellectual difficulties	2+1+1
Analiza i situacija u Evropi: ključni aspekti i preporuke	Analyses and situation in Europe: Key aspects and recommendations	2+1+1
Rana intervencija u Evropi: trendovi u 17 Evropskih zemalja	Early intervention in Europe: trends in 17 Europe's country	2+1+1
Problemi intervencije u ranom djetinjstvu kod nas	Problems of intervention in early childhood in our country	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Osposobljavanje studenata za razumijevanje i primjenu dinamično-kontekstualne procjene djece s teškoćama intelektualnog razvoja u ranom djetinjstvu koristeći ekološki razvojni pristup u izradi programa podrške djeci i roditeljima u domu, u predškolskoj ustanovi i u odnosu sa vršnjacima, s ciljem prevencije socijalnog isključivanja u kasnijoj dobi.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe:

U okviru kliničkih vježbi studenti će biti obučeni da čine kontekstualnu procjenu djece s teškoćama u psihičkom razvoju u ranom djetinjstvu koristeći ekološki sistemski pristup, provode individualne programe podrške djeci s teškoćama intelektualnog razvoja u redovnoj predškolskoj ustanovi, pružaju podršku roditeljima i djeci u vlastitom domu, te se upoznaju s postavkama senzo-motoričke integracije koristeći pokrete i učenje kao sredstvo postizanja akcijskih i verbalnih ciljeva Brain-Gym-a.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Brorson K (2005) The culture of a home visit in early intervention. *Journal of Early Childhood Research*. Minnesota:University of Minnesota-Duluth.

Esser G, Laucht M, Schmidt MH (1996) The Significance of Biological and Psychosocial Risks for Preschool-Age Behaviour Problems. *Early childhood intervention: Theory, evaluation, and practice*. New York: de Gruyter.

European Agency for Development in Special Needs Education (2005) *Early Childhood Intervention - Analysis of Situations in Europe. Key Aspects and Recommendations. Summary Report 8791500-60-5*.

Feldman MA (2004) *Early Intervention: The Essential readings*. Oxford: Blackwell Publishing.

Hannford C (2007) *Pametni pokreti. Brain Gym*. Zagreb: Ostvarenje.

Simeonsson RJ (1996) *Family Expectations, Encounters, and Needs. Early childhood intervention: Theory, evaluation and practice*. New York: de Gruyter.

IZBORNI PREDMETI

Predmet: AUTIZAM

Nositelj predmeta: dr sci. Nenad Glumbić, vanredni profesor, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerzitet u Beogradu

Izvoditelji predavanja: dr sci. Nenad Glumbić, vanredni profesor, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerzitet u Beogradu (60 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Specifične karakteristike ponašanja djeteta s autizmom;	Specific behaviour characteristic of child with autism	2+1+1
Pažnja, razumijevanje i izražavanje emocija, privrženost, motorička imitacija, aktivnosti i interesi djece sa autizmom	Attention, understanding and expressing of emotion, mobility imitation, activity and interest of children with autism	2+1+1
Rani znakovi autizma	Early sign of autism	2+1+1
Emocionalni razvoj djece s autizmom	Emotional development of child with autism	2+1+1
Obitelj djeteta s autizmom	Family of child with autism	2+1+1
Prikupljanje podataka – opservacija, procjena	Collecting data – observation, assessment	2+1+1
Primijenjena analiza ponašanja	Applied behaviour analysis	2+1+1
Tehnike učenja	Technique of learning	2+1+1
Izolovana probna instrukcija	Discrete Trial Instruction	2+1+1
Faze učenja (uzastopno ponavljanje, diskriminacija, nasumična rotacija)	Phases of learning (consecutive repeat, discrimination, random rotation)	2+1+1
Funkcionalna analiza ponašanja (mjerenje ponašanja, proaktivne i alternativne strategije za nepoželjne oblike ponašanja)	Functional analysis of behaviour (measuring of behaviour, proactive and alternative strategies for undesirable form of behavior)	2+1+1
Verbalno ponašanje	Verbal behavior	2+1+1
Alternativni i augmentativni oblici komuniciranja (PECS, MAKATON)	Alternative and augmentative forms of communication (PECS, MAKATON)	2+1+1
Tehnike podučavanja korištenjem TEACCH metode	Techniques of teaching using TEACCH methods	2+1+1
Seksualnost osoba s autizmom	Sexuality of persons with autism	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Upoznavanje studenata sa karakteristikama djece s autizmom i osposobljavanje za procjenu i tretman u skladu sa postojećim metodama i oblicima rada.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe:

U okviru kliničkih vježbi studenti će biti obučeni da čine kontekstualnu procjenu djece s teškoćama u psihičkom razvoju u ranom djetinjstvu koristeći ekološki sistemski pristup, provode individualne programe podrške djeci s teškoćama intelektualnog razvoja u redovnoj predškolskoj ustanovi, pružaju podršku roditeljima i djeci u vlastitom domu, te se upoznaju s postavkama senzo-motoričke integracije koristeći pokrete i učenje kao sredstvo postizanja akcijskih i verbalnih ciljeva Brain-Gym-a.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Babić G, Frey Škrinjar J, Sekušak-Galešev S (2004) Primjena razvojne psihijatrijske dijagnostike u procjeni psihičkih poremećaja kod osoba s mentalnom retardacijom i autizmom. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja 40 (1): 129 -138.

Bojanin S, Pijašo Dž, Glmbić N (2001) Autizam danas. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.

Guralnick MJ (2000) Early Childhood Intervention. Focus on Autism and Other Developmental Disabilities 15 (2): 12- 68.

Rosenwasser B, Axelrod S (2001) The Contributions of Applied Behavior Analysis to the Education of Children with Autism. Behavior Modification 25 (5): 671-677.

Škrinjar J, Heveši M (2002) Procijena objektivnih uvjeta kvalitete života odraslih korisnika u centru za autizam. Autizam- časopis za autizam i razvojne poremećaje 1 (22): 24-30.

Škrinjar J (1991) Povezanost komunikacije i nepoželjnih oblika ponašanja kod djece s težom mentalnom retardacijom. Defektologija 28 (2): 64-78.

Predmet: PODRŠKA OSOBAMA S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA

Nositelj predmeta: dr sci. Danijela Bratković, vanredni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Izvoditelji predavanja: dr sci. Danijela Bratković, vanredni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (60 sati)

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Odnos društva prema osobama s intelektualnim teškoćama	Relation society toward persons with intellectual difficulties	2+1+1
Prava osoba s intelektualnim teškoćama	Right of persons with intellectual difficulties	2+1+1
Načela deinstitutionalizacije (inkluzija, normalizacija, individualizacija, autonomija, međuljudski odnosi); zatvaranje institucija	Principles of deinstitutionalization (inclusion, normalization, individualization, autonomy and interpersonal relations); closing of institution	2+1+1
Kvaliteta života; na zajednici baziran pristup	Quality of life; approach based on community	2+1+1
Principi uključivanja u zajednicu Službe podrške u lokalnoj zajednici	Principles of inclusion in community- Services of support in local community	2+1+1
Samozastupanje osoba sa intelektualnim teškoćama	Selfadvocacy persons with intellectual disabilities	2+1+1
Sistemi podrške kroz ekološki okvir (Bronfenbrenner) Intenzitet podrške	System of support thru ecological frame (Bronfenbrenner) Intensity of support	2+1+1
Servisi podrške u zajednici sa osvrtom na situaciju u BiH	Services of support in community related to situation in B&H	2+1+1
Organizacija podrške u inkluzivnom sistemu	Organization of support in inclusive system	2+1+1
Mreža socijalne podrške, najmanje restriktivna sredina	Network of social support, at least restricted environment	2+1+1
Decentralizacija i deinstitutionalizacija sistema socijalne zaštite, mješoviti sistem socijalne zaštite osoba s intelektualnim teškoćama	Decentralization and deinstitutionalization of social care system, mixed system of social care persons with intellectual disabilities.	2+1+1

Razrađivanje koncepta intervencije u ranom djetinjstvu djece s intelektualnim teškoćama u BiH	Developing of concept intervention in early childhood children with intellectual disabilities in B&H	2+1+1
Osposobljavanje osoba s intelektualnim teškoćama za produktivan rad	Training of persons with intellectual disabilities for productivity work.	2+1+1
Obezbjedjivanje radnih aktivnosti i organizirano provodjenje slobodnog vremena; prevencija institucionalizacije i deinstitutionalizacije osoba s intelektualnim teškoćama	Providing of working activities and organizational spending of free time prevention of institutionalization and deinstitutionalization of persons with intellectual disabilities.	2+1+1
Koordinacija i saradnja nevladinih organizacija i državnih struktura u unapredjenju kvalitet života osoba s intelektualnim teškoćama	Coordination and cooperation of non government organization and state structure in improving of quality of life persons with intellectual disabilities.	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Osposobljavanje studenata za izradu individualnih programa podrške za zadovoljavnu potreba mladih i odraslih osoba sa intelektualnim teškoćama u skladu s principima uključivanja u zajednicu (inkluzija, normalizacija, individualizacija, autonomija, međuljudski odnosi) i unapređenja kvalitete života.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijski vježbi studenti će naučiti izraditi program podrške djetetu s intelektualnim teškoćama u odnosu na Bronfenbrennerov ekološki okvir, intenzitet podrške i servise podrške u zajednici. Osposobit će se za kreiranje programa podrške iz područja edukacije i socijalizacije. Studenti će biti osposobljeni da izrade i provedu program podrške samostalnog stanovanja i radnog angažovanja odraslih osoba s intelektualnim teškoćama.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme

izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Bratković D (2002) Kvaliteta življenja osoba s umjerenom i težom mentalnom retardacijom u obiteljskim i institucionalnim uvjetima života. Doktorska disertacija. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Ibralić F, Smajić M (2007) Samozastupanje osoba sa mentalnom retardacijom. Tuzla: Denfas.

Ibralić F, Smajić M (2007) Osobe sa intelektualnim teškoćama-kontekstualni pristup. Tuzla: Denfas.

Mašović S (1996) Posebni dokumenti UN za hendikepirane. Naš prijatelj: Časopis za pitanja mentalne retardacije XXIII (½):12-21.

Teodorović B (1997) Zadovoljavanje potreba odraslih osoba s težom mentalnom retardacijom, Naš prijatelj: Časopis za pitanja mentalne retardacije 3/4.

Brambring M, Rauh H, Beelmann A (1996) Early childhood intervention: Theory, evaluation and practice (pp. 175-195). Berlin, New York: de Gruyter.

II SEMESTAR

Predmet: INDIVIDUALIZIRANI EDUKATIVNI PROGRAMI

Nositelj predmeta: dr sci. Medina Vantić -Tanjić, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelj predavanja: dr sci. Medina Vantić -Tanjić, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (40 sati); dr sci. Fata Ibralić, vanredni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli (20 sati)

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Planiranje i programiranje	Planning and programming	2+1+1
Individualni edukacijski program	Individualize Educational Program	2+1+1
Faze individualnog edukacijskog procesa	Phase of individualized education processes	2+1+1
Sadržaj IEP-a	Contents of IEP-s	2+1+1
IEP tim (roditelj, nastavnici, edukator-rehabilitator, učenik sa teškoćom, itd)	IEP teams (parents, teachers, educators-rehabilitators, pupils with disabilities, etc.)	2+1+1
Roditelj i njegova uloga u izradi IEP-a	Parents and his role in IEP team	2+1+1
Učenik sa teškoćom i njegova uloga u IEP timu	Pupils with disabilities and they role in IEP team	2+1+1
Podrška učeniku u pisanju vlastitog IEP-a	Support for pupils in writing his own IEP	2+1+1
Tranzicijsko planiranje i podrška	Transition planning and support	2+1+1
Pisanje IEP-a	Writing IEP	2+1+1
Mjesto izvođenja programa, didaktički materijali	Deciding placement form implementing of program, didactic material	2+1+1
Izrada okvirnog programa	Creation of general program	2+1+1
Izrada individualnih programa	Creation of individual program	2+1+1
Provođenje programa	Implementing of program	2+1+1
Evaluacija programa	Evaluation of program	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Upoznati studenete sa koracima/fazama u izradi individualiziranih edkacijskih planova i programa, članovima tima i njihovom ulogom u procesu izrade individualizirnog

edukacijskog programa. Studenti će se, takođe, poznaći sa načinom pisanja IEP-a, izradom okvirnog plana rada, načinom provođenja i evaluacijom programa.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijski vježbi studenti će se upoznaći sa različitim pristupima u edukaciji učenika sa posebnim obrazovnim potrebama i osposobit će se da učestvuju u koncipiranju individualiziranih programa za takve učenike. Bit će obučeni da razviju, primjenjuju i vrednuju inovativne oblike i modele individualizirane nastave i učenja. Takođe će biti osposobljeni da ispituju postignuće učenika u savladavanju školskog gradiva, kao i socijalizacije učenika kroz realizaciju individualiziranih programa rada sisteme vježbi u okviru nastave i vannastavnih aktivnosti.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Arivett LD, Rust OJ, Brissie SJ, Dansby S. (2007) Special education teachers' perceptions of school psychologists in the context of individualized education program meetings. *Education* 127 (3): 130-143.

Kupper L (2005) *A Guide to the IEP*. Washington DC: The National Center for Children and Youth with Disabilities

McGahee-Kovac M (2002) *A Students Guide to the IEP*, 2nd Edition. Washington DC: The National Center for Children and Youth with Disabilities

The National Center for Children and Youth with Disabilities (2002) *Technical assistance guide: Helping students Develop Their IEPs*. Washington DC: NICHCY

The ERIC Clearinghouse on Disabilities and Gifted Education. (2006) *Creating Useful Individualized Educational Programs*. Charles and Helen Schwab Foundation.

4. UŽA NAUČNA OBLAST MOTORIČKI POREMEĆAJI I HRONIČNE BOLESTI

I SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDMP1) Metodologija naučnog istraživanja	2		1	1	60	6
(PDMP2) Statistika u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji	2		1	1	60	6
(PDMP3) Sport i osobe s onesposobljenjem	2	1		1	60	7
(PDMP4) Psihosocijalna onkologija	2	1		1	60	7

IZBORNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDMP5) Klinička sofrologija i somatoterapije	2	1		1	60	7
(PDMP6) Fizijatrija i rehabilitacija	2	1		1	60	7

II SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDMP7) Edukacija i rehabilitacija osoba treće životne dobi	2	1		1	60	7
IZRADA MAGISTARSKOG RADA						20

I SEMESTAR

Predmet: **METODOLOGIJA NAUČNOG ISTRAŽIVANJA**

Nositelj predmeta: dr. sci. Osman Sinanović, redovni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji predavanja:

Dr. sci. Osman Sinanović, redovni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli, (53 sata); dr. sci. Husnija Hasانبegović, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (7 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Opća obilježja znanstvenog pristupa u edukaciji i rehabilitaciji /Cilj znanstvenog istraživanja; Projekat znanstvenog istraživanja	Common trait of science approach in education and rehabilitation / Aim of scientific research; project of scientific research	2+1+1
Metode znanstvenog istraživanja: Eksperiment kao znanstvena metoda; Sustavno opažanje kao znanstvena metoda	Methods of scientific research: Experiment as scientific methods; Systematic perception as scientific method	2+1+1
Faze znanstvenog istraživanja; Opis i definisanje problema znanstvenog istraživanja	Phases of scientific research; Description and definition of scientific research problems	2+1+1
Vrste, izbor i veličina uzorka ispitanika znanstvenog istraživanja; Izbor uzorka varijabli znanstvenog istraživanja	Type, selection and size of sample in scientific research; Selection of variable sample in scientific research	2+1+1
Prikupljanje i sređivanje podataka; Grupisanje podataka u statističke serije; Tabeliranje dobijenih serija; Grafičko prikazivanje podataka iz tabela; Zaključivanje	Collection and arranging of data; Data classifying in statistical series; Charting of statistical series; Graphic applying of table data; Concluding	2+1+1
Pripreme prije započinjanja istraživanja i pisanja	Preparation before starting research and writing	2+1+1
Pisanje stručnog i znanstvenog rada: Struktura rada, priprema za objavljivanje	Writing of expert and scientific work: Work structure, preparing for publishing	2+1+1
Pisanje naslova; Pisanje apstrakta; Pisanje Uvoda; Pisanje poglavlja	Writing title; Writing of abstract; Writing of Introduction; Writing of chapters;	2+1+1

Pisanje rezultata; Pisanje diskusije; Pisanje zaključka	Writing of results; Writing of discussion; Writing of conclusions	2+1+1
Mjerni instrumenti; Postupak mjerenja u znanosti; Vrste mjerenja i mjerne skale; Karakteristike mjernih instrumenata (pouzdanost, valjanost, objektivnost, osjetljivost); Baždarenje mjernog instrumenta	Measures instruments; Measuring procedure in science; Type of measuring and measuring scales; Characteristic of measuring instruments (reliability, validity, objectivity, sensitivity); Checking of measure instruments	2+1+1
Procjenjivanje parametara: aritmetičke sredine populacije; proporcije populacije; standardne devijacije populacije; koeficijenta korelacije; Parametrijske/neparametrijske procjene	Assessing of parameters: population arithmetic mean; population proportion; population standard deviation; correlation coefficient; Parametric/Nonparametric assessment	2+1+1
Vrste publikacija; Primarne i sekundarne publikacije; Članci u časopisu	Type of publication; Primary and secondary publication; Journal Article	4+2+2
Struktura znanstvenog članka; magistarskog rada i doktorske disertacije	Structure of scientific article; M.A. degree and doctorate dissertation	2+1+1
Način citiranja i pisanje referenci	Way of cite and writing of reference	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Osposobiti studenta postdiplomca da se upozna sa metodama i fazama znanstvenog istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji i stekne znanje za pisanje različitih publikacija.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti postiplomci će praktično primjeniti znanje stečeno tokom predavanja.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Bakovljević M (1997) Osnovi metodologije pedagoških istraživanja. Beograd: Naučna knjiga.

Bakovljević M (1995) Statistika u pedagoškim istraživanjima. Beograd: Naučna knjiga CURO.

Mejovšek M (2003) Uvod u metodologiju znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima. Zagreb: Naklada Slap.

Merušić M, Petrovečki M, Petrak J, Marušić A (2000) Uvod u znanstveni rad u medicini. Zagreb: Medicinska naklada.

Silobrić V (2003) Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo. Zagreb: Medicinska Naklada.

Zaječaranović G (1974) Osnovi metodologije nauke. Beograd: Institut za političke studije fakulteta političkih nauka.

Predmet: STATISTIKA U SPECIJALNOJ EDUKACIJI I REHABILITACIJI

Nositelj predmeta: dr sci. Senad Fazlović, docent, Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji nastave:

dr sci. Senad Fazlović, vanredni profesor na predmetu «Statistika», Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli (47 sati); dr sci. Stevan Stević, redovni profesor na predmetu «Statistika», Ekonomski fakultet Brčko, Univerzitet u Istočnom Sarajevu (13 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures Program	Broj sati
Pojam i predmet proučavanja statistike. Etape istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji. Uloga računara u provođenju statističkog istraživanja. Teškoće u primjeni statističkih metoda. Pouzdanost i validnost podataka, izvori i vrste grešaka u statističkom radu.	Term and subject of statistic research. Computer role in conducting statistical research. Difficulties in applying statistical methods. Data reliability and validity, sources and types of errors.	2+1+1
Mjere centralne tendencije. Mjere disperzije (apsolutne i relativne). Primjeri i rad sa jednim od standardnih programa za statističku obradu i analizu podataka (Statistika, Excel, SPSS).	Measures of central tendency. Measures of dispersion (absolute and relative). Examples and work in one standard statistical program for statistical data analyses. (Statistica, Exel, SPSS).	2+1+1
Mjere asimetrije, mjere zaobljenosti i mjere koncentracije. Slučajevi iz prakse i rad sa jednim od standardnih programa za statističku obradu i analizu podataka.	Asymmetries measures, curve measures and concentration measures. Case studies and work in one standard statistical program for data analyses.	2+1+1
Zakon velikih brojeva. Karakteristike prekidnih i neprekidnih teorijskih distribucija. Značaj normalne distribucije u statističkoj teoriji i praksi. Standardizovana normalna distribucija.	Law of large numbers. Features of interruptive and non-interruptive theoretical distributions. Significance of normal distribution in statistical theory and practice. Standardized normal distribution.	2+1+1
Značaj primjene uzoraka za istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji. Prednosti i nedostaci metode uzoraka. Plan uzorkovanja. Metode izbora uzorka. Veličina uzorka. Problemi primjene i izbora vrste uzorka.	Significance of sample use for the research in education and rehabilitation. Preferment and limitation of sampling method. Sample size. Problems of application and selection of the sample type.	2+1+1
Procjena parametara osnovnog skupa u istraživanjima u edukaciji i rehabilitaciji.	Assessment of parameters of basic set in researches in education and	2+1+1

Sampling distribucija aritmetičkih sredina.	rehabilitation. Sampling distribution of means.	
Problemi pri izboru metoda za procjenu parametara populacije. Procjena aritmetičke sredine, proporcije, totala i standardne devijacije osnovnog skupa. Slučajevi iz prakse.	Problems in choosing methods for population parameter assessment. Assessment of mean, proportion, total and standard deviation of the basic set. Case studies.	2+1+1
Testiranje statističkih hipoteza. Provođenje testiranja u zavisnosti od ispunjenosti polaznih pretpostavki. Empirijski nivo značajnosti (p-vrijednost). Parametarski testovi. Primjeri i rad sa jednim od statističkih programa za obradu i analizu podataka.	Testing the statistical hypothesis. Test conduction in relation with the fulfillment of basic assumptions. Empirical level of significance (p-value). Parametric tests. Examples and work in one statistical program for data analyses.	2+1+1
Parametarski testovi (z-test, t-test): jednosmjerno i dvosmjerno testiranje hipoteza. Primjeri i rad sa jednim od statističkih programa za obradu i analizu podataka. Izračunavanje greške II vrste i snaga testa.	Parametric tests (z-test, t-test) one sided and two sided testing of hypothesis. Examples and work in one statistical program for data analyses. Error calculations, two sorts and test output.	2+1+1
Testiranje hipoteze o razlici između parametara dvaju osnovnih skupova. Testiranje hipoteze o jednakosti aritmetičke sredine (proporcije) dva osnovna skupa.	Testing the hypothesis about the difference between the two basis sets. Testing the hypothesis about the equality of mean (proportion) of two basic sets.	2+1+1
Upoređivanje tri grupe podataka, ANOVA- interpretacija rezultata dobijenih primjenom programa za statističku obradu podataka.	Comparison of three data groups, ANOVA-interpretation of the results gained by application of programs for statistical data analysis.	2+1+1
Neparametarski testovi (hi-kvadrat test, Sign test, Wilcoxonov test ranga sa predznakom i dr.). Značaj ovih testova za istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji s obzirom na čestu kvantitativnu nemjerljivost pojava.	Nonparametric test (hi-square, Sign test, Wilcoxonov rank test...) Significance of these tests for the research in the education and rehabilitation in regards to frequent impossibility of quantitative measurement of phenomena.	2+1+1
Jednostavna linearna regresiona i korelaciona analiza. Funkcionalna i statistička povezanost pojava. Dijagram raspršenosti. Regresione vrijednosti, rezidualna odstupanja, standardna greška regresije, koeficijent detreminacije. Testiranje značajnosti regresione (korelacione) veze.	Simple linear regression and correlation analyses. Functional and statistical phenomena correlation. Scatter diagram. Regression values, residual divergence, standard error of regression, determination coefficient. Testing the significance of regression (correlation) relation.	2+1+1
Koeficijent korelacije ranga Spearmana i Kendalov koeficijent W. Koeficijenti asocijacije. Slučajevi iz prakse i rad sa jednim od standardnih programa za	Coefficient of Spearman rank and Kendal coefficient W. Association coefficients. Case studies and work in one standard statistical program for data	2+1+1

statističku obradu i analizu podataka.	analyses.	
Višestruka regresiona i korelaciona analiza. Interpretacija rezultata konkretnih primjera dobijenih primjenom programa za statističku obradu podataka.	Multiple regression and correlation analyses. Results interpretation and examples gained by the use of the program for the statistical data analyses.	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Educirati studente za provođenje različitih etapa istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji, kao i sa ulogom računara u provođenju statističkog istraživanja.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe na računarima i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi na računarima studenti će se obučiti za korištenje statističkih aplikativnih programa (STATISTICA, SPSS, EXCEL) koji se koriste za obradu podataka i statističku analizu.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, primjenu adekvatnih statističkih metoda za obradu i analizu, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita. Studenti su obavezni, u skladu sa uputvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni (seminarski rad) i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja masovnih pojava i statističkih pokazatelja - rezultata istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta sa osvrtom na primjenu statističkih metoda u edukaciji i rehabilitaciji).

Literatura:

Berk KN, Carey P (2000) Data Analysis with Microsoft Excel Updated for Office 2000. Duxbury, USA: Thomson Learning.

Fazlović S (2006) Statistika - deskriptivna i inferencijalna analiza. Tuzla: Denfas.

Fazlović S (2007) Pregled formula i tablica iz statistike. Tuzla: Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli.

Lovrić M, Komić J, Stević S (2006) Statistička analiza - metodi i primjena. Banja Luka: Ekonomski fakultet Banja Luka.

Petz B (2004) Osnovne statističke metode za nematematičare. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Zahirović S (2005) Multivarijaciona analiza. Tuzla: Infograf.

Predmet: SPORT I OSOBE S ONESPOSOBLJENJEM

Nositelj predmeta: dr sci. Branimir Mikić, redovni profesor, Fakultet za tjelesni odgoj i sport Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji predavanja: dr sci. Branimir Mikić, redovni profesor, Fakultet za tjelesni odgoj i sport Univerziteta u Tuzli (28 sata); dr sci. Samir Mačković, docent, Fakultet za tjelesni odgoj i sport Univerziteta u Tuzli (12 sati); dr sci. Ifet Mahmutović, docent, Nastavnički fakultet “Džemal Bijedić” Univerziteta u Mostaru (16 sati); dr.sc. Edina Šarić, docent (4 sata), Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli.

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Antropologija sporta	Sport anthropology	2+1+1
Psihologija sporta	Psychology of sport	2+1+1
Testiranje i mjerenje u sportu	Tests and measurements in sport	2+1+1
Biomehanika	Biomechanics	2+1+1
Psihomotorika	Psychomotorics	2+1+1
Metodika tjelesnog odgoja i sporta	Methodic of physical education and sport	2+1+1
Teorija sportskog treninga	Theory of sport training	2+1+1
Biološko-medicinske osnove sporta	Biological- medical aspects of sport	2+1+1
Sport u rehabilitaciji	Sport and rehabilitation	2+1+1
Hidrokinetoterapija	Hidrokinetotherapy	2+1+1
Fizička aktivnost i osobe treće životne dobi	Physical activities and elderly	2+1+1
Rekreacija i osobe s onesposobljenjem	Recreation and disabled people	2+1+1
Košarka u kolicima	Wheelchair basketball	2+1+1
Sjedeća odbojka	Sitting volleyball	2+1+1
Paraolimpijski komitet	Paraolompic komitet	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Cilj ovog predmeta je sticanje znanja i vještina o primjeni i adaptaciji sportskih aktivnosti u rehabilitaciji i edukaciji djece i odraslih osoba s onesposobljenjem.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra na kursu se koriste različite nastavne metode:

- predavanja
- laboratorijske vježbe i
- individualni i timski/grupni projekti

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijski vježbi studenti će se upoznati sa različitim metodama testiranja i mjerenja u sportu, te osposobiti individualizaciju sportskih programa i njihovo prilagođavanje mogućnostima i ograničenjima osoba s onesposobljenjem.

Individualni i timski/grupni projekti (IP/GP)

Izrada individualnih i timskih projekata je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će dobiti jedan individualni projekat i biti će uključen u izradu jednog timskog projekta. Individualni projekat će obuhvatati provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti koje su već rađene na P/LV. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju.

Timski/grupni seminarski rad, za grupu od 2-3 studenta, će obuhvatati određenu tematiku iz oblasti definisanja i primjene kreativne terapije koja treba biti obrađena uz konsultovanje raspoložive dostupne udžbeničke literature, literature dostupne na internetu, knjiga i članaka napisanih na engleskom jeziku i sl. U timskom projektu svi studenti tima obavezni su aktivno učestvovati i dati svoj maksimalni doprinos. Na taj način studenti mogu međusobno razmijenjivati ideje, diskutovati, učiti jedni od drugih, donositi konačne odluke i zaključke. Na kraju, kao rezultat svega biće osposobljeni da napišu uspješan finalni timski projekat. Time se razvijaju njihove komunikacijske/verbalne i pisane vještine koje će im biti od koristi u budućem radu i profesionalnom angažmanu.

Studenti su obavezani u određenom vremenu, najkasnije mjesec dana do kraja semestra, u skladu sa uputstvima koje će im nastavnik naknadno dostaviti, uraditi IP i GP i iste dostaviti nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade projekata, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija. Jedan od studenata kojeg izaberu članovi tima je obavezan da usmeno prezentira projekat.

Način polaganja ispita:

Za provjeru usvojenog znanja na predmetu se koriste:

- pismene i usmene metode.

Pismene metode obuhvataju pismenu provjeru znanja na: testovima - mini ispitima nakon određenih oblasti nastavnog plana i pismenom dijelu ispita, a usmene metode podrazumjevaju kraći razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet.

Testovi – mini ispiti

Nakon završetka određenih oblasti kursa nastavnik će organizovati testove odnosno mini ispite koji će se sastojati od određenog broja pitanja i zadataka u cilju provjere stečenih znanja studenata. Studenti koji zadovolje na ovom vidu provjere znanja biće oslobođeni polaganja završnog pismenog ispita na kraju semestra. Testovi-mini ispiti će biti organizovani 3 puta, svaki put nakon 5 sedmica, tokom trajanja nastave i sadržavat će određene oblasti kursa koje su studenti odslušali u proteklih 5 sedmica.

Termin održavanja testova će biti saopšten studentima, najmanje petnaest (15) dana unaprijed kako bi se oni mogli adekvatno pripremiti. Studenti koji namjeravaju polagati testove-mini ispite moraju prijaviti isti kod asistenta u kancelariji broj 7 i 12 najkasnije 2 dana prije njegovog održavanja, kako bi se na vrijeme testovi umnožili. Tokom testova mini-ispita studenti se ne smiju koristiti knjigama, niti bilo kojim drugim materijalom.

Prvi dio ispita (pismena provjera znanja)

Za studente koji ove školske godine pohađaju kurs prvi dio ispita/pismena provjera znanja obuhvata polaganje testova na kraju semestra. Ako studenti ne polože prvi dio ispita kroz testove koji je organizovan kontinuirano tokom čitavog semestra onda mogu polagati isti na kraju semestra koji podrazumijeva rješavanje testa sa ponuđenim pitanjima: a) da/ne-tačno/netačno; b) izbor od više ponuđenih mogućnosti; c) kratki odgovori; i sl. u vremenskom periodu od 60 minuta. U tom slučaju, studenti koji namjeravaju polagati pismeni dio ispita treba da prijave isti kod asistenta u kancelariji broj 7 i 12.

Drugi dio ispita (pismeni test ili usmena provjera znanja)

Da bi student prisupio polaganju drugog dijela/usmenog ispita mora prethodno položiti pismeni dio ispita ili testove i na istim imati najmanje 50% od ukupnog broja bodova. Drugi dio ispita će biti organizovan kao usmeni ispit (kraća diskusija, od 15-30 minuta, sa osvrtom na srž kursa).

Literatura:

Malacko, J., Popović D. (2001) Metodologija kineziološko antropoloških istraživanja – 3. dopunjeno izdanje. Leposavić: Univerzitet u Prištini, Fakultet za fizičku kulturu.

Mikić, B. (1996) Psihologija sporta. Tuzla: Print Com d.o.o.

Mikić B. (1999) Testiranje i mjerenje u sportu. Tuzla: Fakultet za tjelesni odgoj i sport Univerziteta u Tuzli.

Mikić, B. (2000) Biomehanika sportske lokomocije. Istočno Sarajevo: Fakultet za fizičku kulturu.

Mahmutović, I., Turković, S. (1999) Sjedeća odbojka. Sarajevo: Compact Publishing Hous.

Auxter D., Pyfer J., Huettig C. (1997) Principles and Methods of Adapted Physical Education and Recreation, Eighth Edition, WBC/Mc Graw-Hill.

Predmet: PSIHOSOCIJALNA ONKOLOGIJA

Nositelj predmeta: dr sci. Snežana Nikolić, vanredni profesor, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu

Izvoditelji predavanja: dr sci. Snežana Nikolić, vanredni profesor, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu (16 sati); dr sci. Miroslav Prstačić, redovni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, (20 sati); dr sci. Nurka Pranjić, vanredni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli, (8 sati); dr sci. Dženita Ljuca, vanredni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli, (12 sati); dr.sc. Edina Šarić, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (4 sata)

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Epidemiologija malignih oboljenja	Epidemiology of malignant diseases	2+1+1
Preventivni edukacijski programi	Preventive educational program	2+1+1
Uloga psihosocijalnih faktora u procesu nastanka malignih oboljenja	Role of psychosocial factors in development of malignant diseases	2+1+1
Egzistencijalna anksioznost i biopsihosocijalne karakteristike u onkoloških bolesnika	Existential anxiety and biopsychosocial characteristics of oncology patients	2+1+1
«Coping» mehanizmi u pacijenata	Coping mechanisms of patients	2+1+1
Međupovezanost psihosocijalnih intervencija i imunoloških parametara. Definiranje varijabli i kriterija procjene	Interrelationship of psychosocial interventions and immunology parameters. Variable and assessment criteria defining	2+1+1
Terminalne faze bolesti	Terminal phases of illness	2+1+1
Palijativno liječenje i rehabilitacija	Palliative treatment and rehabilitation	2+1+1
Pokušaji procjene kvalitete života	Quality of life assessment	2+1+1
Koncipiranje komplementarno-suportivnih terapijskih pristupa. Pregled kliničkih istraživanja	Creation of complementary-supportive therapeutic approaches	2+1+1
Programi u dječjoj i adultnoj onkologiji	Child and adult oncology programs	2+1+1
Sofrologija i psihosocijalna onkologija	Psychosocial oncology and sophrology	2+1+1
Klubovi liječenih i aplikacijski centri	Groups of cured persons and application centers	2+1+1
Burn-out sindrom	Burn – out syndrome	2+1+1
Očuvanje mentalnog i fizičkog zdravlja u medicinskog i drugog osoblja	Mental and physical health of medical and other personnel	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Sticanje spoznaja o karakteristikama različitih malignih oboljenja, kao i znanja i vještina u primjeni različitih edukacijskih, terapijskih i rehabilitacijskih postupaka u konceptu psihosocijalne onkologije.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra na kursu se koriste različite nastavne metode:

- predavanja
- laboratorijske vježbe i
- individualni i timski/grupni projekti

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijski vježbi studenti će unaprijediti razumijevanje medicinskih, psiholoških, socijalnih i etičkih aspekata u edukaciji, liječenju i rehabilitaciji oboljelih od malignih bolesti, s naglaskom na pružanju različitih oblika psihoemocionalne i psihosocijalne podrške bolesnicima i članovima njihovih porodica.

Individualni i timski/grupni projekti (IP/GP)

Izrada individualnih i timskih projekata je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će dobiti jedan individualni projekat i biti će uključen u izradu jednog timskog projekta. Individualni projekat će obuhvatati provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti koje su već rađene na P/LV. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju.

Timski/grupni seminarski rad, za grupu od 2-3 studenta, će obuhvatati određenu tematiku iz oblasti definisanja i primjene kreativne terapije koja treba biti obrađena uz konsultovanje raspoložive dostupne udžbeničke literature, literature dostupne na internetu, knjiga i članaka napisanih na engleskom jeziku i sl. U timskom projektu svi studenti tima obavezni su aktivno učestvovati i dati svoj maksimalni doprinos. Na taj način studenti mogu međusobno razmijenjivati ideje, diskutovati, učiti jedni od drugih, donositi konačne odluke i zaključke. Na kraju, kao rezultat svega biće osposobljeni da napišu uspješan finalni timski projekat. Time se razvijaju njihove komunikacijske/verbalne i pisane vještine koje će im biti od koristi u budućem radu i profesionalnom angažmanu.

Studenti su obavezani u određenom vremenu, najkasnije mjesec dana do kraja semestra, u skladu sa uputstvima koje će im nastavnik naknadno dostaviti, uraditi IP i GP i iste dostaviti nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade projekata, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija. Jedan od studenata kojeg izaberu članovi tima je obavezan da usmeno prezentira projekat.

Način polaganja ispita:

Za provjeru usvojenog znanja na predmetu se koriste:

- pismene i usmene metode.

Pismene metode obuhvataju pismenu provjeru znanja na: testovima - mini ispitima nakon određenih oblasti nastavnog plana i pismenom dijelu ispita, a usmene metode podrazumjevaju kraći razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet.

Testovi – mini ispiti

Nakon završetka određenih oblasti kursa nastavnik će organizovati testove odnosno mini ispite koji će se sastojati od određenog broja pitanja i zadataka u cilju provjere stečenih znanja studenata. Studenti koji zadovolje na ovom vidu provjere znanja biće oslobođeni polaganja završnog pismenog ispita na kraju semestra. Testovi-mini ispiti će biti organizovani 3 puta, svaki put nakon 5 sedmica, tokom trajanja nastave i sadržavat će određene oblasti kursa koje su studenti odslušali u proteklih 5 sedmica.

Termin održavanja testova će biti saopšten studentima, najmanje petnaest (15) dana unaprijed kako bi se oni mogli adekvatno pripremiti. Studenti koji namjeravaju polagati testove-mini ispite moraju se prijaviti isti kod asistenta u kancelariji broj 7 i 12 najkasnije 2 dana prije njegovog održavanja, kako bi se na vrijeme testovi umnožili. Tokom testova mini-ispita studenti se ne smiju koristiti knjigama, niti bilo kojim drugim materijalom.

Prvi dio ispita (pismena provjera znanja)

Za studente koji ove školske godine pohađaju kurs prvi dio ispita/pismena provjera znanja obuhvata polaganje testova na kraju semestra. Ako studenti ne polože prvi dio ispita kroz testove koji je organizovan kontinuirano tokom čitavog semestra onda mogu polagati isti na kraju semestra koji podrazumijeva rješavanje testa sa ponuđenim pitanjima: a) da/ne-tačno/netačno; b) izbor od više ponuđenih mogućnosti; c) kratki odgovori; i sl. u vremenskom periodu od 60 minuta. U tom slučaju, studenti koji namjeravaju polagati pismeni dio ispita treba da se prijave isti kod asistenta u kancelariji broj 7 i 12.

Drugi dio ispita (pismeni test ili usmena provjera znanja)

Da bi student prisupio polaganju drugog dijela/usmenog ispita mora prethodno položiti pismeni dio ispita ili testove i na istim imati najmanje 50% od ukupnog broja bodova. Drugi dio ispita će biti organizovan kao usmeni ispit (kraća diskusija, od 15-30 minuta, sa osvrtom na srž kursa).

Literatura:

Prstačić, M. (2004). Ekstaza i geneza: Znanost, umjetnost i kreativna terapija u psihosocijalnoj onkologiji i sofrologiji, Medicinska knjiga, Zagreb;

Prstačić, M., Sabol, R. (2001). Corpus Mysticum - Svijest o grudima, HUPO, Zagreb

Prstačić, M. (2002). Edukacija u psihoonkologiji. U "Art and Science in Life Potential Development / Umjetnost i znanost u razvoju životnog potencijala", M. Prstačić (ur.), (str. 203-207, 209-214). Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatska udruga za psihosocijalnu onkologiju

Prstačić, M., Eljuga, D., Matijević, A., Nikolić, B., Čepulić, M., Stepan, J. (2004). Psihosocijalna onkologija. Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja, Vol. 40, Br. 1, str. 77-89. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Prstačić, M., Eljuga D., Sabol, R., Kraljević, N., Nikolić, B., Šerbo, B. (2002). Psychosocial oncology and complementary supportive therapies, Libri Oncologici, Vol.30 No.1, 17-26

Koch, U., Mehnert, A. (2002). Psychosocial care for cancer patients in Europe-differences in healthcare structures and therapeutical concepts. Libri Oncol., Vol.30 (2002), No.1, 7-12

IZBORNİ PREDMETI

Predmet: KLINIČKA SOFROLOGIJA I SOMATOTERAPIJE

Nositelj predmeta: dr. sci. Miroslav Prstačić, redovni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Izvoditelji predavanja: dr. sci. Miroslav Prstačić, redovni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, (33 sata); dr.sc. Edina Šarić, docent, Edukacijsko rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (12 sati); dr.sc. Miodrag Stošljević, redovni profesor, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu (15 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Biofilozofija i rehabilitacijske znanosti	Bio physiology and rehabilitation sciences	2+1+1
Čovjek i paradoksalni karakter emocija	Human and paradox character of emotions	2+1+1
Rezonantni prostori u tijelu. Disanje. Govor i analiza Selfa	Resonant body paces. Breathing. Speech and self analysis	2+1+1
Biološki markeri i simboličko izražavanje.	Biological markers and symbolic expression	2+1+1
Mozak i model holograma: znanost, umjetnost, duhovnost	Brain and hologram model: Science, art, spirituality	2+1+1
Eko-sistemi i bionički čovjek	Eco – systems and bionic man.	2+1+1
Eko-hol modeli u kliničkoj primjeni: razvojni poremećaji, stresna stanja, slika tijela, učenje, maligna oboljenja, motorički poremećaji i kronične bolesti, poremećaji hranjenja, burn-out sindrom, seksualnost, traumatizmi, mobbing, palijativno liječenje i rehabilitacija, starenje	Eco-hol models in clinical practice: Developmental impairments, stress, body image, learning, oncological diseases, motor impairments and chronic diseases, feeding disorders, burn out syndrome, sexuality, traumas, mobbing, palliative care and rehabilitation, ageing	2+1+1
Organska energija, kvantno liječenje, sofroanaliza, sofroterapija	Organ energy, quant treatment, sophroanalysis, sophrotherapy	2+1+1
Ex-Gen kreativna terapija (Jung, Freud, Reich, Janov, Lacan, Erikson, Chopra, Caycedo i drugi) u konceptima kliničkog pristupa	Ex-Gen creative therapy (Jung, Freud, Reies, Janov, Lacan, Ericsson, Chopra, Caycedo etc.) in concepts of clinical approach	2+1+1
Kako definirati varijable i modele kliničke procjene	How to define variables and models of clinical assessment	2+1+1

Pregled istraživanja u edukaciji i kliničkoj praksi	Researches review in education and clinical practice	2+1+1
Klinički rad uz superviziju	Supervision of clinical work	2+1+1
Evropski institut za sofrologiju i psihoterapiju	European institute of sophrology and psychotherapy	2+1+1
Stručne i znanstvene publikacije	Professional and scientific publications	2+1+1
Retorika discipline i etika interdisciplinarnе komunikacije	Rhetoric of discipline and ethics of interdisciplinary communication	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Osposobljavanje studenata za koncipiranje, te stručnu i znanstvenu evaluaciju sofroloških kliničkih i rehabilitacijskih metoda u svrhu otkrivanja i podržavanja životnih (kreativnih) potencijala i kvalitete življenja u čovjeka. To se odnosi na različita razdoblja rasta i razvoja, i na različita problemska područja.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra na kursu se koriste različite nastavne metode:

- predavanja
- laboratorijske vježbe i
- individualni i timski/grupni projekti

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijski vježbi studentima će biti omogućeno proučavanje uticaja sofroloških i drugih komplementarnih pristupa u različitim područjima edukacije, kliničke prakse i rehabilitacije.

Individualni i timski/grupni projekti (IP/GP)

Izrada individualnih i timskih projekata je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će dobiti jedan individualni projekat i biti će uključen u izradu jednog timskog projekta. Individualni projekat će obuhvatati provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti koje su već rađene na P/LV. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju.

Timski/grupni seminarski rad, za grupu od 2-3 studenta, će obuhvatati određenu tematiku iz oblasti definisanja i primjene kreativne terapije koja treba biti obrađena uz konsultovanje raspoložive dostupne udžbeničke literature, literature dostupne na internetu, knjiga i članaka napisanih na engleskom jeziku i sl. U timskom projektu svi studenti tima obavezni su aktivno učestvovati i dati svoj maksimalni doprinos. Na taj način studenti mogu međusobno razmijenjivati ideje, diskutovati, učiti jedni od drugih, donositi konačne odluke i zaključke. Na kraju, kao rezultat svega biće osposobljeni da napišu uspješan finalni timski projekat. Time se razvijaju njihove komunikacijske/verbalne i pisane vještine koje će im biti od koristi u budućem radu i profesionalnom angažmanu.

Studenti su obavezani u određenom vremenu, najkasnije mjesec dana do kraja semestra, u skladu sa uputstvima koje će im nastavnik naknadno dostaviti, uraditi IP i GP i iste dostaviti

nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade projekata, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija. Jedan od studenata kojeg izaberu članovi tima je obavezan da usmeno prezentira projekat.

Način polaganja ispita:

Za provjeru usvojenog znanja na predmetu se koriste:

- pismene i usmene metode.

Pismene metode obuhvataju pismenu provjeru znanja na: testovima - mini ispitima nakon određenih oblasti nastavnog plana i pismenom dijelu ispita, a usmeni podrazumijeva kraći razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet.

Testovi – mini ispiti

Nakon završetka određenih oblasti kursa nastavnik će organizovati testove odnosno mini ispite koji će se sastojati od određenog broja pitanja i zadataka u cilju provjere stečenih znanja studenata. Studenti koji zadovolje na ovom vidu provjere znanja biće oslobođeni polaganja završnog pismenog ispita na kraju semestra. Testovi-mini ispiti će biti organizovani 3 puta, svaki put nakon 5 sedmica, tokom trajanja nastave i sadržavat će određene oblasti kursa koje su studenti odslušali u proteklih 5 sedmica. Termin održavanja testova će biti saopšten studentima, najmanje petnaest (15) dana unaprijed kako bi se oni mogli adekvatno pripremiti. Studenti koji namjeravaju polagati testove-mini ispite moraju prijaviti isti kod asistenta u kancelariji broj 7 i 13 najkasnije 2 dana prije njegovog održavanja, kako bi se na vrijeme testovi umnožili. Tokom testova-mini ispita ispita studenti se ne smiju koristiti knjigama, niti bilo kojim drugim materijalom.

Prvi dio ispita (pismena provjera znanja)

Za studente koji ove školske godine pohađaju kurs prvi dio ispita/pismena provjera znanja obuhvata polaganje testova na kraju semestra. Ako studenti ne polože prvi dio ispita kroz testove koji je organizovan kontinuirano tokom čitavog semestra onda mogu polagati isti na kraju semestra koji podrazumijeva rješavanje testa sa ponuđenim pitanjima: a) da/ne-tačno/netačno; b) izbor od više ponuđenih mogućnosti; c) kratki odgovori; i sl. u vremenskom periodu od 60 minuta. U tom slučaju, studenti koji namjeravaju polagati pismeni dio ispita treba da prijave isti kod asistenta u kancelariji broj 7 i 12.

Drugi dio ispita (pismeni test ili usmena provjera znanja)

Da bi student prisupio polaganju drugog dijela/usmenog ispita mora prethodno položiti pismeni dio ispita ili testove i na istim imati najmanje 50% od ukupnog broja bodova. Drugi dio ispita će biti organizovan kao usmeni ispit (kraća diskusija, od 15-30 minuta, sa osvrtom na srž kursa).

Literatura:

Pavelić K. (2004). Čuda moderne medicine. Zagreb: Globus (odabrana poglavlja)

Prstačić M. (2002). "Art and Science in Life Potential Development / Umjetnost i znanost u razvoju životnog potencijala", 2002. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatska udruga za psihosocijalnu onkologiju (odabrana poglavlja)

Prstačić M. (2004). "Art and Science in Life Potential Development II/ Umjetnost i znanost u razvoju životnog potencijala II", Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Hrvatska udruga za psihosocijalnu onkologiju (odabrana poglavlja)

Prstačić, M. (2004). EKSTAZA I GENEZA - Kreativna terapija u psihosocijalnoj onkologiji i sofrologiji / Extase et Genèse- La Science, l'Art et la Thérapie Créative en Oncologie Psychosociale et Sophrologie / Ecstasy and Genesis - Science, Art and Creative Therapy in Psychosocial Oncology and Sophrology. Zagreb: Medicinska knjiga

Prstačić, M. (2006). Psihosocijalna onkologija i rehabilitacija/Psychosocial Oncology and Rehabilitation. Zagreb: Medicinska naklada.

Predmet: FIZIJARIJA I REHABILITACIJA

Nositelj predmeta: dr sci. Suada Kapidžić – Duraković, vanredni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji predavanja:

dr sci. Suada Kapidžić-Duraković, vanredni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli, (33 sata); dr sci. Nedima Kapidžić-Bašić, docent, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli, (27 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Definicija fizikalne medicine i rehabilitacije, uloga i značaj, razvoj	Definition of physical medicine and rehabilitation, role, development	2+1+1
Oštećenje, onesposobljenje, hendikep prema WHO	Impairment, disability, handicap (WHO)	2+1+1
Kineziologija i kineziterapija Specijalizovane vježbe Indikacije i kontraindikacije za kineziterapiju	Kinesiology and kinezytherapy Specialized exercises Indications and contraindications for kinezytherapy	2+1+1
Termoterapija, elektroterapija, svjetlosna terapija	Thermotherapy, electrotherapy, light therapy	2+1+1
Magnetoterapija, ultrazvuk, laser, hidroterapija, manualna masaža	Magneto therapy, ultrasound, laser, hydrotherapy, manual massage	2+1+1
Rehabilitacija djece	Rehabilitation of children	2+1+1
Rehabilitacija neuroloških bolesnika nakon moždanog udara	Rehabilitation of neurological patients with stroke	2+1+1
Rehabilitacija reumatoloških bolesnika	Rehabilitation of rheumatology patients	2+1+1
Rehabilitacija traumatoloških bolesnika	Rehabilitation of traumatology patients	2+1+1
Gerijatrija	Geriatrics	2+1+1
Funkcionalna testiranja u fizijatriji i rehabilitaciji	Functional mesurament in physical medicine and rehabilitation	2+1+1
Balneoklimatoterapija	Spa therapy	2+1+1
Istraživanja u fizikalnoj medicine i rehabilitaciji	Research in physical medicine and rehabilitation	2+1+1
Radna terapija	Occupational therapy	2+1+1
Rehabilitacija osoba sa M. Parkinsoni i Sclerosis multiplex	Rehabilitation patients with M. Parkinsoni and Sclerosis multiplex	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Upoznati studente sa pojmom, predmetom i sadržajem fizikalne terapije i fizikalnih procedurama u različitim problemskim područjima.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra na kursu se koriste različite nastavne metode:

- predavanja
- laboratorijske vježbe i
- individualni i timski/grupni projekti

Laboratorijske vježbe

U okviru kliničkih vježbi studenti će steći znanja iz oblasti medicinske rehabilitacije u oblasti dječije rehabilitacije, rehabilitacije odraslih i rehabilitacije u gerijatriji, kao i pojmove iz socijalizacije i resocijalizacije ovih osoba.

Individualni i timski/grupni projekti (IP/GP)

Izrada individualnih i timskih projekata je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će dobiti jedan individualni projekat i biti će uključen u izradu jednog timskog projekta. Individualni projekat će obuhvatati provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti koje su već rađene na P/LV. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju.

Timski/grupni seminarski rad, za grupu od 2-3 studenta, će obuhvatati određenu tematiku iz oblasti definisanja i primjene kreativne terapije koja treba biti obrađena uz konsultovanje raspoložive dostupne udžbeničke literature, literature dostupne na internetu, knjiga i članaka napisanih na engleskom jeziku i sl. U timskom projektu svi studenti tima obavezni su aktivno učestvovati i dati svoj maksimalni doprinos. Na taj način studenti mogu međusobno razmijenjivati ideje, diskutovati, učiti jedni od drugih, donositi konačne odluke i zaključke. Na kraju, kao rezultat svega biće osposobljeni da napišu uspješan finalni timski projekat. Time se razvijaju njihove komunikacijske/verbalne i pisane vještine koje će im biti od koristi u budućem radu i profesionalnom angažmanu.

Studenti su obavezani u određenom vremenu, najkasnije mjesec dana do kraja semestra, u skladu sa uputstvima koje će im nastavnik naknadno dostaviti, uraditi IP i GP i iste dostaviti nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade projekata, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija. Jedan od studenata kojeg izaberu članovi tima je obavezan da usmeno prezentira projekat.

Način polaganja ispita:

Za provjeru usvojenog znanja na predmetu se koriste:

- pismene i usmene metode.

Pismene metode obuhvataju pismenu provjeru znanja na: testovima - mini ispitima nakon određenih oblasti nastavnog plana i pismenom dijelu ispita, a usmene podrazumjevaju kraći razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet.

Testovi – mini ispiti

Nakon završetka određenih oblasti kursa nastavnik će organizovati testove odnosno mini ispite koji će se sastojati od određenog broja pitanja i zadataka u cilju provjere stečenih znanja studenata. Studenti koji zadovolje na ovom vidu provjere znanja biće oslobođeni polaganja završnog pismenog ispita na kraju semestra. Testovi-mini ispiti će biti organizovani 3 puta, svaki put nakon 5 sedmica, tokom trajanja nastave i sadržavat će određene oblasti kursa koje su studenti odslušani u proteklih 5 sedmica.

Termin održavanja testova će biti saopšten studentima, najmanje petnaest (15) dana unaprijed kako bi se oni mogli adekvatno pripremiti. Studenti koji namjeravaju polagati testove-mini ispite moraju se prijaviti isti kod asistenta u kancelariji broj 7 najkasnije 2 dana prije njegovog održavanja, kako bi se na vrijeme testovi umnožili. Tokom testova-mini ispita ispita studenti se ne smiju koristiti knjigama, niti bilo kojim drugim materijalom.

Prvi dio ispita (pismena provjera znanja)

Za studente koji ove školske godine pohađaju kurs prvi dio ispita/pismena provjera znanja obuhvata polaganje testova na kraju semestra. Ako studenti ne polože prvi dio ispita kroz testove koji je organizovan kontinuirano tokom čitavog semestra onda mogu polagati isti na kraju semestra koji podrazumijeva rješavanje testa sa ponuđenim pitanjima: a) da/ne-tačno/netačno; b) izbor od više ponuđenih mogućnosti; c) kratki odgovori; i sl. u vremenskom periodu od 60 minuta. U tom slučaju, studenti koji namjeravaju polagati pismeni dio ispita trebaju prijaviti isti kod asistenta u kancelariji broj 7 i 12.

Drugi dio ispita (pismeni test ili usmena provjera znanja)

Da bi student prisupio polaganju drugog dijela/usmenog ispita mora prethodno položiti pismeni dio ispita ili testove i na istim imati najmanje 50% od ukupnog broja bodova. Drugi dio ispita će biti organizovan kao usmeni ispit (kraća diskusija, od 15-30 minuta, sa osvrtom na srž kursa).

Literatura:

Jajić I (1991) Specijalna fizikalna medicina. Zagreb: Školska knjiga.

Jevtić M (1999) Fizikalna medicina i rehabilitacija. Kragujevac: Medicinski fakultet.

Nedvidek B (1986) Osnovi fizikalne medicine i medicinske rehabilitacije. Univerzitet u Novom Sadu. Novi Sad: Medicinski fakultet

Poeck K (1994) Neurologija. Zagreb: Školska knjiga.

Popović J (1989) Bol u križima i ishijas. Ljubljana-Zagreb: Mladinska knjiga.

II SEMESTAR

Predmet: EDUKACIJA I REHABILITACIJA OSOBA TREĆE ŽIVOTNE DOBI

Nositelj predmeta: dr sci. Dragan Rapačić, redovni profesor, Fakultet za Specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu

Izvoditelji predavanja:

dr sci. Dragan Rapačić, redovni profesor, Fakultet za Specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerziteta u Beogradu (32 sata); dr sci. Suada Kapidžić-Duraković, vanredni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli, (8 sati); dr.sc. Edina Šarić, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli (16 sati); dr. sci. Nedima Kapidžić-Bašić, vanredni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli, (4 sata).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Kulturološki i historijski aspekti starosti i starenja	Cultural and historical aspects of oldness and ageing	2+1+1
Starost, starenje, teorije starenja, fiziološko i patološko starenje	Oldness, ageing, theory of ageing, physiology and pathology of ageing	2+1+1
Metodološki pristupi istraživanja starenja, nacrti istraživanja, problemi ispitivanja	Methodology approaches of ageing researches, research designs, examination problems	2+1+1
Zdravstvene potrebe i zdravstvena patologija osoba treće životne dobi; Prehrana i dijetetika	Health needs and health pathology of elderly persons, feeding and dietetics	2+1+1
Funkcionalne i somatske promjene, psihološke promjene, psihijatrijski poremećaji u starosti, oboljelost i smrtnost starije populacije	Functional and somatic changes, psychological changes, psychiatric disturbances in ageing, morbidity and mortality of elderly persons	2+1+1
Penzionisanje, problemi adaptacije i drugi stresori starosti; Specifičnosti stanovanja i opremljenost stana; Ovisnost starijih osoba o tuđoj pomoći; Međugeneracijski odnosi, izolacija i osamljenost, žalovanje	Retirement, adaptation problems, habitation conditions, dependence of other persons help, inter -generational relationships, isolation and loneliness, grieving	2+1+1
Radna sposobnost u starosti	Working abilities and ageing	2+1+1
Društvena briga o osobama treće životne dobi, modeli brige za starije osobe- institucionalni i vaninstitucionalni smještaj	Social care, models of care for elderly persons, institutional and noninstitutional accommodation	2+1+1

Zdravstvena i socijalna zaštita, programi zdravstvenih mjera i postupaka u zaštiti zdravlja	Health and social care, programs of health measures and procedures in healthcare system	2+1+1
Komplementarni suportivni rehabilitacijski pristupi; Kreiranje plana i programa, specijalni programi i programske aktivnosti u radu sa osobama treće životne dobi	Complementary supportive rehabilitation approaches, creation of plan and programs, special programs and program activities for elderly persons	2+1+1
Modeli individualnog i grupnog rada	Models of individual and group work	2+1+1
Padovi i kako ih spriječiti	Downfalls and their prevention	2+1+1
Kulturno – obrazovne potrebe starijih osoba; Društvene aktivnosti	Cultural-educational needs of older persons. Social activities	2+1+1
Komunikacijske vještine i komunikacija sa osobama treće životne dobi sa senzornim smetnjama	Communication skills and communication with elderly persons with sensory disabilities	2+1+1
Primjena rehabilitacijskih i edukacijskih tehnologija kod osoba treće životne dobi	Application of rehabilitation and educational technologies in education and rehabilitation of elderly persons.	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Sticanje znanja o promjenama u fizičkom, senzornom, kognitivnom, emocionalnom i socijalnom funkcioniranju osoba treće životne dobi i ovladavanje specifičnih vještina u radu sa osobama treće životne dobi – prepoznavanje specifičnosti potreba, individualni i grupni rad, specifičnosti komunikacije s osobama treće životne dobi, osnaživanje starijih osoba.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra na kursu se koriste različite nastavne metode:

- predavanja
- laboratorijske vježbe i
- individualni i timski/grupni projekti

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijski vježbi studenti će steći znanja o planiranju, koncipiranju, provođenju i vrednovanju edukacijsko-rehabilitacijskih programa sa osobama treće životne dobi u svrhu poboljšanja njihove kvalitete življenja.

Individualni i timski/grupni projekti (IP/GP)

Izrada individualnih i timskih projekata je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će dobiti jedan individualni projekat i biti će uključen u izradu jednog timskog projekta. Individualni projekat će obuhvatati provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti koje su već rađene na P/LV. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju.

Timski/grupni seminarski rad, za grupu od 2-3 studenta, će obuhvatati određenu tematiku iz oblasti definisanja i primjene kreativne terapije koja treba biti obrađena uz konsultovanje raspoložive dostupne udžbeničke literature, literature dostupne na internetu, knjiga i članaka

napisanih na engleskom jeziku i sl. U timskom projektu svi studenti tima obavezni su aktivno učestvovati i dati svoj maksimalni doprinos. Na taj način studenti mogu međusobno razmijenjivati ideje, diskutovati, učiti jedni od drugih, donositi konačne odluke i zaključke. Na kraju, kao rezultat svega biće osposobljeni da napišu uspješan finalni timski projekat. Time se razvijaju njihove komunikacijske/verbalne i pisane vještine koje će im biti od koristi u budućem radu i profesionalnom angažmanu.

Studenti su obavezani u određenom vremenu, najkasnije mjesec dana do kraja semestra, u skladu sa uputstvima koje će im nastavnik naknadno dostaviti, uraditi IP i GP i iste dostaviti nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade projekata, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija. Jedan od studenata kojeg izaberu članovi tima je obavezan da usmeno prezentira projekat.

Način polaganja ispita:

Za provjeru usvojenog znanja na predmetu se koriste:

- pismene i usmene metode.

Pismene metode obuhvataju pismenu provjeru znanja na: testovima - mini ispitima nakon određenih oblasti nastavnog plana i pismenom dijelu ispita, a usmene podrazumjevaju kraći razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet.

Testovi – mini ispiti

Nakon završetka određenih oblasti kursa nastavnik će organizovati testove odnosno mini ispite koji će se sastojati od određenog broja pitanja i zadataka u cilju provjere stečenih znanja studenata. Studenti koji zadovolje na ovom vidu provjere znanja biće oslobođeni polaganja završnog pismenog ispita na kraju semestra. Testovi-mini ispiti će biti organizovani 3 puta, svaki put nakon 5 sedmica, tokom trajanja nastave i sadržavat će određene oblasti kursa koje su studenti odslušani u proteklih 5 sedmica.

Termin održavanja testova će biti saopšten studentima, najmanje petnaest (15) dana unaprijed kako bi se oni mogli adekvatno pripremiti. Studenti koji namjeravaju polagati testove-mini ispite moraju se prijaviti isti kod asistenta u kancelariji broj 7 najkasnije 2 dana prije njegovog održavanja, kako bi se na vrijeme testovi umnožili. Tokom testova-mini ispita ispita studenti se ne smiju koristiti knjigama, niti bilo kojim drugim materijalom.

Prvi dio ispita (pismena provjera znanja)

Za studente koji ove školske godine pohađaju kurs prvi dio ispita/pismena provjera znanja obuhvata polaganje testova na kraju semestra. Ako studenti ne polože prvi dio ispita kroz testove koji je organizovan kontinuirano tokom čitavog semestra onda mogu polagati isti na kraju semestra koji podrazumijeva rješavanje testa sa ponuđenim pitanjima: a) da/ne-tačno/netačno; b) izbor od više ponuđenih mogućnosti; c) kratki odgovori; i sl. u vremenskom periodu od 60 minuta. U tom slučaju, studenti koji namjeravaju polagati pismeni dio ispita trebaju prijaviti isti kod asistenta u kancelariji broj 7 i 12.

Drugi dio ispita (pismeni test ili usmena provjera znanja)

Da bi student prisupio polaganju drugog dijela/usmenog ispita mora prethodno položiti pismeni dio ispita ili testove i na istim imati najmanje 50% od ukupnog broja bodova. Drugi dio ispita će biti organizovan kao usmeni ispit (kraća diskusija, od 15-30 minuta, sa osvrtom na srž kursa).

Literatura:

Šarić E (2009) Povezanost psihosocijalnih faktora s promjenama u funkcionalnom stanju osoba treće životne dobi. Doktorska disertacija. Tuzla: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli,

Šarić E (2005) Multidimenzionalni pristup u proučavanju psihosomatskih i psihosocijalnih pokazatelja kod osoba treće životne dobi i efekti somatoterapija. Magistarski rad. Tuzla: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli.

Despot-Lučanin J.(2001) Iskustvo starenja. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Duraković Z i sur (1990) Medicina starije dobi. Zagreb: Naprijed.

Filipović A (1999) Starenje i starost. Sarajevo: Međunarodni centar za mir.

Gavranović M. (1997) Klinička gerijatrija. Sarajevo: Međunarodni centar za mir.

Marinček Č (1999) Rehabilitacijska medicina v starosti. Zbornik predavanja 10. Dnevi rehabilitacijske medicine, Inštitut Republike Slovenije za rehabilitaciju.

UŽA NAUČNA OBLAST OŠTEĆENJE VIDA

I SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDOV1) Metodologija naučnog istraživanja	2		1	1	60	6
(PDOV2) Statistika u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji	2		1	1	60	6
(PDOV3) Razvijanje socijalnih i svakodnevnih vještina kod osoba oštećenog vida	2	1		1	60	7
(PDOV4) Osobe oštećena vida treće životne dobi	2	1		1	60	7

IZBORNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDOV5) Rehabilitacija osoba oštećena vida	2	1		1	60	7
(PDOV6) Osposobljavanje osoba oštećena vida za samopomoć	2	1		1	60	7

II SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDOV7) Uspješnost odgojno-obrazovne integracije osoba oštećena vida	2	1		1	60	7
IZRADA MAGISTARSKOG RADA						20

I SEMESTAR

Predmet: **METODOLOGIJA NAUČNOG ISTRAŽIVANJA**

Nositelj predmeta: dr. sci. Osman Sinanović, redovni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji predavanja:

Dr. sci. Osman Sinanović, redovni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli, (53 sata); dr. sci. Husnija Hasانبegović, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (7 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Opća obilježja znanstvenog pristupa u edukaciji i rehabilitaciji /Cilj znanstvenog istraživanja; Projekat znanstvenog istraživanja	Common trait of science approach in education and rehabilitation / Aim of scientific research; project of scientific research	2+1+1
Metode znanstvenog istraživanja: Eksperiment kao znanstvena metoda; Sustavno opažanje kao znanstvena metoda	Methods of scientific research: Experiment as scientific methods; Systematic perception as scientific method	2+1+1
Faze znanstvenog istraživanja; Opis i definisanje problema znanstvenog istraživanja	Phases of scientific research; Description and definition of scientific research problems	2+1+1
Vrste, izbor i veličina uzorka ispitanika znanstvenog istraživanja; Izbor uzorka varijabli znanstvenog istraživanja	Type, selection and size of sample in scientific research; Selection of variable sample in scientific research	2+1+1
Prikupljanje i sređivanje podataka; Grupisanje podataka u statističke serije; Tabeliranje dobijenih serija; Grafičko prikazivanje podataka iz tabela; Zaključivanje	Collection and arranging of data; Data classifying in statistical series; Charting of statistical series; Graphic applying of table data; Concluding	2+1+1
Pripreme prije započinjanja istraživanja i pisanja	Preparation before starting research and writing	2+1+1
Pisanje stručnog i znanstvenog rada: Struktura rada, priprema za objavljivanje	Writing of expert and scientific work: Work structure, preparing for publishing	2+1+1
Pisanje naslova; Pisanje apstrakta; Pisanje Uvoda; Pisanje poglavlja	Writing title; Writing of abstract; Writing of Introduction; Writing of chapters;	2+1+1

Pisanje rezultata; Pisanje diskusije; Pisanje zaključka	Writing of results; Writing of discussion; Writing of conclusions	2+1+1
Mjerni instrumenti; Postupak mjerenja u znanosti; Vrste mjerenja i mjerne skale; Karakteristike mjernih instrumenata (pouzdanost, valjanost, objektivnost, osjetljivost); Baždarenje mjernog instrumenta	Measures instruments; Measuring procedure in science; Type of measuring and measuring scales; Characteristic of measuring instruments (reliability, validity, objectivity, sensitivity); Checking of measure instruments	2+1+1
Procjenjivanje parametara: aritmetičke sredine populacije; proporcije populacije; standardne devijacije populacije; koeficijenta korelacije; Parametrijske/neparametrijske procjene	Assessing of parameters: population arithmetic mean; population proportion; population standard deviation; correlation coefficient; Parametric/Nonparametric assessment	2+1+1
Vrste publikacija; Primarne i sekundarne publikacije; Članci u časopisu	Type of publication; Primary and secondary publication; Journal Article	4+2+2
Struktura znanstvenog članka; magistarskog rada i doktorske disertacije	Structure of scientific article; M.A. degree and doctorate dissertation	2+1+1
Način citiranja i pisanje referenci	Way of cite and writing of reference	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Osposobiti studenta postdiplomca da se upozna sa metodama i fazama znanstvenog istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji i stekne znanje za pisanje različitih publikacija.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti postiplomci će praktično primjeniti znanje stečeno tokom predavanja.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Bakovljević M (1997) Osnovi metodologije pedagoških istraživanja. Beograd: Naučna knjiga.

Bakovljević M (1995) Statistika u pedagoškim istraživanjima. Beograd: Naučna knjiga CURO.

Mejovšek M (2003) Uvod u metodologiju znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima. Zagreb: Naklada Slap.

Merušić M, Petrovečki M, Petrak J, Marušić A (2000) Uvod u znanstveni rad u medicini. Zagreb: Medicinska naklada.

Silobrić V (2003) Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo. Zagreb: Medicinska Naklada.

Zaječaranović G (1974) Osnovi metodologije nauke. Beograd: Institut za političke studije fakulteta političkih nauka.

Predmet: STATISTIKA U SPECIJALNOJ EDUKACIJI I REHABILITACIJI

Nositelj predmeta: dr sci. Senad Fazlović, docent, Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji nastave:

dr sci. Senad Fazlović, vanredni profesor na predmetu «Statistika», Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli (47 sati); dr sci. Stevan Stević, redovni profesor na predmetu «Statistika», Ekonomski fakultet Brčko, Univerzitet u Istočnom Sarajevu (13 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures Program	Broj sati
Pojam i predmet proučavanja statistike. Etape istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji. Uloga računara u provođenju statističkog istraživanja. Teškoće u primjeni statističkih metoda. Pouzdanost i validnost podataka, izvori i vrste grešaka u statističkom radu.	Term and subject of statistic research. Computer role in conducting statistical research. Difficulties in applying statistical methods. Data reliability and validity, sources and types of errors.	2+1+1
Mjere centralne tendencije. Mjere disperzije (apsolutne i relativne). Primjeri i rad sa jednim od standardnih programa za statističku obradu i analizu podataka (Statistika, Excel, SPSS).	Measures of central tendency. Measures of dispersion (absolute and relative). Examples and work in one standard statistical program for statistical data analyses. (Statistica, Exel, SPSS).	2+1+1
Mjere asimetrije, mjere zaobljenosti i mjere koncentracije. Slučajevi iz prakse i rad sa jednim od standardnih programa za statističku obradu i analizu podataka.	Asymmetries measures, curve measures and concentration measures. Case studies and work in one standard statistical program for data analyses.	2+1+1
Zakon velikih brojeva. Karakteristike prekidnih i neprekidnih teorijskih distribucija. Značaj normalne distribucije u statističkoj teoriji i praksi. Standardizovana normalna distribucija.	Law of large numbers. Features of interruptive and non-interruptive theoretical distributions. Significance of normal distribution in statistical theory and practice. Standardized normal distribution.	2+1+1
Značaj primjene uzoraka za istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji. Prednosti i nedostaci metode uzoraka. Plan uzorkovanja. Metode izbora uzorka. Veličina uzorka. Problemi primjene i izbora vrste uzorka.	Significance of sample use for the research in education and rehabilitation. Preferment and limitation of sampling method. Sample size. Problems of application and selection of the sample type.	2+1+1
Procjena parametara osnovnog skupa u istraživanjima u edukaciji i rehabilitaciji.	Assessment of parameters of basic set in researches in education and	2+1+1

Sampling distribucija aritmetičkih sredina.	rehabilitation. Sampling distribution of means.	
Problemi pri izboru metoda za procjenu parametara populacije. Procjena aritmetičke sredine, proporcije, totala i standardne devijacije osnovnog skupa. Slučajevi iz prakse.	Problems in choosing methods for population parameter assessment. Assessment of mean, proportion, total and standard deviation of the basic set. Case studies.	2+1+1
Testiranje statističkih hipoteza. Provođenje testiranja u zavisnosti od ispunjenosti polaznih pretpostavki. Empirijski nivo značajnosti (p-vrijednost). Parametarski testovi. Primjeri i rad sa jednim od statističkih programa za obradu i analizu podataka.	Testing the statistical hypothesis. Test conduction in relation with the fulfillment of basic assumptions. Empirical level of significance (p-value). Parametric tests. Examples and work in one statistical program for data analyses.	2+1+1
Parametarski testovi (z-test, t-test): jednosmjerno i dvosmjerno testiranje hipoteza. Primjeri i rad sa jednim od statističkih programa za obradu i analizu podataka. Izračunavanje greške II vrste i snaga testa.	Parametric tests (z-test, t-test) one sided and two sided testing of hypothesis. Examples and work in one statistical program for data analyses. Error calculations, two sorts and test output.	2+1+1
Testiranje hipoteze o razlici između parametara dvaju osnovnih skupova. Testiranje hipoteze o jednakosti aritmetičke sredine (proporcije) dva osnovna skupa.	Testing the hypothesis about the difference between the two basis sets. Testing the hypothesis about the equality of mean (proportion) of two basic sets.	2+1+1
Upoređivanje tri grupe podataka, ANOVA- interpretacija rezultata dobijenih primjenom programa za statističku obradu podataka.	Comparison of three data groups, ANOVA-interpretation of the results gained by application of programs for statistical data analysis.	2+1+1
Neparametarski testovi (hi-kvadrat test, Sign test, Wilcoxonov test ranga sa predznakom i dr.). Značaj ovih testova za istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji s obzirom na čestu kvantitativnu nemjerljivost pojava.	Nonparametric test (hi-square, Sign test, Wilcoxonov rank test...) Significance of these tests for the research in the education and rehabilitation in regards to frequent impossibility of quantitative measurement of phenomena.	2+1+1
Jednostavna linearna regresiona i korelaciona analiza. Funkcionalna i statistička povezanost pojava. Dijagram raspršenosti. Regresione vrijednosti, rezidualna odstupanja, standardna greška regresije, koeficijent detreminacije. Testiranje značajnosti regresione (korelacione) veze.	Simple linear regression and correlation analyses. Functional and statistical phenomena correlation. Scatter diagram. Regression values, residual divergence, standard error of regression, determination coefficient. Testing the significance of regression (correlation) relation.	2+1+1
Koeficijent korelacije ranga Spearmana i Kendalov koeficijent W. Koeficijenti asocijacije. Slučajevi iz prakse i rad sa jednim od standardnih programa za	Coefficient of Spearman rank and Kendal coefficient W. Association coefficients. Case studies and work in one standard statistical program for data	2+1+1

statističku obradu i analizu podataka.	analyses.	
Višestruka regresiona i korelaciona analiza. Interpretacija rezultata konkretnih primjera dobijenih primjenom programa za statističku obradu podataka.	Multiple regression and correlation analyses. Results interpretation and examples gained by the use of the program for the statistical data analyses.	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Educirati studente za provođenje različitih etapa istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji, kao i sa ulogom računara u provođenju statističkog istraživanja.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe na računarima i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi na računarima studenti će se obučiti za korištenje statističkih aplikativnih programa (STATISTICA, SPSS, EXCEL) koji se koriste za obradu podataka i statističku analizu.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, primjenu adekvatnih statističkih metoda za obradu i analizu, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita. Studenti su obavezni, u skladu sa upustvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni (seminarski rad) i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja masovnih pojava i statističkih pokazatelja - rezultata istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta sa osvrtom na primjenu statističkih metoda u edukaciji i rehabilitaciji).

Literatura:

Berk KN, Carey P (2000) Data Analysis with Microsoft Excel Updated for Office 2000. Duxbury, USA: Thomson Learning.

Fazlović S (2006) Statistika - deskriptivna i inferencijalna analiza. Tuzla: Denfas.

Fazlović S (2007) Pregled formula i tablica iz statistike. Tuzla: Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli.

Lovrić M, Komić J, Stević S (2006) Statistička analiza - metodi i primjena. Banja Luka: Ekonomski fakultet Banja Luka.

Petz B (2004) Osnovne statističke metode za nematematičare. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Zahirović S (2005) Multivarijaciona analiza. Tuzla: Infograf.

Predmet: RAZVIJANJE SOCIJALNIH I SVAKODNEVNIH VJEŠTINA KOD OSOBA OŠTEĆENOG VIDA

Nositelj predmeta: dr sci. Ševala Tulumović, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelj predavanja: dr sci. Ševala Tulumović, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (20 sati); dr sci. Branka Eškirević, vanredni profesor, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerzitet u Beogradu, (33 sata), dr sci. Vesna Vučinić, docent, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerzitet u Beogradu, (7 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Proces socijalizacije	Process of socialization	2+1+1
Proces razvoja socijalnih vještina	Process of developing social skills	2+1+1
Samopoštovanje afektivna dimenzija self koncepta	Self-esteem affective dimension of self concept	2+1+1
Teorije socijalnog razvoja	Theory of social development	2+1+1
Razvoj socijalne kompetencije	Development of social competence	2+1+1
Aktivnosti za poboljšanje socijalne kompetencije	Activities for enhancement of social competence	2+1+1
Preuvjeti uspješnosti provođenja programa percepcije	Prerequisites of success for perception program conduction	2+1+1
Program svakodnevnih vještina	Arangement of every day skills	2+1+1
Prilagođavanje aktivnosti svakodnevnog života u području rada, području radnog prostora i području samih aktivnosti	Accommodation of daily activities in work area, workspace, and self activities	2+1+1
Svakodnevne vještine i neki aspekti ličnosti	Every day skills and aspects of personality	2+1+1
Utjecaj uspješnosti u području svakodnevnih vještina	Influence of success in every day skills area	2+1+1
Šta je komunikacija i koja je njena važnost u socijalizaciji osoba oštećena vida.	What is communication and its importance in visually impaired persons socialization	2+1+1
Osnovne komunikacijske vještine/tehnike – slušanje, feedback, objašnjavanje, prepoznavanje i nošenje s emocijama, suradnja itd.	Basic communication skills/ techniques- hearing, feedback, argument, identification and contest with emotions, cooperation etc.	2+1+1
Važnost komunikacije za socijalizaciju	Importance of communication for	2+1+1

pojedince	socialization	
Procjena i samoprocjena komunikacijskih vještina	Assessment and self-assesement of communication skills	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Upoznati studente o osnovnim teoretskim znanjima iz područja socijalnih i svakodnevnih vještina u rehabilitaciji osoba oštećena vida. Osim što se studentu daju temeljna znanja upoznaje je ga se s aktivnostima za poboljšanje socijalne kompetencije, te na taj način student stiče teorijsku i naučnu podlogu za uočavanje važnosti rehabilitacijskog programa aktivnosti svakodnevnog života za uspješno funkcionisanje osoba oštećena vida. Također stiče i spoznaje o povezanosti ovog programa s drugim područjima funkcionisanja.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti će se osposobiti da u potpunosti samostalno kreiraju i sprovode program socijalnih i svakodnevnih vještina. Također se osposobljavaju za procjenu potreba korisnika u ovom području kao i evaluaciju uspješnosti njegova provođenja.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Ammerman RT, Van Hasselt VB, Hersen M, Moore LE (1989) Assessment of social skills in visually impaired adolescents and their parents. *Behavioral Assessment* (11): 327- 351.

Cruden A, McBroom LW (1999) Barriers to employment: A survey of employed persons who are visually impaired. *Journal of Visual Impairment and Blindness* (93): 341-350.

Erin JN, Dignan K, Brown PA (1991) Are social skills teachable? *Journal of Visual Impairment & Blindness* (85): 58-61.

Everhart G, Luzader M, & Tullos S (1980) Assertive skills training for the blind. *Journal of Visual Impairment & Blindness* (74): 62-65.

Harrel RL, Strauss FA (1986) Approaches to increasing assertive behavior and communication skills in blind and visually impaired persons. *Journal of Visual Impairment and Blindness* (80): 794-978.

Herson M, Kaacoff RI, Van Hasselt VT, Null JA, Ryan CF, Melton MA, Segal DL (1995) Assertiveness, depression, and social support in older visually impaired adults. *Journal of Visual Impairment and Blindness* (89): 524-530.

Massof RW, Alibhai SS, Deremeik JT, Glasner NM, Baker FH, DeRose JL, Dagniele G (1996) Low vision rehaulitaton: Documentation of patient evaluation and management. *Journal of Vision Rehaulitaton* (10): 3-30.

Beach JD, Robinet JM, Hakim-Larson J (1995) Self-esteem and independent living skills of adults with visual impairments. *Journal of Visual Impairments and Blindsness* (89): 531-540.

Becker SW, Lambert RW, Schultz EM, Wright BD, Burnet D (1985) An instrument to measure the activity of the blind. *International Journal of Rehaulitaton Research* (8): 415-424.

Tulumović Š (2008) Rječnik i pismeno izražavanje učenika s oštećenjem vida. Doktorska disertacija. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Univerzitet u Tuzli.

Predmet: OSOBE OŠTEĆENA VIDA TREĆE ŽIVOTNE DOBI

Nositelj predmeta: dr sci. Mira Oberman-Babić, redovni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Zagrebu

Izvoditelj predavanja: dr sci. Mira Oberman-Babić, redovni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Zagrebu, (40 sati); dr sci. Vesna Vučinić, docent, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerzitet u Beogradu, (7 sati); dr sci. Amela Teskeredžić, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (13 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Slijepa osoba treće životne dobi	Blind old persons	2+1+1
Slabovidne osobe treće životne dobi	Old persons with low vision	2+1+1
Rehabilitacija slijepih osoba treće životne dobi	Rehabilitation of blind old persons	2+1+1
Rehabilitacija slabovidnih osoba treće životne dobi	Rehabilitation of old persons with low vision	2+1+1
Adaptacija i reakcije na gubitak vida	Adaptation and reactions on eyesight loss	2+1+1
Reakcije prihvatanja i odbijanja	Reactions of acception and denial	2+1+1
Adaptacija na gubitak vida kao faktor uspješnosti rehabilitacije	Adaptation on eyesight loss as a factor of successfull rehabilitation	2+1+1
Trening vještina potrebnih za samostalan rad i život	Training of nedfull skills for independent life	2+1+1
Kvalitet života slijepih osoba treće životne dobi	Quality of life of blind old persons	2+1+1
Kvalitet života slabovidnih osoba treće životne dobi	Quality of life of old persons with low vision	2+1+1
Hobi i slobodne aktivnosti	Hobby and free activitites	2+1+1
Orijentacija i mobilitet	Orientation and mobility	2+1+1
Biopsihosocijalni aspekti osoba oštećena vida treće životne dobi	Biopsychosocial aspects of sight impaired old persons	2+1+1
Socijalizacija osoba treće životne dobi	Socialization of old persons	2+1+1
Bolest koje mogu uzrokovati gubitak vida u odrasloj dobi	Diseases wich can cause loss of eyesight of adults	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Upoznati studente o osobama treće životne dobi oštećena vida, uzrocima oštećenja vida te posljedicama tog oštećenja na samu osobu i njenu porodicu.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra korišće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe na računarima i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijski vježbi studenti će se upoznati sa osobama oštećena vida treće životne dobi i njihovim tretmanom te će iz te oblasti pripremiti izvještaj.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, primjenu adekvatnih statističkih metoda za obradu i analizu, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita. Studenti su obavezni, u skladu sa uputvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni (seminarski rad) i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja masovnih pojava i statističkih pokazatelja - rezultata istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta sa osvrtom na primjenu statističkih metoda u edukaciji i rehabilitaciji).

Literatura:

Corn AL, Koenig AJ (1996) Foundations of low vision: clinical and functional perspectives. New York: American Foundation for Blind.

Petersmeyer BA, Fazzi DL (2005) Imagining the Possibilities: Creative Approaches to Orientation and Mobility for Persons Who Are Visually Impaired. New York: American Foundation for Blind.

Runjić T (2001) Posttraumatski stresni poremećaj u slijepih invalida domovinskog rata i njegove implikacije na neke aspekte rehabilitacije. Doktorska disertacija. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Sveučilište u Zagrebu.

Sarajlić Dž (1982) Klinički značaj kontuzionih povreda. Magistarski rad. Medicinski fakultet, Univerzitet u Beogradu.

Stančić V, Tonković F, Zovko G (1970) Neki faktori uspješnosti integracije zaposlenih slijepih osoba. Specijalna škola 19 (6): 851-862.

Teskeredžić A (2005) Stavovi socijalne sredine prema osobama oštećena vida. Magistarski rad. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Univerzitet u Tuzli.

IZBORNI PREDMETI

Predmet: REHABILITACIJA OSOBA OŠTEĆENA VIDA

Nositelj predmeta: dr sci. Branka Eškirević, vanredni profesor, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerzitet u Beogradu

Izvoditelj predavanja: dr sci. Vesna Vučinić, docent, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerzitet u Beogradu, (27 sati); dr sci. Branka Eškirević, vanredni profesor, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerzitet u Beogradu, (33 sata).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Vizuelno funkcionisanje u uslovima slabovidnosti	Visual functioning of persons with low vision	2+1+1
Taktilno funkcioniranje u slijepih	Tactile functioning of blind persons	2+1+1
Stimulacija optičkih i perceptivnih funkcija slabovidne djece	Stimulation of optical and perceptive functions of children with low vision	2+1+1
Stimulacija taktilno-kinestetičkih funkcija slijepe djece	Stimulation of tactile-kinesthetic functions of blind children	2+1+1
Programi za poboljšanje vizuelnih funkcija slabovidnih	Programms for improvement of tactile-kinesthetic functions of persons sight	2+1+1
Programi za poboljšanje taktilno-kinestetičkih funkcija slijepih	Programms for improvement of tactile-kinesthetic functions of blind persons	2+1+1
Rehabilitacija vida slabovidnih	Rehabilitation of weakeyed persons sight	2+1+1
Rehabilitacija slijepih	Rehabilitation of blind persons	2+1+1
Djeca u dobi razvoja oka i vida te mladi po završetku razvoja vida	Children in period of eye and sight development and youngs after the and of sight development	2+1+1
Odrasle osobe s obzirom na specifičnost radnog mjesta	Adults and work place conditions	2+1+1
Odrasle osobe s obzirom na specifičnost svakodnevnih potreba	Adults and daily needs conditions	2+1+1
Odrasli s obzirom na mogućnost u rehabilitaciji kretanja i svakodnevnog snalaženja u prostoru kroz adaptaciju	Adults and possibility of rehabilitation of motion and daily space orientation thought adaptation	2+1+1
Odrasle radno aktivne osobe s prezbiopijom	Workable presbyiopy adults	2+1+1
Prizmatska i druga rehabilitacija	Prismatic and other rehabilitation	2+1+1
Tiflodidaktička pomagala	Typhlodidactic tools	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Upoznati studente sa specifičnostima rehabilitacije osoba oštećenog vida i načinima poboljšanja vizuelnog funkcionisanja.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti će se obučiti za provođenje različitih metoda koje se koriste u svrhu edukacije i rehabilitacije osoba sa oštećenjima vida.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Bau AM (1999) Providing culturally competent services to visually impaired persons. *Journal of Visual Impairment and Blindness* 5: 291-297.

Dodds AG i Davis DP (1989) Assessment and training of low vision clients for mobility. *Journal of Visual Impairment and Blindness* 83 (9): 439-445.

Fichten CS, Judd D, Tagalakis V, Amsel R, Robillard K (1991) Communication cues used by people with and without visual impairments in daily conversations and dating. *Journal of Visual impairment and Blindness* 85 (9): 371-377.

Harel Z, Kahana B (1989) *The day of Infamy: The lagacy of Pearl Harbor*. U: Wilson J P *Trauma, Transformation and Healing*. New York: Brunner/Mazel.

Sarajlić Dž (1982) *Klinički značaj kontuzionih povreda*. Magistarski rad. Medicinski fakultet, Univerzitet u Beogradu.

Scholl GT (1986) *Fundation of Education for Blind and Visually Handicapped Children and Youth: Theory and Praticic*. New York: American Fondation for Blind.

Predmet: OSPOSOBLJAVANJE OSOBA OŠTEĆENA VIDA ZA SAMOPOMOĆ

Nositelj predmeta: dr sci. Vesna Vučinić, docent, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerzitet u Beogradu

Izvoditelj predavanja: dr sci. Mira Oberman-Babić, redovni profesor, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Zagrebu, (27 sati); dr sci. Amela Teskeredžić, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli (13 sati), dr sci. Vesna Vučinić, docent, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerzitet u Beogradu, (20 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Reakcija na gubitak vida	Reaction on sight loss	2+1+1
Trening vještina potreban za samostalan život	Training of skills necessary for independent life	2+1+1
Održavanje osobne higijene	Personal hygiene maintenance	2+1+1
Aktivnosti u domaćinstvu	Activities at household	2+1+1
Aktivnosti u slobodno vrijeme	Free time activates	2+1+1
Socijalna interakcija	Social interaction	2+1+1
Opismenjavanje osoba treće životne dobi	Literacy of old persons	2+1+1
Prekvalifikacija osoba oštećena vida	Prequalification of eyesight impaired persons	2+1+1
Orjentacija i mobilitet u užem prostoru	Orientation and mobility of narrow space	2+1+1
Orjentacija i mobilitet u širem prostoru	Orientation and mobility of broad space	2+1+1
Elektronska pomagala	Electronic gadgets	2+1+1
Pomagala za kretanje u užem prostoru	Tools for narrow space movement	2+1+1
Pomagala za kretanje u širem prostoru	Tools for broad space movement	2+1+1
Zapošljavanje osoba oštećena vida	Employment of eyesight impaired persons	2+1+1
Opismenjavanje na računarima	Computer training	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Upoznati studente o načinu rehabilitacije osoba oštećena vida za samopomoć.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i

- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti će se kroz rad sa osobom oštećena vida obučiti za provođenje različitih programa i vještina u cilju njihovog osposobljavanja za samostalnost.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Brennan M (1982) Show Me How. New York: American Foundation for Blind.

Corn AL, Koenig AJ (1996) Foundations of low vision: Clinical and functional perspectives. New York: American Foundation for Blind.

Čelić M, Dorn V (2004) Strabizam i nistagmus. Zagreb: Medicinska naklada.

Dodson BB (1989) Orientation and Mobility Primer for Families and Young Children. New York: American Foundation for Blind.

Helsinga K (1979) Osposobljavanje slijepe djece za svakodnevni život. Zagreb: Savez slijepih Hrvatske.

Petersmeyer BA, Fazzi DL (2005) Imagining the Possibilities: Creative Approaches to Orientation and Mobility for Persons Who Are Visually Impaired. New York: American Foundation for Blind.

II SEMESTAR

Predmet: USPJEŠNOST ODGOJNO-OBRAZOVNE INTEGRACIJE OSOBA OŠTEĆENA VIDA

Nositelj predmeta: dr sci. Ševala Tulumović, docent Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelj predavanja: dr sci. Ševala Tulumović, docent Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli (33 sata); dr sci. Branka Jablan, docent, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerzitet u Beogradu,(27 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Istorijski razvoj školstva	History of school development	2+1+1
Pokret odgojno-obrazovne integracije	Movement of pedagogical-educational integration	2+1+1
Pretpostavke odgojno-obrazovne integracije (subjektivne)	Basics of pedagogical-educational integration (subjective)	2+1+1
Pretpostavke odgojno-obrazovne integracije (objektivne i organizacijske)	Basics of pedagogical-educational integration (objective and organisational)	2+1+1
Odgojno-obrazovna integracija	Pedagogical-educational integration	2+1+1
Istraživanja o procesu odgojno-obrazovne integracije	Research of process of pedagogical-educational integration	2+1+1
Evaluacija uspješnosti odgojno-obrazovne integracije	Evaluation of success of pedagogical-educational integration	2+1+1
Evaluacija internatskog obrazovanja	Evaluation of boarding school	2+1+1
Programi za povećanje uspješnosti odgojno-obrazovne integracije	Programs for increasing of success of pedagogical-educational integration	2+1+1
Obrazovanje djece sa oštećenjem vida	Education of eyesight impaired children	2+1+1
Vrtić po mjeri djeteta	Childs favourite children nursery	2+1+1
Škola po mjeri djeteta	Childs favourite school	2+1+1
Inkluzivna edukacija	Inclusive education	2+1+1
Specijalna škola	Special school	2+1+1
Inkluzivno obrazovanje	Inclusive nurture	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Upoznati studente sa sistemima inkluzivnog školovanja djece oštećena vida.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra korišće se sljedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti će se obučiti za kreiranje individualnih programa koji se koriste u svrhu poboljšanja integracije osoba oštećena vida.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Barraga N (2000) Teaching Children with Low Vision. New York: American Fondation for Blind.

Corn AL, Koenig AJ (1996) Fondations of low vision: clinical and funcional perspectives. New York: American Fondation for Blind.

De Mario NC and Lian M-GJ (1998) Teacher self-assessted competence and attitudes toward literary braille and the nemeth code. Journal of visual Impairment and Blindnes 92 (5): 354-357.

Feeney R, Trief E (2005) A Guid for Students with Visual Impairments. New York: American Fondation for Blind.

Sacks SZ, Wolfe KE (2005) Teaching Social Skills to Students with Visual Impairments: From Theory to Practice. New York: American Foundation for Blind.

Tulumović Š (2006) Stavovi odgajatelja predškolske djece prema odgojno-obrazovnoj integraciji djece oštećena vida. Magistarski rad. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Univerzitet u Tuzli.

Tulumović Š (2008) Rječnik i pismeno izražavanje učenika s oštećenjem vida. Doktorska disertacija. Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Univerzitet u Tuzli.

6. UŽA NAUČNA OBLAST SOCIJALNA PEDAGOGIJA

I SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDR1) Metodologija naučnog istraživanja	2		1	1	60	6
(PDR2) Statistika u specijalnoj edukaciji i rehabilitaciji	2		1	1	60	6
(PDR3) Programi u resocijalizaciji	2	1		1	60	7
(PDR4) Socijalna politika	2	1		1	60	7

IZBORNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDR5) Prevencija maloljetničke delinkvencije u lokalnoj zajednici	2	1		1	60	7
(PDR6) Fenomenologija socio-patoloških pojava	2	1		1	60	7

II SEMESTAR

OBAVEZNI PREDMETI

PREDMETI	P	V(L)	V(A)	Seminarski rad	Ukupno sati	ECTS
(PDR7) Programski aspekti tretmana	2	1		1	60	7
IZRADA MAGISTARSKOG RADA						20

I SEMESTAR

Predmet: **METODOLOGIJA NAUČNOG ISTRAŽIVANJA**

Nositelj predmeta: dr. sci. Osman Sinanović, redovni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji predavanja:

Dr. sci. Osman Sinanović, redovni profesor, Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli, (53 sata); dr. sci. Husnija Hasanbegović, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (7 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures program	Broj sati
Opća obilježja znanstvenog pristupa u edukaciji i rehabilitaciji /Cilj znanstvenog istraživanja; Projekat znanstvenog istraživanja	Common trait of science approach in education and rehabilitation / Aim of scientific research; project of scientific research	2+1+1
Metode znanstvenog istraživanja: Eksperiment kao znanstvena metoda; Sustavno opažanje kao znanstvena metoda	Methods of scientific research: Experiment as scientific methods; Systematic perception as scientific method	2+1+1
Faze znanstvenog istraživanja; Opis i definisanje problema znanstvenog istraživanja	Phases of scientific research; Description and definition of scientific research problems	2+1+1
Vrste, izbor i veličina uzorka ispitanika znanstvenog istraživanja; Izbor uzorka varijabli znanstvenog istraživanja	Type, selection and size of sample in scientific research; Selection of variable sample in scientific research	2+1+1
Prikupljanje i sređivanje podataka; Grupisanje podataka u statističke serije; Tabeliranje dobijenih serija; Grafičko prikazivanje podataka iz tabela; Zaključivanje	Collection and arranging of data; Data classifying in statistical series; Charting of statistical series; Graphic applying of table data; Concluding	2+1+1
Pripreme prije započinjanja istraživanja i pisanja	Preparation before starting research and writing	2+1+1
Pisanje stručnog i znanstvenog rada: Struktura rada, priprema za objavljivanje	Writing of expert and scientific work: Work structure, preparing for publishing	2+1+1
Pisanje naslova; Pisanje apstrakta; Pisanje Uvoda; Pisanje poglavlja	Writing title; Writing of abstract; Writing of Introduction; Writing of chapters;	2+1+1

Pisanje rezultata; Pisanje diskusije; Pisanje zaključka	Writing of results; Writing of discussion; Writing of conclusions	2+1+1
Mjerni instrumenti; Postupak mjerenja u znanosti; Vrste mjerenja i mjerne skale; Karakteristike mjernih instrumenata (pouzdanost, valjanost, objektivnost, osjetljivost); Baždarenje mjernog instrumenta	Measures instruments; Measuring procedure in science; Type of measuring and measuring scales; Characteristic of measuring instruments (reliability, validity, objectivity, sensitivity); Checking of measure instruments	2+1+1
Procjenjivanje parametara: aritmetičke sredine populacije; proporcije populacije; standardne devijacije populacije; koeficijenta korelacije; Parametrijske/neparametrijske procjene	Assessing of parameters: population arithmetic mean; population proportion; population standard deviation; correlation coefficient; Parametric/Nonparametric assessment	2+1+1
Vrste publikacija; Primarne i sekundarne publikacije; Članci u časopisu	Type of publication; Primary and secondary publication; Journal Article	4+2+2
Struktura znanstvenog članka; magistarskog rada i doktorske disertacije	Structure of scientific article; M.A. degree and doctorate dissertation	2+1+1
Način citiranja i pisanje referenci	Way of cite and writing of reference	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Osposobiti studenta postdiplomca da se upozna sa metodama i fazama znanstvenog istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji i stekne znanje za pisanje različitih publikacija.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi studenti postiplomci će praktično primjeniti znanje stečeno tokom predavanja.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Bakovljević M (1997) Osnovi metodologije pedagoških istraživanja. Beograd: Naučna knjiga.

Bakovljević M (1995) Statistika u pedagoškim istraživanjima. Beograd: Naučna knjiga CURO.

Mejovšek M (2003) Uvod u metodologiju znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima. Zagreb: Naklada Slap.

Merušić M, Petrovečki M, Petrak J, Marušić A (2000) Uvod u znanstveni rad u medicini. Zagreb: Medicinska naklada.

Silobrić V (2003) Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo. Zagreb: Medicinska Naklada.

Zaječaranović G (1974) Osnovi metodologije nauke. Beograd: Institut za političke studije fakulteta političkih nauka.

Predmet: STATISTIKA U SPECIJALNOJ EDUKACIJI I REHABILITACIJI

Nositelj predmeta: dr sci. Senad Fazlović, docent, Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji nastave:

dr sci. Senad Fazlović, vanredni profesor na predmetu «Statistika», Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli (47 sati); dr sci. Stevan Stević, redovni profesor na predmetu «Statistika», Ekonomski fakultet Brčko, Univerzitet u Istočnom Sarajevu (13 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures Program	Broj sati
Pojam i predmet proučavanja statistike. Etape istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji. Uloga računara u provođenju statističkog istraživanja. Teškoće u primjeni statističkih metoda. Pouzdanost i validnost podataka, izvori i vrste grešaka u statističkom radu.	Term and subject of statistic research. Computer role in conducting statistical research. Difficulties in applying statistical methods. Data reliability and validity, sources and types of errors.	2+1+1
Mjere centralne tendencije. Mjere disperzije (apsolutne i relativne). Primjeri i rad sa jednim od standardnih programa za statističku obradu i analizu podataka (Statistika, Excel, SPSS).	Measures of central tendency. Measures of dispersion (absolute and relative). Examples and work in one standard statistical program for statistical data analyses. (Statistica, Exel, SPSS).	2+1+1
Mjere asimetrije, mjere zaobljenosti i mjere koncentracije. Slučajevi iz prakse i rad sa jednim od standardnih programa za statističku obradu i analizu podataka.	Asymmetries measures, curve measures and concentration measures. Case studies and work in one standard statistical program for data analyses.	2+1+1
Zakon velikih brojeva. Karakteristike prekidnih i neprekidnih teorijskih distribucija. Značaj normalne distribucije u statističkoj teoriji i praksi. Standardizovana normalna distribucija.	Law of large numbers. Features of interruptive and non-interruptive theoretical distributions. Significance of normal distribution in statistical theory and practice. Standardized normal distribution.	2+1+1
Značaj primjene uzoraka za istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji. Prednosti i nedostaci metode uzoraka. Plan uzorkovanja. Metode izbora uzorka. Veličina uzorka. Problemi primjene i izbora vrste uzorka.	Significance of sample use for the research in education and rehabilitation. Preferment and limitation of sampling method. Sample size. Problems of application and selection of the sample type.	2+1+1
Procjena parametara osnovnog skupa u istraživanjima u edukaciji i rehabilitaciji.	Assessment of parameters of basic set in researches in education and	2+1+1

Sampling distribucija aritmetičkih sredina.	rehabilitation. Sampling distribution of means.	
Problemi pri izboru metoda za procjenu parametara populacije. Procjena aritmetičke sredine, proporcije, totala i standardne devijacije osnovnog skupa. Slučajevi iz prakse.	Problems in choosing methods for population parameter assessment. Assessment of mean, proportion, total and standard deviation of the basic set. Case studies.	2+1+1
Testiranje statističkih hipoteza. Provođenje testiranja u zavisnosti od ispunjenosti polaznih pretpostavki. Empirijski nivo značajnosti (p-vrijednost). Parametarski testovi. Primjeri i rad sa jednim od statističkih programa za obradu i analizu podataka.	Testing the statistical hypothesis. Test conduction in relation with the fulfillment of basic assumptions. Empirical level of significance (p-value). Parametric tests. Examples and work in one statistical program for data analyses.	2+1+1
Parametarski testovi (z-test, t-test): jednosmjerno i dvosmjerno testiranje hipoteza. Primjeri i rad sa jednim od statističkih programa za obradu i analizu podataka. Izračunavanje greške II vrste i snaga testa.	Parametric tests (z-test, t-test) one sided and two sided testing of hypothesis. Examples and work in one statistical program for data analyses. Error calculations, two sorts and test output.	2+1+1
Testiranje hipoteze o razlici između parametara dvaju osnovnih skupova. Testiranje hipoteze o jednakosti aritmetičke sredine (proporcije) dva osnovna skupa.	Testing the hypothesis about the difference between the two basis sets. Testing the hypothesis about the equality of mean (proportion) of two basic sets.	2+1+1
Upoređivanje tri grupe podataka, ANOVA- interpretacija rezultata dobijenih primjenom programa za statističku obradu podataka.	Comparison of three data groups, ANOVA-interpretation of the results gained by application of programs for statistical data analysis.	2+1+1
Neparametarski testovi (hi-kvadrat test, Sign test, Wilcoxonov test ranga sa predznakom i dr.). Značaj ovih testova za istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji s obzirom na čestu kvantitativnu nemjerljivost pojava.	Nonparametric test (hi-square, Sign test, Wilcoxonov rank test...) Significance of these tests for the research in the education and rehabilitation in regards to frequent impossibility of quantitative measurement of phenomena.	2+1+1
Jednostavna linearna regresiona i korelaciona analiza. Funkcionalna i statistička povezanost pojava. Dijagram raspršenosti. Regresione vrijednosti, rezidualna odstupanja, standardna greška regresije, koeficijent detreminacije. Testiranje značajnosti regresione (korelacione) veze.	Simple linear regression and correlation analyses. Functional and statistical phenomena correlation. Scatter diagram. Regression values, residual divergence, standard error of regression, determination coefficient. Testing the significance of regression (correlation) relation.	2+1+1
Koeficijent korelacije ranga Spearmana i Kendalov koeficijent W. Koeficijenti asocijacije. Slučajevi iz prakse i rad sa jednim od standardnih programa za	Coefficient of Spearman rank and Kendal coefficient W. Association coefficients. Case studies and work in one standard statistical program for data	2+1+1

statističku obradu i analizu podataka.	analyses.	
Višestruka regresiona i korelaciona analiza. Interpretacija rezultata konkretnih primjera dobijenih primjenom programa za statističku obradu podataka.	Multiple regression and correlation analyses. Results interpretation and examples gained by the use of the program for the statistical data analyses.	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Educirati studente za provođenje različitih etapa istraživanja u edukaciji i rehabilitaciji, kao i sa ulogom računara u provođenju statističkog istraživanja.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- laboratorijske vježbe na računarima i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Laboratorijske vježbe

U okviru laboratorijskih vježbi na računarima studenti će se obučiti za korištenje statističkih aplikativnih programa (STATISTICA, SPSS, EXCEL) koji se koriste za obradu podataka i statističku analizu.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, primjenu adekvatnih statističkih metoda za obradu i analizu, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita. Studenti su obavezni, u skladu sa upustvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni (seminarski rad) i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja masovnih pojava i statističkih pokazatelja - rezultata istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta sa osvrtom na primjenu statističkih metoda u edukaciji i rehabilitaciji).

Literatura:

Berk KN, Carey P (2000) Data Analysis with Microsoft Excel Updated for Office 2000. Duxbury, USA: Thomson Learning.

Fazlović S (2006) Statistika - deskriptivna i inferencijalna analiza. Tuzla: Denfas.

Fazlović S (2007) Pregled formula i tablica iz statistike. Tuzla: Ekonomski fakultet Univerziteta u Tuzli.

Lovrić M, Komić J, Stević S (2006) Statistička analiza - metodi i primjena. Banja Luka: Ekonomski fakultet Banja Luka.

Petz B (2004) Osnovne statističke metode za nematematičare. Jastrebarsko: Naklada Slap.

Zahirović S (2005) Multivarijaciona analiza. Tuzla: Infograf.

Predmet: PROGRAMI U RESOCIJALIZACIJI

Nositelj predmeta: dr sci. Ranko Kovačević, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji predavanja:

dr sci. Ranko Kovačević, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (40 sati); dr. sci. Zoran Ilić, vanredni profesor, Fakultet za Specijalnu Edukaciju i rehabilitaciju Univerzitet u Beogradu (8 sati); dr. sci. Ruža Tomić, docent Filozofski fakultet u Tuzli (8 sati); dr sci. Rifet Terzić, redovni profesor, Prirodno-matematički fakultet Univerziteta u Tuzli, (4 sata).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures Program	Broj sati
Resocijalizacija u vremenskoj perspektivi	Resocialisation in time perspective	2+1+1
Metaanalize i pregled literature	Met analysis and literature overview	2+1+1
Efektivnost pojedinih pristupa	Effectiveness of certain approaches	2+1+1
Drugi programski faktori efektivnosti	The other programme factors of effectiveness	2+1+1
Principi efektivnih intervencija	The principles of effective interventions	2+1+1
Temeljni problemi penološkog tretmana	The basic problems of penology treatment	2+1+1
But kamp programi	Boot camp programmes	2+1+1
Diverzioni programi	The programs of diverting	2+1+1
Programi rekreacije	Recreation programmes	2+1+1
Programi kažnjavanja	Punishment programmes	2+1+1
Programi postinstitucionalnog nadzora	Post institutional custodial programmes	2+1+1
Genetske osnove ponašanja kao kriterij primjene programa resocijalizacije	Genetically basics of behaviour like criteria of applying resocialisation programme	2+1+1
Prijedlog modela institucionalnog tretmana utemeljenih na instrumentu LSI (level security instrument)	Recommendation of institution treatment model established on LSI (instrument level security instrument)	2+1+1
Probacija	Probation	2+1+1
Svrhe i razine programiranja u probaciji	The purpose and levels of programming in probation	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Upoznati studente sa osnovnim institucionalnim i vaninstitucionalnim programima resocijalizacije, sa mogućnošću primjene nekih programima u našim uvjetima.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- auditivne vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Auditivne vježbe

U okviru auditivni vježbi studenti će se obučiti za primjenu naučno-istraživačke metodologije u proučavanju institucionalnih i vaninstitucionalnih programa u resocijalizaciji uz kritički osvrt na prednosti i nedostatke pojedinih programskih pristupa.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Žunić-Pavlović V (2004) Evaluacija u resocijalizaciji. Partenon: Beograd.

Uzelac S (2002) Zaštitni nadzor. Metodika socijalnopedagoškog rada. Globus: Zagreb.

Mejovšek M (2001) Prema modelu intervencija u kaznenim zavodima. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Palmer T (1992) The re-emergence of correctional intervention. Newbury Park: Sage Publications.

Predmet: SOCIJALNA POLITIKA

Nositelj predmeta: dr sci. Behija Čišić, vanredni profesor, Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji predavanja:

dr sci. Behija Čišić, vanredni profesor, Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli, (53 sata); dr sci. Nijaz Karić, docent, Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli, (3 sata); dr sci. Hariz Šarić, docent, Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli, (4 sata);

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures Program	Broj sati
Socijalna politika Evropske unije	Social politics of European Union	2+1+1
Razvoj socijalne države unutar Evropske unije	The development of social state inside of European Union	2+1+1
Modeli socijalne zaštite u Evropi	Models of social care in Europe	2+1+1
Socijalna politika i zapošljavanje u zemljama Evropske unije	Social politics and employment in states of European Union	2+1+1
Poticajni modeli pronatalitetne politike Njemačke unutar Evropske unije	Incentive models of pronatality politics of Deutschland inside European Union	2+1+1
Demografski razvoj i posljedice za društvo i politiku unutar zemalja Evropske unije	Demographically development and consequences for Society in states of European Union	2+1+1
Socijalna politika porodice, zdravstvena politika i politika starih lica u okviru zemalja Evropske unije	Social politics of family, healthy politics and politics of old people in frame of states European Union	2+1+1
Modeli integracije osoba sa onesposobljenjem u okviru institucija zemalja Evropske unije	The integration models of disabled peoples in frame of states European Union	2+1+1
Kvantitativne i kvalitativne karakteristike koje determiniraju socijalnu državu	Quantitative and qualitative characteristics who determine social state	2+1+1
Iskustvo Evropskih zemalja u oblasti socijalne politike	Experience of European states in social politics area	2+1+1
Socijalna sigurnost i socijalne reforme Amerike	Social assurance and social reforms of America	2+1+1
Životni uvjeti u zemljama Evropske unije	Life conditions in states of European Union	2+1+1

Faktori koji determiniraju socijalnu državu	Factors who determining of social state	2+1+1
Borba protiv siromaštva u okviru Evropske unije	Campaign against poverty in frame of European Union	2+1+1
Budućnost Evropske socijalne politike	The future of european social politics	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Upoznati studente sa primjenom socijalne politike u pojedinim zemljama sa bogatim iskustvom u ovoj problematici, sa mogućnošću primjene pozitivnih iskustava na sistem socijalne politike u našoj zemlji.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- auditivne vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Auditivne vježbe

U okviru auditivnih vježbi studenti će se upoznati sa različitim pristupima u oblasti socijalne politike u zemlji i svijetu.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Auer P (2000) Employment revival in Europe. Geneva: International Labour Office.

Gallai S (2001) European Social Dialogue. Budapest: Budapest Economics Research Papers.

Ghellab Y, Vaughan-Whitehead D (2003) Sectoral Social Dialogue in Future EU Members States: The weakest Link. Budapest: International Labour Office.

Ćišić B (2005) Socijalna politika. Tuzla: Univerzitet u Tuzli.

IZBORNI PREDMETI

Predmet: PREVENCIJA MALOLJETNIČKE DELINKVENCije U LOKALNOJ ZAJEDNICI

Nositelj predmeta: dr sci. Nijaz Karić, docent, Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji predavanja:

dr sci. Nijaz Karić, docent, Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli (48 sati) dr sci. Irena Cajner Mraović, vanredni profesor, Fakultet za Znanstvene studije Sveučilišta u Zagrebu (8 sati); dr.sci. Zoran Ilić, vanredni profesor, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univeziteta u Beogradu (4 sata).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures Program	Broj sati
Socijalizatorska funkcija lokalne zajednice i dijagnosticiranje delinkventnog ponašanja djece i maloljetnika	Socialization functions local community diagnoses of juvenile delinquency	2+1+1
Etiologija pojave maloljetničke delinkvencije	Etiology of phenomen juvenile delinquency	2+1+1
Područja i modeli socijalne reakcije lokalne zajednice na pojavu maloljetničke delinkvencije	Social reaction local community phenomen of juvenile delinquency	2+1+1
Vaninstitucionalni modeli socijalnog rada u zajednici, dobrovoljni rad i društvena kriza	Non-institutional models of social work in community, voluntary work and social crisis	2+1+1
Normativno-pravna regulativa sankcionisanja maloljetnikih prestupnika u BiH i FBiH	Law sanctions juvenile delinquents and BiH i FBiH	2+1+1
Metode i izvori prikupljanja podataka o ličnosti i porodici maloljetnih prestupnika u lokalnoj zajednici	Methods and finding data about personality and family of juvenile defendants in local community	2+1+1
Međunarodni instrumenti u radu s maloljetnim prestupnicima	International standards work towards juvenile delinquents	2+1+1
Savremeni alternativni modeli u radu s maloljetnim prestupnicima u lokalnoj zajednici	New alternative modl work towards juvenile delinquents and local community	2+1+1
Konceptualizacija prevencije kriminaliteta i javne sigurnosti	Crime prevention and public safety conceptualization	2+1+1

Troškovi kriminaliteta i ulaganja u prevenciju – analize troškova i dobiti ostvarenih prevencijom kriminaliteta	Cost of Crime and investment in crime prevention – cost-benefit analysis of crime prevention	2+1+1
Prevencija kriminaliteta kroz modifikacije okoliša – teorijske osnove i praktična iskustva	Crime prevention through environmental modifications – theoretical foundations and practice	2+1+1
Uloga građana u prevenciji kriminaliteta, organiziranje i jačanje zajednice kroz kolektivne programe nadzora - teorijske osnove i praktična iskustva	Citizen role in crime prevention, organizing and empowering the community through collective surveillance programs - theoretical foundations	2+1+1
Prevencija nasilja u školi	Prevention of violence in school	3+2+2
Prevencija nereda i huliganizma na sportskim natjecanjima	Prevention of hooliganism in sport competition	3+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Upoznati studente sa suvremenim perspektivama prevencije maloletničke delinkvencije, posebno s iskustvima dobre prakse i novim teorijskim polazištima.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra koristiće se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- auditivne vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Auditivne vježbe

U okviru auditivnih vježbi studenti će se upoznati sa različitim modelima institucionalnog i vaninstitucionalnog socijalnog rada i modelom mrežnog socijalnog rada u zajednici.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Karić N (2008) socijalni rad i maloljetnička delinkvencija u zajednici. Tuzla: OFF-SET.

Buljubašić SP (2003) Savremena teorija socijalnog rada. Banja Luka: Univerzitet u Banjoj Luci.

Hughes G. (1998): Understanding crime prevention. Open University Press, Buckingham, Philadelphia.

Singer M, Kovčo-Vukadin I, Cajner- Mraović, I. (2002): Kriminologija. Globus, Zagreb. (poglavlje XV Politika suzbijanja kriminaliteta).

Cajner Mraović I, Faber V, Volarević G. (2003): Strategija djelovanja Policija u zajednici. MUP RH, Zagreb.

Cajner Mraović I. (2001): Neke teorijske i praktične pretpostavke mijenjanja uloge policije u lokalnoj zajednici tijekom 20.stoljeća – lekcije za 21.stoljeće. Policija i sigurnost. Zagreb. 1-6, 10, 98-109.

Prevenција kriminaliteta u Europskoj uniji. MUP RH, 2005.

Predmet: FENOMENOLOGIJA SOCIO-PATOLOŠKIH POJAVA

Nositelj predmeta: dr.sci. Hariz Šarić, docent, Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli

Izvoditelji predavanja:

dr.sci. Hariz Šarić, docent, Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli, (47 sati); dr. sci. Irena Cajner Mraović, vanredni profesor, Fakultet za Znanstvene studije Sveučilišta u Zagrebu, (4 sata); dr. sci. Ruža Tomić, docent, Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli, (4 sata); dr. sci. Borislav Petrović, vanredni profesor, Pravni fakultet u Sarajevu, (5 sati).

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures Program	Broj sati
Mjesto i uloga socijalne patologije	Posicion and part of social pathology	2+1+1
Predmet socijalne patologije	The subject of social pathology	2+1+1
Specifičnosti metodologije istraživanja socijalne patologije	Specific methods researching and skills in social pathology	2+1+1
Biološke osnove socijalizacije čovjeka	Basic biological sociableness of humans	2+1+1
Teorijski pristupi u socijalnoj patologiji	Theoretic access in social pathology	2+1+1
Granične socijalno-patološke pojave	Appearance on border phenomenons	2+1+1
Socijalne bolesti	Social diseases	2+1+1
Patologija ličnosti	Pathology of personality	2+1+1
Patologija ljudske seksualnosti	Pathology of human sexuality	2+1+1
Kriminalna etiologija i fenomenologija	Phenomenology and etiology of Crime	2+1+1
Aktuelni problemi socijalne patologije	Actuals problems of social pathology	2+1+1
Prevenција nasilja među djecom i mladima	Primary, secondary and thirdhand preventive from social-pathology phenomenons	2+1+1
Pojam grupe, vrste grupa	Groups concept and forms	2+1+1
Organizirani kriminal	Organised crime	2+1+1

Cilj izučavanja predmeta:

Upoznati studente sa socijalno-patološkim pojavama kao vidom socijalne dezorganizacije ličnosti. Proučavanje uzroka, suštine i posljedica socijalnih devijacija radi utvrđivanja mogućih zakonitosti nakon čega bi bili u mogućnosti razvijanja relevantnih naučnih teorija. Zatim definisanje posebnih mjera koje se odnose na sprečavanje, prevazilaženje i suzbijanje društvenih devijacija. Posebna pažnja se posvecuje prevenciji socijalno – patoloških pojava pri čemu se prioritet daje primarnoj socijalizaciji

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra korišćenje se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- auditivne vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Auditivne vježbe

U okviru auditivnih vježbi studenti će se upoznati sa socio-patološkim pojavama u društvu kao i principima i metodama grupnog rada.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita. Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Milosavljević M (2004) Devijacije i društvo. Beograd: Janus.

Milosavljevi B (1996) Socijalna patologija. Beograd: Janus.

Šarić H (2000) Uzroci i pokazatelji suicida u TK 1992-1998. Tuzla: JU Narodna i Univerzitetska biblioteka Tuzla.

Špadijer-Dzinic J (1988) Socijalna patologija. Beograd: ZUNS.

Radulovic LJ (1999) Kriminalna politika: Politika suzbijanja kriminaliteta. Beograd: Pravni fakultet.

Vlajkovic J (1992) Životne krize i njihovo prevazilazenj. Beograd: Nolit.

II SEMESTAR

Predmet: PROGRAMSKI ASPEKTI TRETMANA

Nositelj predmeta: dr sci. Vesna Žunić-Pavlović, docent, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerzitet u Beogradu

Izvoditelji predavanja:

dr sci. Vesna Žunić-Pavlović, vanredni profesor, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju Univerzitet u Beogradu, (40 sati); dr sci. Ranko Kovačević, docent, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Univerziteta u Tuzli, (13 sati); dr sci. Borislav Petrović, vanredni profesor, Pravni fakultet Univerzitet u Sarajevu, (7 sati)

Ukupan fond sati (60)		
Predavanja	Vježbe	Seminarski rad
30	15	15

Program predavanja	Lectures Program	Broj sati
Pojmovna određenja poremećaja u ponašanju	Phenomenon's determinations of behaviour disorders	2+1+1
Društvena reakcija na poremećaje u ponašanju: prevencija i tretman	Social reaction on behaviour disorders: prevention and treatment	2+1+1
Tretman poremećaja u ponašanju: istorijat, zakonske, teorijske i empirijske osnove	Treatment of behaviour disorders: history, legislative, theory and physical basis	2+1+1
Socijalno-ekološki razvojni model	Social-ecological developmental model	2+1+1
Koncept rizičnih i protektivnih faktora	The concept risk and protective factors	2+1+1
Faze u planiranju tretmana poremećaja u ponašanju	The phases in planning of treatment of behaviour disorders	2+1+1
Principi efektivnih programa tretmana	The principles of effectiveness treatment programmes	2+1+1
Ciljevi i zadaci programa tretmana	The aims and tasks of treatment programs	2+1+1
Intervencije i aktivnosti programa tretmana	Interventions and activity of treatment programmes	2+1+1
Pravni aspekti tretmana	The legislative aspects of treatment	2+1+1
Modaliteti programa tretmana	The modality of treatment programs	2+1+1
Programi tretmana u specifičnom okruženju	The treatment programmes in specific environment	2+1+1
Programi tretmana za specifične grupe prestupnika	The treatment programmes for specific group of delinquent	2+1+1
Faktori efektivnosti programa tretmana	The factors of effectiveness of treatment programmes	2+1+1

Kriterijumi za procjenu efektivnosti programa tretmana	The criteria for assessment of effectiveness of treatment programmes	2+1+1
--	--	-------

Cilj izučavanja predmeta:

Educiranje studenata za samostalno programiranje tretmana u oblasti poremećaja u ponašanju.

Način izvođenja nastave:

U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja očekivanih ciljeva kursa i kompetencija studenata na kraju semestra korišćenje se slijedeće nastavne metode:

- predavanja,
- auditivne vježbe i
- seminarski radovi.

Predavanja

Predavanja će biti organizirana kroz usmena izlaganja nastavnika, prezentacije pojedinih problemskih oblasti i video prezentacije. Studenti će imati obavezu interaktivnog učešća kroz razgovor i diskusiju.

Auditivne vježbe

U okviru auditivnih vježbi studenti će se obučiti za primjenu naučno-istraživačke metodologije u proučavanju programa tretmana, kao i upotrebu različitih procedura i instrumentata procjene i planiranja tretmana uz kritičko sagledavanje strukture, sadržaja i načina primjene programa i intervencija tretmana u praksi.

Seminarski radovi

Izrada seminarskog rada je obavezna za studente. U toku semestra svaki student će raditi jedan seminarski rad (individualni projekat). Seminarski rad obuhvata provođenje istraživanja, te pisanje naučnog rada koji treba da sadrži najnoviju literaturu napisanu na bosanskom, hrvatskom ili srpskom jeziku, kao i literaturu napisanu na engleskom jeziku iz oblasti za koju se kandidat opredijeli. Studenti su obavezni da individualni projekat usmeno prezentiraju prije usmenog dijela ispita.

Studenti su obavezni, u skladu sa uputstvom koje će im nastavnik prezentirati u toku izvođenja nastave, uraditi seminarski rad i dostaviti ga nastavniku na pregled. Za vrijeme izrade rada, za sve nejasnoće i objašnjenja u vezi istih, nastavnik je na raspolaganju studentima u vidu konsultacija.

Način polaganja ispita: pismeni i usmeni.

Pismeni dio ispita

Da bi student pristupio polaganju usmenog dijela ispita mora prethodno uraditi seminarski rad, koji će od strane nastavnika biti pozitivno ocjenjen. Da bi kandidati uspješno riješili individualni projekat, nije im dovoljno samo stručno znanje već i poznavanje metodologije istraživanja.

Usmeni dio ispita

Usmeni ispit obuhvata razgovor i diskusiju o bitnim konceptualnim stvarima vezanim za nastavni predmet (kraća diskusija od 20-30 minuta).

Literatura:

Žunić-Pavlović V (2004) Evaluacija u resocijalizaciji. Partenon: Beograd.

Popović-Ćitić B, Žunić-Pavlović V (2005) Prevencija prestupništva dece i omladine. Ministarstvo prosvete i sporta Republike Srbije, Pedagoško društvo Srbije: Beograd.

Bernfeld G, Farrington P, Leschied B (2001) Offender rehabilitation in practice: Implementing and evaluating effective programs. Chichester: John Wiley & Sons, Ltd.

Clive H (2001) Handbook of offender assessment and treatment. Chichester: John Wiley & Sons, Ltd.

Harland A (1996) Choosing correctional options that work: Defining and evaluating the supply. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.